

การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ดวงตา นามวงษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวดวงตา นามวงษา แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์) (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิต บุญทองเถิง) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองบุ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ติเมืองซ้าย)
คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัย : ดวงตา นามวงษา **ปริญญา :** ค.ม. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช **อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก**
ผศ.ดร.ภูษิต บุญทองเถิง **อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม**

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 2) ศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 3) ศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการณ์สอน การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 35 คน และนักเรียน จำนวน 80 คน จากโรงเรียนสังกัดเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจำนวน 11 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตการณ์สอน แบบสัมภาษณ์ครู แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบสอบถามครู และแบบสอบถามนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ความน่าจะเป็นและร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) มีความหลากหลายของปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนปฏิบัติของครู และด้านภาษาสัญลักษณ์ของครู โดยปรากฏการณ์ที่มีความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์สูงสุดในแต่ละด้านตามการรับรู้ของครู ได้แก่ การแจ้งวัตถุประสงค์ การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน การใช้สื่อที่หลากหลาย การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย และ การใช้คำแทนตัวว่าครู 2) นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้ตรงตามความคาดหวังของครู โดยความคาดหวังของครูที่

มีรายละเอียดของการจัดอันดับสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ การทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน นักเรียนประเมินกันเองเพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น การใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อทบทเรียนน่าสนใจ การให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้าเพื่อความเป็นระเบียบ และการใช้คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน 3) หลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นมีทั้งหลักสูตรแฝงด้านบวกคือสิ่งที่นักเรียนรับรู้แล้วส่งผลดีต่อนักเรียน เช่น การทำงานทุกอย่างควรมีเป้าหมายชัดเจนเป็นการรับรู้จากการแจ้งวัตถุประสงค์ ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้เป็นการรับรู้จากการทดสอบทุกครั้งหลังสอน สร้างแรงบันดาลใจเกิดจินตนาการเป็นการรับรู้จากการประดับรูปภาพในห้อง รู้ว่าต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ ทำให้รู้สึกมั่นใจกล้าแสดงออกมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการพยักหน้า และหลักสูตรแฝงด้านลบคือสิ่งที่นักเรียนรับรู้แล้วไม่ส่งผลดีต่อ นักเรียน เช่น รู้สึกหมดกำลังใจเพราะสู้คนเก่งไม่ได้เป็นการรับรู้จากการให้รางวัลคนเก่ง ห้องเรียนรกไม่เป็นระเบียบเป็นการรับรู้จากการติดประกาศ/ข้อความภายในห้อง ไม่มีสมาธิในการเรียนเป็นการรับรู้จากการเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน และไม่เชื่อมั่นในตัวครูเป็นการรับรู้จากพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ

TITLE : The Phenomenon Studied of Hidden Curriculum in the Context of Learning Area of Arts.

AUTHOR : Duangta Namwongsa **DEGREE :** M.Ed. (Curriculum and Instruction)

ADVISORS : Asst Prof.Dr.Prasopsuk Rittidet Major Advisor
Asst Prof.Dr.Poosit Boontongtherng Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

This research aimed were to 1) study phenomena and a probability of phenomena occurrences in the context of learning management of an arts learning content cluster, 2) study teacher expectations and student perceptions according to the teacher expectations from phenomena in the context of learning management of an arts learning content cluster and 3) study a hidden curriculum occurred from the phenomena in the context of learning management of an arts learning content cluster. Data collection was used a learning plan analysis, a teaching observation, an interview, and questionnaire responses. The informants included 35 teach and 80 students form schools under teaching profession development network at Rajabhat Maha Sarakham University, selected using the purposive sampling technique. Research instruments included a learning plan analysis form, a teaching observation form, a teacher interview form, a student interview form, a teacher questionnaire and a student questionnaire, The collected data were analyzed using a frequency, a probability and a percentage.

The major findings reveled the following : 1) There were 5 areas of a phenomenal diversity in the context of learning management of an arts learning content cluster: instructional activities; measurement and evaluation; media, environment and resources for learning; teacher performance pattern; and teacher symbolic language. The phenomena and the highest probability percentage of phenomena occurrences in each area as perceived by the teachers were: objective instruction, assignment submission date, usage of multimedia, polite

dressings, and usage of a "teacher" word for representing the teacher. 2) A majority of the students showed perceptions relevant to the teacher expectations. The highest percentage of teacher expectations in each area included: sub- testing for evaluating the student basic knowledge, a student-student evaluation for evaluating one-self and other students, usage of multimedia for learning interest, the first comer sitting in front of the class for order, and usage of wrong words or untrustworthy words for stimulating the student thinking.

3) Hidden curricula consisted of a positive hidden curriculum and a negative hidden curriculum, For a positive hidden curriculum-what the student perceived results in a good performance, these were: working with clear goals perceived by objective instruction, classroom attendance and attentiveness for passing the examination perceived from each test feedback, building inspiration and making imagination perceived from posted pictures in the classroom, having more responsibility perceived from the list of those who made late assignment submission, more confidence in showing expression perceived from nodding. And for a negative hidden curriculum-what the student perceived does not result in a good performance, these were: feeling of loss of cheerfulness due to incapability in competing with the high achievers perceived from rewarding the high achievers, disorganized and untidy classroom perceived from posted sentences / passages in the classroom, non-concentration in learning perceived from working around in the classroom during instruction, and making untrustworthy in the teacher perceived from the teacher made mistake speaking or untrustworthy speaking.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองถึง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาสละเวลา ให้ความรู้ และคำแนะนำ ตลอดจนการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาชี้แนะแนวทางและให้คำแนะนำในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อบรมสั่งสอน ให้ความกรุณาอธิบายความรู้และคำแนะนำ ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำในการ สร้างเครื่องมือวิจัยและคำแนะนำตลอดการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ได้ให้ เงินทุนสำหรับสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบุคลากรในโรงเรียนของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 จังหวัดมหาสารคาม และนักเรียนทุกคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวก ให้ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเกื้อกูล และเป็นกำลังใจให้ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ ความรัก ความห่วงใย สุดที่จะหาใดเปรียบของครอบครัวนามวงษา ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจอันสูงสุด จนงานวิจัยสำเร็จไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณความคิดของงานวิจัยฉบับนี้เป็นเรื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา ผู้เป็นที่รัก ที่ได้อบรมสั่งสอนและมอบ โอกาสทางการศึกษาอันมีค่ายิ่ง ตลอดจนครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่เมตตากรุณา อบรมสั่งสอน ให้ความรู้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และพัฒนาตนเอง กระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ดวงดา นามวงษา

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ง
ABSTRACT	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	9
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	17
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	23
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแฝง	30
หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้	39
การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอน	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
กรอบแนวคิดการวิจัย	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	77
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
ขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ	81

หัวเรื่อง	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	177
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	177
สรุปผลการวิจัย	177
อภิปรายผลการวิจัย	179
ข้อเสนอแนะ	183
บรรณานุกรม	185
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัยระยะที่ 1	190
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัยระยะที่ 2	230
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	276
ประวัติผู้วิจัย	304

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนที่ให้ข้อมูลสำคัญในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 79
2	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ให้ข้อมูลสำคัญในกระบวนการเก็บรวบรวม ข้อมูลการศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 80
3	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ ของครูและนักเรียน 92
4	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ ของครูและนักเรียน 95
5	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของครู และนักเรียน 98
6	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติตามการรับรู้ ของครูและนักเรียน 101
7	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ตามการรับรู้ของครู และนักเรียน 105
8	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านการเรียนการสอน 108
9	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านการวัดและประเมินผล 109

10	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้	110
11	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติ	111
12	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านภาษาสัญลักษณ์	112
13	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน	114
14	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน	121
15	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน	128
16	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน	133
17	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ตามความคิดเห็น ของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน	143
18	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู	151

ตารางที่	หน้า
19 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการวัด และประเมินผลที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู	156
20 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบท การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู	162
21 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผน การปฏิบัติที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู	166
22 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู	172

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

- 1 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องการศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบท
ของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 76

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี การปรับเปลี่ยนปฏิรูปสังคมไปสู่ความเป็นสังคมใหม่ ประกอบกับแนวคิดใหม่ การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของประเทศโดยการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการได้ถึงขีดสุดในทุกด้านได้แก่พัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ คือ สถาบันครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการจัดการศึกษานั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555 – 2559) มุ่งให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของระบบโรงเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับจากโรงเรียนคือการได้พบเห็นเด็กที่มีความฉลาดเฉลียว มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีอารมณ์ดีร่าเริงแจ่มใสสมควรแก่วัย มีคุณธรรมมีความสามารถในการตัดสินใจและความสามารถในการแก้ปัญหา การช่วยเหลือตัวเอง การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนและครูได้ดีไม่เป็นปัญหากับครูและผู้ปกครองเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติ (รุ่งทิพย์ พรหมณะ. 2543 : 76 - 158)

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้ มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ กล่าวถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางด้านศิลปะชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ วิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในวิถีประจำวัน (กรมวิชาการ 2551 : 182) ซึ่งเป็นไปตาม เลิศ อานันทนะ (2535 : 46) ที่พบว่าศิลปะมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เสมือนเป็นกุญแจที่ไขประตูแห่งการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และก้าวไปสู่โลกแห่งจินตนาการอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งการพัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะ การเห็นภาพรวม การสังเคราะห์ละเอียดสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ด้วยการมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ช่วยให้มีมุมมองและเข้าใจโลกทัศน์กว้างไกล ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจ โน้ตสนัด้านอื่นๆ สะท้อนให้เห็นมุมมองของชีวิตสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความเชื่อความศรัทธาทางศาสนา ด้วยลักษณะธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะคือการเรียนรู้เทคนิค วิธีการทำงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้แสดงออกอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ดัดแปลงจินตนาการ มีสุนทรียภาพ และเห็นคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรมไทยและสากล (กรมวิชาการ. 2546 : 1-2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเสริมสร้างให้ชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ช่วยให้มีจิตใจงดงาม มีสมาธิ สุขภาพกายและสุขภาพจิตมีความสมดุล อันเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษยชาติโดยส่วนตน และส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของชีวิตของสังคมโดยรวม (กรมวิชาการ. 2546 : 2)

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจะต้องตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของวิชาศิลปะ ซึ่งมีอิทธิพลและส่งผลต่อการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนดังกล่าว ครูผู้สอนศิลปะจะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดเน้นของหลักสูตรเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนอันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานนำมาสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนรวมทั้งการประเมินผลตรวจสอบว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรหรือไม่แต่การที่จะให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างครบถ้วนนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก

ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะปัญหาในกระบวนการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะนั้น คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เร้าใจ นักเรียนไม่ได้แสดงออกทางความคิด เบื่อหน่ายต่อการรับรู้ทางการเรียน รวมทั้งบริบทของ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสมก็ส่งผลไม่ดีต่อคุณภาพโดยรวม พฤติกรรมที่เกิดขึ้น ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นผลสืบเนื่องจากการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะในขั้นตอนการใช้หลักสูตร ที่เป็นทางการ (Formal Curriculum) ในการจัดการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้ใช้นั้น ได้เกิด ปรากฏการณ์ของหลักสูตรขึ้น ซึ่งในแวดวงการจัดการศึกษาไม่ได้มีการให้ความสำคัญกับ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเท่าที่ควร หนึ่งในปรากฏการณ์ของหลักสูตรนั้น คือ หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum)

Snyder (1986 : 27) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรแฝง ผลการวิจัยที่เด่นชัดว่า หลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่ไม่เป็นทางการซึ่งแอบแฝงอยู่ในสภาพบรรยากาศ และนักเรียน สามารถเรียนรู้จากการตีความหมายจากสภาพบรรยากาศนั้น โดยที่ครูไม่รู้ตัวหรือไม่เจตนาที่จะ สอน สภาพทางอารมณ์ ความรู้สึกของนักเรียนส่วนหนึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการตีความหมาย สภาพบริบทของการจัดการเรียนการสอนของครูจึงเป็นหลักสูตรแฝงที่สำคัญ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้น แล้วจะมีผลกระทบมากมายทั้งด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ซึ่งถ้าเป็นเรื่องที่ไม่พึง ประสงค์แล้วจะมีผลต่อเนื่องถึงสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนได้และจากผลการศึกษาของ Synder ยัง ได้ผลสรุปว่าไม่มีหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันทางการศึกษาหรือสถานศึกษาใดที่ไม่ปรากฏ หลักสูตรแฝง หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) เป็นหลักสูตรประเภทหนึ่งที่กำหนดขึ้นโดย มิฐานคติบนความเชื่อว่า ผู้เรียนนั้นเรียนรู้สิ่งอื่นอีกหลายสิ่งนอกเหนือจากที่สอนในหลักสูตร สถานศึกษา (ชนิดา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549 : 130) ซึ่งในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษานั้นได้บูรณาการซึ่งกระบวนการแฝง (Laten Process) ที่ส่งผลต่อผู้เรียนใน หลายๆ เรื่อง เช่น ลักษณะนิสัยในการเรียน การมีความเคารพในตัวเองของผู้เรียน ตลอดจนถึง ทักษะคิดและการใช้ชีวิตในสังคมของผู้เรียน โดยเรียกการเรียนรู้ในลักษณะนี้ว่า การเรียนรู้ คู่ขนาน(Collateral Learning) หลักสูตรแฝงจึงเป็นการเรียนรู้ที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า หรือ มิได้เสนอไว้ในหลักสูตรที่เป็นทางการเป็นสิ่งที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จากทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียนเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในตัวของนักเรียน อาจเป็นสิ่งที่สถานศึกษา ต้องการหรือไม่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็ได้ ทั้งนี้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในผู้เรียนแต่ละคนอาจ แตกต่างกันได้ถึงแม้จะอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน

หลักสูตรแฝงนี้อาจมีทั้งทางบวกและทางลบต่อการเรียนรู้ ทักษะคิด ค่านิยม การถ่ายทอดทางสังคมของผู้เรียน ซึ่งภูษิต บุญทองเถิง. 2549 (24-32) ได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่มีการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์เนื้อหาวิชา ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และด้านสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ความวิตกกังวล ในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ทำให้ได้กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

วรรณิ ชัยเฉลิมพงษ์ (2547 : 103 - 225) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยของหลักสูตรแฝงที่มีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ในแต่ละชั้นปีและเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาเภสัช พบว่า หลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้น กับนิสิตนักศึกษา เภสัชศาสตร์ ประกอบด้วยการเรียนรู้เรื่องการรู้จักตัวเอง ความเป็นผู้นำวิถี การเรียนในมหาวิทยาลัย ทักษะติดต่ออาจารย์ และทักษะติดต่อวิชาชีพ 2) รูปแบบที่ทดสอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วยตัวแปรภายนอก 3 ตัว ตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัว และตัวแปรสังเกตได้ 23 ตัว โดยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน มีผลต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพ และมีผลทางอ้อมต่อลักษณะวิชาชีพผ่านหลักสูตรแฝง สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีผลทางตรงต่อหลักสูตรแฝงมากที่สุด หลักสูตรแฝงมีผลทางตรงต่อลักษณะทางวิชาชีพมากที่สุด สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนมีผลทางตรงต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพในลำดับรองลงมาอิทธิพลทางตรงที่หลักสูตรแฝงมีต่อลักษณะทางวิชาชีพในชั้นปีที่ 4 และ 5 มีขนาดอิทธิพลมากกว่าอิทธิพลทางตรงที่หลักสูตรแฝงมีต่อลักษณะทางวิชาชีพในชั้นปีที่ 1, 2 และ 3

สรุปว่างานวิจัยของทั้งสองท่านล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องและให้ความสำคัญกับหลักสูตรแฝงและเชื่อว่าหลักสูตรแฝงมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุดของการสอนต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. บริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ใดบ้าง
2. ความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูในด้านใดบ้างที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
3. ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะด้านใดบ้างที่เกิดหลักสูตรแฝง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
3. เพื่อศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
 - 1.1 ครูและนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา ในเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้แก่
 - 1.1.1 ครูในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลกิตติยา โรงเรียนหลักเมือง โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย โรงเรียนท่าปะทายโนนคูนม โรงเรียนเทศบาลบูรพา โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม โรงเรียนมัธยมชาลวิทยา โรงเรียนผดุงนารี โรงเรียนมหาวิชานุกูล โรงเรียนเกิ่งวิทยานุกูล และโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย จำนวนครู 35 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 - 1.2 นักเรียนในชั้นเรียนของครูที่ถูกเลือกในข้างต้น จำนวน 80 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – 25584

4. บริบทพื้นที่วิจัย

- 4.1 โรงเรียนอนุบาลกิตติยา
- 4.2 โรงเรียนหลักเมือง
- 4.3 โรงเรียนอนุบาลกัณฑ์วิชัย
- 4.4 โรงเรียนท่าปะทายโนนดุม
- 4.5 โรงเรียนเทศบาลบูรพา
- 4.6 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม
- 4.7 โรงเรียนมัธยมชาลวิทยา
- 4.8 โรงเรียนผดุงนารี
- 4.9 โรงเรียนมหาวิหิขานุกุล
- 4.10 โรงเรียนเกิ่งวิหิขานุกุล
- 4.11 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางไย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการรับรู้และตีความหมายไปเองผ่านสภาพบรรยากาศของการเรียนการสอน โดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตนาแต่มีผลกระทบที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลต่อสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกของนักเรียน

ปรากฏการณ์ของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กันในการนำหลักสูตรที่เป็นทางการลงสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยสิ่งที่เกิดขึ้นในบริบทของการจัดการเรียนการสอนในองค์ประกอบ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

บริบทของการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น สภาพทางจิตใจ ความรู้ทางวิชาการรวมถึงแบบแผนการกระทำ การแสดงออกทั้งทางด้านคำพูดหรือการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของผู้สอน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนด้วยกันเอง สภาพของห้องเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

ความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ หมายถึง โอกาสของการเกิดขึ้นของแต่ละปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นตั้งแต่บ่อยครั้งจนถึงทุกครั้ง

ความคาดหวังของครู หมายถึง ผลที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนตามบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

การรับรู้ของนักเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการตีความหมายจากปรากฏการณ์ต่างๆ ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หลักสูตรแฝงทางบวก หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการรับรู้และตีความหมายไปเองโดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตนา แต่มีผลที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลดีต่อตัวนักเรียนหรือทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจที่คงทนทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น

หลักสูตรแฝงทางลบ หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการรับรู้และตีความหมายไปเองโดยที่ครูไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตนา แต่มีผลกระทบที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลไม่ดีต่อตัวนักเรียนซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ไม่สนใจเรียน หรือไม่อยากเรียน อันส่งผลไปถึงผลการเรียนทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนลดลง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบลักษณะของหลักสูตรแฝงที่แฝงอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. ได้ประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดหลักสูตรแฝงในเชิงลบ
3. ได้ขยายขอบเขตองค์ความรู้ของหลักสูตรแฝงให้แพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษา

4. ได้เสริมสร้างความตระหนักถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรแฝงให้กับครู บุคลากรทางการศึกษาและเป็นแนวทางในการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ เรียบเรียงนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
4. สาระการเรียนรู้ศิลปะ
5. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแฝง
6. หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้
7. การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ
9. กรอบแนวความคิด

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2551 : 8 - 10) ได้ให้คำนิยามไว้ว่าการศึกษาที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์และสังคมช่วยพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถเสริมสร้างสติปัญญาเป็นแนวทางในการเลี้ยงชีพที่สุจริตและเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน

การจัดการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการหลัก ได้แก่ จุดมุ่งหมายทางการศึกษาการวัดประสพการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนซึ่งในการจัดการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เพื่อช่วยกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์หลังจากได้รับการเรียนการสอน โดยจุดมุ่งหมายทางการศึกษาจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงแนวทางการวัดประสพการณ์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็น

แนวทางในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะเป็นกิจกรรมที่พยายามตอบสนองให้เกิดผลลัพธ์ตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายทางการศึกษารวมทั้งให้กรอบของการประเมินผลการเรียนอย่างเป็นรูปธรรมอีกด้วยในขณะเดียวกันการประเมินผลการเรียนจะช่วยเป็นสารสนเทศย้อนกลับซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งช่วยตัดสินผลการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลการเรียนจะช่วยปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนากระบวนการทางการศึกษาให้มีความเหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร

1. ความหมายของหลักสูตร

แวดวงนักศึกษารู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้มากมาย โดยไม่สามารถทำให้ทุกคนเห็นพ้องกับความหมายใดเพียงความหมายเดียว เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาแต่อาจแบ่งกลุ่มความหมายของหลักสูตรได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มความหมายที่เน้นถึงเนื้อหาสาระที่จะต้องเรียนรู้ 2) กลุ่มความหมายที่เน้นความหมายสำคัญของจุดหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และ 3) กลุ่มความหมายที่เน้นกระบวนการที่จะพัฒนาผู้เรียน

กาญจนา คุณารักษ์ (2535 : 1-4) ได้รวบรวมความหมายหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ รายวิชาหรือรายการเนื้อหาที่สอนโรงเรียน
2. หลักสูตร คือ ประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน
3. หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์
4. หลักสูตร คือ สิ่งที่โรงเรียน ผู้ปกครอง คาดหมายหรือมุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้รับหรือมีคุณสมบัติในสิ่งนั้นๆ
5. หลักสูตร คือ พาหนะที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษา
6. หลักสูตร คือ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางการเรียน และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
7. หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และสิ่งแวดล้อมการเรียน

8. หลักสูตร คือ แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนดในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

9. หลักสูตร คือ เอกสาร หนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรใดๆ เช่น แผนการสอน คู่มือครู แบบเรียน เป็นต้น

10. หลักสูตร คือ วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่ว่าด้วยทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 12) ได้ให้ความหมายหลักสูตรไว้ว่า มวลประสบการณ์ที่พึงประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพสากล มาตรฐานความเป็นชาติไทยและมาตรฐานที่ชุมชนท้องถิ่นต้องการ

สัจด์ อุทรานันท์ (2538 : 6) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรไว้ว่าสิ่งที่ตรงตามลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว

2. หลักสูตร ประกอบด้วยประสบการณ์ทางเรียนซึ่งได้วางแผนล่วงหน้าเพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ต้องการ

3. หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่สังคัมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน

4. หลักสูตร ประกอบด้วยมวลประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนได้ทำได้รับรู้ และได้ตอบสนองต่อการแนะนำของโรงเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 9) ให้ความหมายหลักสูตรไว้ว่า SOPEA ซึ่งประกอบด้วย

S คือ Subject matter คือ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน

O คือ Object คือ วัตถุประสงค์

P คือ plans คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียนที่คาดหวัง

E คือ learner's experience คือ ประสบการณ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมาจัดโดยโรงเรียน

A คือ education activities คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540 : 3-5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่าแผน
 ประสพการณ์การเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นเอกสาร หรือโครงการการศึกษาที่สถาบันการศึกษาได้
 วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ รวมถึงแผนการเรียนหรือ
 รายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียน ได้แก่ เนื้อหาวิชาของรายวิชาต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนการสอน
 และการประเมินผล โดยไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง แต่
 ทั้งแผนประสพการณ์การเรียนกับการสอนที่ปฏิบัติจริงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า แผนซึ่งได้ออกแบบ
 จัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสพการณ์ในแต่ละ
 โปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

มาเรียม นิลพันธ์ (2543 : 6) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า เอกสารข้อกำหนด
 เกี่ยวกับมวลประสพการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาไปในแนวทางที่ต้องการ

ทั้งนี้นักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของ
 หลักสูตรไว้ดังนี้

Caswell and Cambell (1935 : 66) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่าเป็นสิ่งที่
 ประกอบด้วยประสพการณ์ทั้งมวลของเด็ก ภายใต้การแนะนำของครู

Tyler(1949 : 79) ได้ให้ความหมายหลักสูตรไว้ว่า เป็นสิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้
 ทั้งหมด โดยมีโรงเรียนเป็นผู้วางแผนและกำกับเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษา

Taba(1962 : 11) ได้ให้ความหมายหลักสูตรไว้ว่า เป็นแผนการเกี่ยวกับการเรียนรู้

Good (1973 : 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อสำเร็จ
 หรือรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหนึ่ง

2. หลักสูตร หมายถึงเค้าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้อง
 สอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อในทางอาชีพ
 ต่อไป

3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสพการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียน
 ได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถานศึกษา

Oliva (1992 : 8-9) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรจึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้
 ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไร หรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรในแนวคิดนี้จึงมีความหมายใน

ลักษณะที่เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายนั้น ๆ เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดผู้เรียน เป็นต้น

2. นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามของหลักสูตร ในลักษณะนี้จึงเป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตรซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หรือหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือหลักสูตรที่เน้นการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

3. นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการนิยามในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้เป็นรายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

สรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียน และในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วย จำนวนของแผนการต่าง ๆ ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้างหลายหลาย เป็นแนวทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (course) หรือเป็นรายวิชาย่อยต่างๆ (sequence of courses) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการหรือแผน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้พัฒนาและมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

2. ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา คือการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนในแต่ละวัยแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้เรียนว่าควรเรียนรู้สาระการเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงใด จากการค้นคว้าพบว่ามีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 152) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 9 ประการ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง แผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง

2. หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ
 3. หลักสูตร หมายถึง เอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาล หรือเป็นธรรมเนียมในการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม
 4. หลักสูตร หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอน ในสถานศึกษาระดับต่างๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐแก่สถานศึกษาอีกด้วย
 5. หลักสูตร หมายถึง แผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุม ดูแลติดตามให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลด้วย
 6. หลักสูตร หมายถึง แนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
 7. หลักสูตร หมายถึง การกำหนดลักษณะรูปร่างของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นไปได้ในรูปใด
 8. หลักสูตร หมายถึง การกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลังซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ผล
 9. หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่ยังชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงย่อมได้กำลังที่มีประสิทธิภาพสูง
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว (2540 : 18-19) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรไว้ดังนี้
1. หลักสูตร หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติงานของครู
 2. หลักสูตร หมายถึง แนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
 3. หลักสูตร หมายถึง แนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าเด็กควรได้รับสิ่งใดบ้างที่เป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรงและแก่สังคม
 4. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม
 5. หลักสูตร หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปได้ด้วยความราบรื่นและผาสุก

6. หลักสูตร หมายถึง แนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศ

3. องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการพัฒนาหลักสูตรได้ องค์ประกอบของหลักสูตรโดยทั่วไปมี 4 องค์ประกอบดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (objectives) คือ เป็นเสมือนการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ อันก่อให้เกิดประโยชน์ในสังคมนั้นการกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานของสังคม เพื่อประโยชน์ ในการแก้ปัญหา และสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียน และต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติด้วย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรส่วนนี้ เป็น 2 ลักษณะ คือ หลักการของหลักสูตรหมายถึง แนวทางหรือทิศทางในการจัดการศึกษาซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาระดับนั้นๆ จะได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ จุดหมายของหลักสูตรหมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ หรือคุณสมบัติต่างๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เมื่อผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นแล้ว

2. เนื้อหาวิชา (Content) เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระที่ได้กำหนดไว้ต้องสมบูรณ์ ต้องผนวกความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม แนวคิด และทัศนคติเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งในด้านความรู้ ความทัศนคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum implementation) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่จะแปลงหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมนั้นมีหลายลักษณะ แต่กิจกรรมที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอน หรือ อาจกล่าวได้ว่า การสอนเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้จัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย

3.1 วิธีการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้หลักสูตรจะเน้นแบบยึดครูเป็นสำคัญหรือยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปรัชญาการศึกษา หรือ

แนวความคิด ความเชื่อในการจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ และขึ้นอยู่กับจุดหมายของหลักสูตร นั้นเป็นสำคัญ สำหรับวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในปัจจุบันเน้นแบบยึดผู้เรียนเป็น สำคัญ หรือเน้นการสอนคนมากกว่าการสอนหนังสือ โดยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ เช่น กระบวนการเรียนหรือวิธีการเรียนสำคัญพอ ๆ กับเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงและครูเป็นผู้ กำกับการแสดงชี้แนะแนวทาง ผู้เรียนค้นหาความรู้ สรุปรูป และ ตัดสินใจเอง สอนปฏิบัติควบคู่ ไปด้วยกับทฤษฎี เป็นต้น

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง วัตถุประสงค์ เอกสาร รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ครูใช้หลักสูตร ได้โดยง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสำหรับครู เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการประเมินผล คู่มือการแนะแนว คู่มือการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร เป็นต้น

3.2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสำหรับนักเรียน เช่น หนังสือเรียน หนังสือ แบบฝึกหัด บัตรงาน หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบคัดลายมือ เป็นต้น

3.3 การประเมินผล (evaluation) เป็นองค์ประกอบที่ชี้ให้เห็นว่าการนำ หลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติ นั้น บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลมากน้อย เพียงใด ข้อมูลจากการประเมินผลนี้จะ เป็นแนวทาง ไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

ธารัง บัวศรี (2538 : 7-8) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า หลักสูตรประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
5. ประเมินผล

สรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว โครงสร้างเนื้อหาสาระ คือ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับอัตราเวลา เรียน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบกระบวนการและมีประสิทธิภาพ กิจกรรม การเรียนการสอนและสื่อ คือ แนวทางในการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอน และการวัดและการประเมินผล เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพและ
เพิ่มประสิทธิภาพของหลักสูตรก่อนและหลังการนำไปใช้

4. ระดับของหลักสูตร

4.1 ระดับประเทศ เป็นการชี้ให้เห็นถึงแนวทางการจัดการศึกษาโดยภาพและเป็น
ตัวบ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มสัมกับกับการจัดการศึกษาในอนาคต

4.2 ระดับสถานศึกษา ซึ่งนับได้ว่าหลักสูตรเป็นหัวใจและจุดเด่นของการจัดการ
เรียนการสอนในสถานศึกษานั้น ๆ

4.3 ระดับห้องเรียนซึ่งมีความสำคัญต่อการนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อจัดการเรียนรู้
ที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรง โดยมีรายละเอียดและเอกสารประกอบที่กำหนดแนวทางว่าจะสอนใคร
เรื่องใด เพื่ออะไร

5. โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดรูปแบบของการจัดเนื้อหาสาระ
การกำหนดขอบเขตหรือจำนวนความมากน้อยของสาระ รวมทั้งเวลาเรียน เพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายของหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นการต่อยอดจาก
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2544 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น
มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย
และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ
และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถ
เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลัง
ของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกใน ความเป็น
พลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อ
การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-3)

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษา สำหรับ การศึกษาในระบบ นอกระบบและตาม อรรถศาสตร์ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4-5) ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้ วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค ต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูล สารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง บุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและ

สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง
เหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียน
ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข
ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5) ดังนี้

1. รักชาติ ศาสนา กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้
สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดรูปแบบของการจัดเนื้อหาสาระ
การกำหนดขอบเขตหรือจำนวนความมากน้อยของสาระ รวมทั้งเวลาเรียน เพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้กำหนดโครงสร้างของ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544 : 5-7)

1. ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น
 - ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
 - ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 - ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
 - ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้
และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 8 กลุ่มสาระ ดังนี้

- 2.1 ภาษาไทย
- 2.2 คณิตศาสตร์
- 2.3 วิทยาศาสตร์
- 2.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.6 ศิลปะ
- 2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเอง ตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิตและการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพและมืงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

4. มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดไว้ 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

5. เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาทักษะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

คุณค่าและความหมายของศิลปะ

ศิลปะเป็นคำที่มีความหมายทั้งกว้างและจำเพาะเจาะจง ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ที่สนะของแต่ละคนแต่ละสมัยที่จะกำหนดแนวความคิดของศิลปะให้แตกต่างกันออกไป ได้แก่

ศิลปะ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ในสมัยโบราณ นักปราชญ์ได้ให้ความหมายของศิลปะ (Art) ไว้ว่า ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

เพราะฉะนั้น ต้นไม้ ภูเขา ทะเล น้ำตก ความงดงามต่างๆ ตามธรรมชาติจึงไม่เป็นศิลปะ ดอกไม้ ที่เห็นว่าสวยสดงดงามนักหนา ก็ไม่ได้เป็นศิลปะเลย ถ้าหากเรายึดถือตามความหมายนี้แล้ว สิ่ง ที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งหลาย ก็ล้วนแล้วแต่เป็นศิลปะ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ภาพวาด ภาพพิมพ์ งานปั้น งานแกะสลัก เสื้อผ้า อาหาร เครื่องประดับ ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ เครื่องใช้สอย ตลอดจน จนถึงอาวุธที่ใช้รบราฆ่าฟันกัน ก็ล้วนแต่เป็นศิลปะทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมนุษย์สร้างสิ่งที่ดีงาม เลิศหรือเลวร้าย หรือน่าเกลียดน่าชังอย่างไรก็ตาม ล้วนแต่เป็นงานศิลปะ

ศิลปะ เป็นผลงานการสร้างสรรค์ ในสมัยต่อมา มีผู้ให้ความหมายของศิลปะว่า ศิลปะเป็นผลงานการสร้างสรรค์ ซึ่งในความหมายนี้ เราต้องมาตีความหมายของคำว่า การ สร้างสรรค์ กันเสียก่อน การสร้างสรรค์ หรือที่ภาษา อังกฤษเรียกว่า Creative นั้น คือ การทำให้ เกิดบางสิ่งบางอย่างขึ้นมา ซึ่งบางสิ่งบางอย่างนั้น ไม่เคยมีอยู่มาก่อน ทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์ หรือ กระบวนการ หรือความคิด ดังนั้น สิ่งที่จะเป็นงานสร้างสรรค์ได้จะต้องเป็นประดิษฐ์กรรมใหม่ ที่ไม่เคยมีมาก่อนในโลก หรือเป็นกระบวนการใหม่ ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อกระทำการบางสิ่ง บางอย่างให้ประสบผลสำเร็จหรือเป็นการสร้างแนวคิดใหม่ที่จะนำไปสู่วิธีการใหม่ๆ แนวคิด ใหม่ๆ นี้เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ เพราะแนวคิดใหม่จะนำไปสู่การพัฒนา กระบวนการ หรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่ผลผลิตหรือประดิษฐ์กรรมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นมาใน โลก และตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ของมนุษย์ได้ เพื่อแทนที่ผลผลิตหรือประดิษฐ์ กรรมเดิม ที่ตอบสนองได้ไม่พอเพียงหรือไม่เป็นที่พอใจ การสร้างสรรค์ในอีกความหมายหนึ่ง จึงเกิดขึ้น คือ เป็นการทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งมีหลาย ๆ วิธี โดยอาจเป็นการปรับปรุง กระบวนการใหม่ ให้ได้ผลผลิตมากกว่าเดิม หรือเป็นการปรับปรุงรูปแบบผลผลิตใหม่ โดยใช้ วิธีการเดิม แต่ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดๆ ก็ตาม เป็นการกระทำให้ เกิดขึ้นจากการใช้แนวคิดแบบใหม่ๆ ทั้งสิ้น และเป็นผลของวิธีการคิดที่เรียกว่า ความคิด สร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ โดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวย ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่เกี่ยวข้องกับงาน ศิลปะอย่างแยกกันไม่ออก หรืออาจกล่าวได้ ว่า ศิลปะเป็นผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ศิลปะเป็นผลจากความคิด สร้างสรรค์ ดังนั้น สิ่งใดก็ตามที่มีความคิดสร้างสรรค์ ก็สามารถสร้างงานศิลปะได้ จากตอนต้น ที่กล่าวว่า ศิลปะเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น แสดงว่ามนุษย์เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ และ สามารถสร้างงานศิลปะได้ แต่นอกเหนือจากมนุษย์แล้วยังมีสิ่งอื่นๆ อีกหรือไม่

ที่มีความคิดสร้างสรรค์ จากประวัติศาสตร์ของมนุษย์ และการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ เราจะพบว่าสัตว์โลกหลายๆ ชนิดมีความคิด รู้จักความรักและมีสัญชาตญาณ แต่สิ่งเหล่านั้น จะจัดเป็นความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ สัตว์ทั้งหลายสามารถสร้างหรือกระทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ ได้ดีกว่าเดิมหรือไม่ รู้จักพัฒนาแนวคิด กระบวนการ และผลผลิตให้ดีกว่าเดิม

หากเราจะเปรียบเทียบย้อนหลัง ไปเมื่อหลายหมื่นแสนปีก่อนหน้านี้ เมื่อมนุษย์ยังอยู่ในถ้ำ ยังไม่สวมเสื้อผ้า เก็บผลไม้กินหรือไล่จับสัตว์กินเป็นอาหารซึ่งมีชีวิตไม่ต่างจากสัตว์ทั้งหลายในทุกวันนี้ แต่ปัจจุบัน มนุษย์มีบ้านอยู่สบาย มีเครื่องแต่งกายสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย สามารถไปได้ทั้งบนน้ำ ในน้ำ ในอากาศและอวกาศ มีเมือง มีระบบสังคม มีระเบียบปฏิบัติร่วมกัน มีกระบวนการพัฒนามนุษย์ที่จะสืบทอดดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไป มีจริยศาสตร์ มีศาสนาและพิธีกรรม มีรูปแบบการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันอย่างหลากหลายกระจายไปทั่วโลก ขณะที่สัตว์โลกอื่นๆ ยังคงดำรงชีวิตอยู่เดิมๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ข้อแตกต่างนี้ บางทีอาจเป็นสิ่งพิสูจน์ได้ว่า มนุษย์เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เพียงหนึ่งเดียวบนโลกนี้ ดังนั้นศิลปะจึงเป็นเรื่องของมนุษย์ สร้างขึ้น โดยมนุษย์ และเพื่อมนุษย์เท่านั้น

สรุปได้ว่า ศิลปะเป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งในความหมายเช่นนี้ แสดงว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดค้นกระทำขึ้นมา ทั้งที่เป็นการกระทำใหม่ๆ หรือเป็นการกระทำสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิมล้วนแต่เป็นงานศิลปะทั้งสิ้น

1. ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ

2. สาระการเรียนรู้ศิลปะ

สาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ทัศนศิลป์ดนตรี นาฏศิลป์

3. คุณภาพผู้เรียน

3.1 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.1.1 ผู้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้างเคลื่อนไหวอย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง

สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง

3.1.2 ผู้เรียนรู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงานทัศนศิลป์ ในท้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

3.1.3 ผู้เรียนรู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้ สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน

3.1.4 ผู้เรียนรู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

3.1.5 ผู้เรียนสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชมรู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย

3.1.6 ผู้เรียนรู้และเข้าใจการเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจ ในการเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

3.2 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2.1 ผู้เรียนรู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วนความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เช่น งานสื่อผสม งานวาดภาพระบายสี งานปั้น งานพิมพ์ภาพ รวมทั้งสามารถสร้างแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดจินตนาการเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่างกัน เข้าใจปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์

หลักการลด และเพิ่มในงานปั้น การสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตน รู้วิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตลอดจนรู้และเข้าใจคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม

3.2.2 ผู้เรียนรู้และเข้าใจบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิต

และสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

3.2.3 ผู้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงร้อง เครื่องดนตรี และบทบาทหน้าที่ รู้ถึงการเคลื่อนที่ขึ้น ลง ของทำนองเพลง องค์ประกอบของดนตรี ศัพท์สังคีตในบทเพลง ประโยค และอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ร้อง และบรรเลงเครื่องดนตรี ด้นสดอย่างง่าย ใช้และเก็บรักษาเครื่องดนตรีอย่างถูกวิธี อ่าน เขียน โน้ตไทยและสากลในรูปแบบต่าง ๆ รู้ลักษณะของผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกของบทเพลงที่ฟัง สามารถใช้ดนตรีประกอบกิจกรรมทางนาฏศิลป์และการเล่าเรื่อง

3.2.4 ผู้เรียนรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมต่าง ๆ เรื่องราวดนตรีในประวัติศาสตร์ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรี รู้คุณค่าดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์

3.2.5 ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ สามารถแสดงภาษาท่านาฏ ศัพท์พื้นฐาน สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์ และการละครง่าย ๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ และสามารถออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่าย ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสิ่งที่ประสบในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง และบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์

3.2.6 ผู้เรียนรู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์และการละคร สามารถเปรียบเทียบการแสดงประเภทต่าง ๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่น และสิ่งที่การแสดงสะท้อนวัฒนธรรมประเพณี เห็นคุณค่าการรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

3.3 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.3.1 ผู้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการ สร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิกในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

3.3.2 ผู้เรียนรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่าง ๆ

3.3.3 ผู้เรียนรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่าง ๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์ บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมาย แปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลง สามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

3.3.4 ผู้เรียนรู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่าง ๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

3.3.5 ผู้เรียนรู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคูณาการการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3.6 ผู้เรียนรู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

3.4 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.4.1 ผู้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมาย สามารถใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์ อธิบายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการที่สูงขึ้นในการสร้างงานทัศนศิลป์ วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เทคนิควิธีการ การแสดงออกของศิลปินทั้งไทยและสากล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการออกแบบสร้างสรรค์งานที่เหมาะสมกับโอกาส

สถานที่ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมด้วยภาพถ่ายเขียนหรือการ์ตูน ตลอดจน ประเมินและวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ด้วยหลักทฤษฎีวิจารณ์ศิลปะ

3.4.2 ผู้เรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและ รูปแบบตะวันตก เข้าใจอิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาระหว่างประเทศที่มีผลต่อการ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในสังคม

3.4.3 ผู้เรียนรู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภทและจำแนก รูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ต ดนตรีไทยและสากล ในอัตราจังหวะต่าง ๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและ รวมวงโดยเน้นเทคนิค การแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมิน คุณภาพการประพันธ์การเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไป ประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ

3.4.4 ผู้เรียนวิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากล ในวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนใน สังคม สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

3.4.5 ผู้เรียนมีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการ แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์ แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่อง แต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ ทำทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง

3.4.6 ผู้เรียนเข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และ บทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่าง ๆ สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์ นาฏศิลป์ไทย

แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum)

1. ความหมายของหลักสูตรแฝง

คำว่า Hidden Curriculum ถูกกำหนดขึ้นโดย Jackson นอกจากนี้มีคำอื่น ๆ ใช้แทนคำว่า Hidden Curriculum เช่น Good lad (1984 : 68) ใช้คำว่า Implicit Curriculum และ Saylor & Alexander (1974 : 393-405) ใช้คำว่า Unstudied Curriculum และมีคำอื่น ๆ อีกได้แก่ The Collateral Curriculum The Unstudied Curriculum, The Coverts Curriculum, The Latent Curriculum, The Silent Curriculum และ The by Product of Schooling

Hidden Curriculum แปลเป็นภาษาไทยว่า หลักสูตรแฝง โดยธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2545: 21) ถึงแม้ว่าจะมีการใช้คำเรียกหลักสูตรแฝงแตกต่างกันไป แต่หากพิจารณาจากความหมายหรือค่านิยมของผู้ใช้ก็จะเห็นว่าต่างก็มีความหมายใกล้เคียงกัน หรือถือได้ว่าเป็นความหมายที่มีนัยเดียวกันคือเป็นหลักสูตรที่แฝงซ่อนเร้น ไม่เปิดเผยและไม่ได้มุ่งศึกษาโดยตรง เพราะถือว่าเป็นหลักสูตรที่ไม่เป็นทางการ (Unofficial Curriculum) แต่ถูกสอนโดยไม่ได้ตั้งใจ จะเห็นได้จากค่านิยมของหลักสูตรแฝงที่นิยามโดยนักการศึกษาหรือนักหลักสูตรทั้งหลาย ดังต่อไปนี้

Schugurensky (2002 : 2-6) ได้ให้ค่านิยมหลักสูตรแฝงไว้ว่า เป็นหลักสูตรที่ถูกสอนนอกเหนือจากเนื้อหาสาระเฉพาะในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเป็นสิ่งที่ถูกสอนผ่านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน บริบทของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และสภาพการจัดวัสดุอุปกรณ์เครื่องตกแต่ง วิธีการของศาสตร์การสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ไม่ปรากฏชัดที่เกิดขึ้น บางครั้งหลักสูตรแฝงก็สอดคล้องกับหลักสูตรทางการแต่บางครั้งก็ไม่สอดคล้องกัน เช่น หลักสูตรทางการมุ่งส่งเสริมความเข้าใจและค่านิยมด้านประชาธิปไตย แต่ถ้าครูหรือบริบทของการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนใช้วิธีการควบคุมและการใช้อำนาจสูง บทเรียนประชาธิปไตยก็จะถูกบิดเบือนไป ในทำนองเดียวกัน เนื้อหาหลักสูตรอาจให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่ถ้าการสอนยังให้ความสำคัญต่อการสอนผ่านการบรรยายก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเนื้อหาสาระและวิธีการเกิดขึ้น หลักสูตรทางการอาจมุ่งปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยด้านความเสมอภาคของบุคคล แต่อาจไม่ได้ผลถ้าในการปฏิบัติครูต่อผู้เรียนที่แตกต่างกันตามชนชั้น เชื้อชาติ หรือเพศ และถ้าครูมีความคาดหวังเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนที่ต่างกัน แม้ว่าหลักสูตรแฝงมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลด้านลบ เช่น ทำให้เกิดความไม่เสมอภาค และการได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

แต่มันก็สามารถที่จะทำให้เกิดผลด้านบวกได้เช่นกัน คือ สนับสนุนประชาธิปไตย ความอดทน และแม้แต่การเพิ่มศักยภาพแก่ผู้เรียน ได้แก่ การจัดสภาพบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เป็นประชาธิปไตยและวิธีการปลูกฝังเชิงประจักษ์ในลักษณะการเป็นกิจวัตรประจำวันสามารถให้เกิดจิตสำนึกประชาธิปไตยและค่านิยมประชาธิปไตยได้ดีกว่า การเรียนรู้ด้วยการจำลองสถานการณ์ของประชาธิปไตย

Anderson (2001 : 28-35) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรแฝงไว้ภายใต้ 3 ขอบเขตคือการสั่งสอนให้ซึมซาบในสิ่งที่เป็นความพยายามของกลุ่มคนที่มีอำนาจที่จะรักษาสถานะของตนเอง โดยแอบแฝงไว้ด้วยกันกับหลักสูตรที่เป็นทางการ เป็นอิทธิพลที่แฝงอยู่จากการจัดองค์การของสถานศึกษาเป็นกฎเกณฑ์ที่ไม่ระบุไว้ที่จำเป็นสำหรับการแข่งขันสู่ความสำเร็จของการศึกษาในระบบ

Ballantine and Spade (2001 : 131) ได้ให้คำนิยามของhidden curriculum ไว้ว่า เป็นสิ่งที่ต้องให้แฝงเร้นที่พบอยู่ในทุกสถานการณ์การเรียนรู้ซึ่งนักเรียนจะต้องค้นหาให้เจอและใช้หรือกระทำตามนั้นเพื่อให้สามารถบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย

Ginsburg & Clift (1990 : 450-465) ได้ให้ความหมายไว้ว่าหลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่สถาบันหรือวิทยาลัยไม่ได้กำหนด เป็นผลที่ตามมาที่สำคัญที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบผ่านการจัดการเรียนการสอน เป้าหมายการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไม่ได้ถูกระบุเป็นวัตถุประสงค์ในชั้นใดชั้นหนึ่ง

Myles Brenda Smith (2001 : 279-86) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่าเป็นทักษะต่าง ๆ หรือการกระทำต่าง ๆ แบบนิยมการแต่งกายที่คนส่วนใหญ่รู้และสืบทอดต่อกันมา ทุกโรงเรียนทุกสังคมจะมีหลักสูตรแฝง

Oliva (2001 : 529) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า สิ่งเกี่ยวข้องกับบริบทของการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม ค่านิยมและทัศนคติทั้งฝ่ายผู้เรียนและผู้สอนการควบคุมความประพฤติผู้เรียน ความคาดหวังที่ไม่พูดออกมา และรหัสของวามประพฤติที่เขียนออกมาไม่ได้

Glatthorn Allan (1999 : 26-34) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า หลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้จากวัฒนธรรมและบริบทของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนรวมถึงเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงการใช้เวลา การจัดสรรเนื้อที่ การให้ทุนสนับสนุนสำหรับโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ และนโยบายและแนวปฏิบัติของศาสตร์วิชา ตัวอย่างหนึ่งของหลักสูตรแฝงเช่น กรณีที่โรงเรียน

ประถมศึกษาแห่งหนึ่งจัดสรรเวลาแต่ละสัปดาห์ 450 นาที สำหรับการอ่าน และ 45 นาที สำหรับการเรียนศิลปศึกษา ดังนั้นสาระแห่งที่เกิดขึ้นเป็นหลักสูตรแฝงก็คือการเรียนศิลปศึกษา ไม่มีความสำคัญ

Henze & Hauser (1999) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรแฝงไว้ว่า เป็นบทเรียนที่นักเรียนเรียนรู้ทางอ้อมผ่านกระบวนการต่างๆ ในห้องเรียน (Classroom Procedures) การจัดองค์กร (Organization) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) และนโยบาย (Policies)

Alan Skelton (1997 : 12-17) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า เป็นกลุ่มของข้อมูลที่แฝงที่สัมพันธ์กับความรู้ คำนิยาม บรรทัดฐานของพฤติกรรมและทัศนคติต่างๆ ที่ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ผ่านกระบวนการทางการศึกษา

Keller, Steven E. (1997 : 4-7) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า พฤติกรรม ทัศนคติและคำนิยามที่เป็นผลจากการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการในโรงเรียน มันอาจรวมไปถึงสิ่งที่เป็นความละเอียดของหลักสูตรทางการ เช่น สาระสำคัญเกี่ยวกับชีวิตจากผู้บริหาร ครู กิจวัตรประจำในชั้นเรียน และนโยบายของโรงเรียน สาระเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่ซ่อนอยู่ในหลักสูตรเพราะว่าไม่สามารถระบุอย่างเป็นทางการ

Portelli (1993 : 345) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า ความคาดหวังที่ไม่เป็นทางการหรือสาระที่แฝงเร้นอยู่จากสาระที่ให้โดยตรงเป็นผลการเรียนรู้หรือสาระที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจเป็นสาระที่แฝงเร้นที่เกิดขึ้นภายใต้โครงสร้างต่าง ๆ ของระบบโรงเรียน เป็นหลักสูตรแฝงที่เกิดหรือสร้างขึ้น โดยนักเรียน

Longstreet and Shane (1993 : 46) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า หลักสูตรแฝงเป็นชนิดของการเรียนรู้ที่เด็กได้รับจากธรรมชาติและการจัดองค์การของโรงเรียนรัฐ เช่น การจัดชั้นเรียน การจัดตารางเรียน บริบทของการจัดการเรียนการสอนและข้อกำหนดในชั้นเรียน การแข่งขันเพื่อไ้ระดับคะแนนที่สูง เป็นต้นนอกจากนี้ยังรวมไปถึงการเรียนรู้ที่เด็กได้รับจากพฤติกรรมและทัศนคติของครูและผู้บริหารโรงเรียน หลักสูตรแฝงเป็นได้ทั้งทางด้านบวกและด้านลบ (Positive or Negative Message) ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้เรียนหรือผู้สังเกต

Haralambos (1991) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า หลักสูตรแฝงประกอบไปด้วยสิ่งต่างๆ ที่ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จากการเข้าเรียนในโรงเรียนมากกว่าสิ่งที่กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของสถาบัน

Meighan (1981) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า หลักสูตรแฝงประกอบไปด้วย สิ่งต่างๆ ที่ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จากการเข้าเรียนในโรงเรียนมากกว่าสิ่งที่กำหนดเป็น วัตถุประสงค์ทางการศึกษาของสถาบัน

Levine (1978 : 526) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างไม่ เป็นทางการและบางครั้งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้รับ โดยไม่ได้ตั้งใจหรือเจตนาจากการมีปฏิสัมพันธ์ แล้วกระทำตามนักเรียนด้วยกัน รวมถึงคณาจารย์และเรียนรู้จากกฎเกณฑ์ (Rules) และประเพณี ปฏิบัติดั้งเดิมของสถาบัน (Traditions of the Institution)

Jackson (1968 : 36) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า หลักสูตรแฝง เป็นหนทาง หรือวิถีทางการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถยอมรับกับคำปฏิเสธและการยับยั้งชั่งใจในสิ่ง ที่เป็นความต้องการและปรารถนา ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ภายในระบบการศึกษา ที่จัดขึ้น พวกเขาต้องเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ นั่นหมายความว่าพวกเขาต้องเรียนรู้ไม่เพียงแต่ เพื่อที่จะเผชิญกับกฎเกณฑ์ที่เป็นทางการแต่จะต้องรวมถึงกฎเกณฑ์ที่เป็นทางการแต่จะต้อง รวมถึงกฎเกณฑ์ที่ไม่เป็นทางการด้วยเช่นกันเช่นความเชื่อและทัศนคติทั้งหลายซึ่งถูกปลูกฝังลง รากลึกผ่านกระบวนการทางสังคม

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2545 : 21) หลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่ไม่ได้กำหนด แผนการเรียนรู้เอาไว้ล่วงหน้าและเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่โรงเรียนไม่ได้ตั้งใจจะจัดให้ จากนิยามนี้สามารถอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจดีขึ้น โดยตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมดังนี้ในทาง เปิดเผยโรงเรียนสอนคณิตศาสตร์และจัดให้เด็กชายหญิงเรียนรู้ การอ่าน การเขียน การสะกดคำ และอื่น ๆ แต่โรงเรียนได้สอนหลายสิ่งหลายอย่างโดยไม่ได้ตั้งใจจากการสอนตามหลักสูตร ปกติในรูปของกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมา และเรียนรู้จากสภาพการณ์และเงื่อนไขเชิงสังคมและ เชิงกายภาพที่โรงเรียนจัดให้ เป็นต้นว่า สอนนักเรียนให้ทำงานตามลำพังในเชิงของการแข่งขัน หรือให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม สอนให้นักเรียนเป็นผู้กระทำหรือเป็นผู้ถูกกระทำ ให้ รู้จักพอใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงพื้นๆ หรือให้เกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและอื่นๆ สรุป สั้น ๆ และตรงประเด็นก็คือ ครูหรือโรงเรียนสอนค่านิยมให้แก่เด็กอย่างแอบแฝงหรือโดยไม่ตั้งใจ

จากความหมายของหลักสูตรแฝงสรุปได้ว่า หลักสูตรแฝงคือสิ่งที่แฝงเร้นอยู่กับ หลักสูตรหลักหรือหลักสูตรเป็นทางการไม่ได้มีการบัญญัติไว้ในหลักสูตรอย่างเป็นทางการ แต่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน

2. ความสำคัญของหลักสูตรแฝง

เนื่องจากหลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่แฝงเร้นไม่เปิดเผย และไม่ได้มุ่งศึกษาโดยตรง เป็นหลักสูตรที่ไม่เป็นทางการ (Uofficial Curriculum) แต่ถูกสอนโดยไม่ได้ตั้งใจ และมีการยอมรับว่าหลักสูตรแฝงมีอยู่ในทุกโรงเรียน Snyder (1970 : 21) ได้ยืนยันความจริงข้อนี้ว่าไม่มีสถานศึกษาใดเลย ไม่ว่าจะ เป็น โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนมัธยมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่ไม่มีหลักสูตรแฝงปรากฏอยู่และเขาได้แสดงความเชื่อต่อไปว่าหลักสูตรแฝงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียนและอาจารย์มากกว่าหลักสูตรปกติ เช่นเดียวกับ Posner (1992 : 11) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า หลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่บุคลากรในโรงเรียนอาจไม่ได้รับรู้อย่างเป็นทางการ แต่มีอิทธิพลโดยตรงต่อนักเรียนอย่างลุ่มลึกและยาวนานมากกว่าหลักสูตรที่เป็นทางการของโรงเรียน และ Posner (1992 : 131) ยังให้ทัศนะต่อไปว่าการที่โรงเรียนในฐานะสถาบันได้ให้ความสำคัญต่อการใช้อิทธิพลในการผลักดันให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งหลายนั้น อาจทำให้ได้วัตถุประสงค์ที่เบี่ยงเบนออกไปเป็นผลในทางอ้อมมากกว่า เมื่อเราพุ่งความสนใจมาที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เป็นทางการ พวกเราจะสูญเสียหรือละเลยที่จะทำความเข้าใจในข้อเท็จจริงที่ว่าหลักสูตรแฝงของโรงเรียนอาจมีผลกระทบที่ลึกซึ้งและคงทนกับนักเรียนมากกว่าหลักสูตรทางการ

นอกจากนี้ Tanner & Tanner (1995 : 158) เชื่อว่าหลักสูตรแฝงมีพลังแห่งผลที่ยาวนานหรือคงทนกว่าหลักสูตรที่ถูกกำหนดขึ้นอย่างตั้งใจ(Intended Curriculum) เป็นหลักสูตรข้างเคียงที่มีอยู่ในการพัฒนาทางด้านการศึกษาค้นคว้าจากข้อสรุปจากข้อค้นพบจากงานของเขาที่เห็นว่าเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าคณาจารย์ (Faculty) มีความต้องการที่จำเป็นและจะต้องหันกลับไปทบทวน(Rethink) วิธีการทางด้านหลักสูตรของพวกเขา (Their Approach to Curriculum) ที่มักจะเน้นที่ชุดเนื้อหาตามสาขาวิชาเฉพาะของตนจนมากเกินไป โดยการกลับมามองที่ความคุ้มค่าที่มากกว่าของผลลัพธ์การเรียนรู้ด้วยการเน้นที่ศาสตร์การสอน(Pedagogy) สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและบริบทแวดล้อมของชีวิตที่เป็นอยู่ในวิทยาลัย(College Life) ถ้าหลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) หรือหลักสูตรข้างเคียง (Collateral Curriculum) เป็นแรงขับให้เกิดอิทธิพลที่ทรงพลังต่อการพัฒนาทางด้านการศึกษานักเรียน ในวิทยาลัยแล้วย่อมเชื่อมั่นได้ว่ามีอิทธิพลอย่างน้อยก็เท่าเทียมกันในกลุ่มเยาวชนที่ศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จากจุดนี้จะเห็นว่ากิจกรรมต่างๆ นอกห้องเรียน (Extra Class Activities) ไม่สามารถที่จะคำนึงถึงว่าเป็นเพียงแค่สิ่งที่อยู่นอกหลักสูตร(Extra Curriculum) เท่านั้น เพราะสิ่งเหล่านี้จะมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาทางด้านการศึกษา

Tanner & Tanner (1995 : 183-186) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การมุ่งเน้นเฉพาะ ข้อมูล (Information) และทักษะ (Skills) ที่จะถูกเรียนรู้ผ่านชุดรายวิชาที่ต้องเรียนอย่างเป็นทางการ ครูส่วนใหญ่มักจะละเลยความสำคัญของการเรียนรู้ ที่เป็นผลพลอยได้ นักเรียนที่ได้รับผลการเรียนในระดับ A ในวิชาวรรณคดี แต่ถ้าพวกเขาเรียนรู้ ที่จะไม่ชอบการ ได้เกรดที่ดีใน วิชานี้จะเป็นที่สงสัยว่าพวกเขาจะเกิดแรงจูงใจที่จะอ่านวิชาวรรณคดีด้วยตัวของเขาเองหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้การเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้จะมีผลกระทบที่ทรงพลังและยั่งยืนต่อพฤติกรรมทั้ง ในปัจจุบันและอนาคตมากกว่าการเรียนรู้ในรายวิชานั้นๆ โดยแท้ที่จริงแล้วข้อมูลที่แท้จริงที่ได้ เรียนรู้ในโรงเรียนมักจะถูกลืมหลังจากการทดสอบได้ไม่นาน ในขณะที่การเรียนรู้ที่เป็นผล พลอยได้ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติด้านต่างๆ (Attitudes) ความซาบซึ้ง (Appreciations) และ ค่านิยมทั้งหลายมักจะมีความคงทนในตัวผู้เรียนมากกว่าเขาได้อ้างถึงข้อสังเกตของ Dewey ผู้ซึ่งยังคงเน้นที่วิธีการที่ การเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้ที่ก่อให้เกิดทัศนคติที่ถาวร การชอบและไม่ชอบ การกระทำบางครั้งและการกระทำบ่อยครั้งเป็น สิ่งที่มีความสำคัญมากกว่าการเรียนรู้ บทเรียนการสะกดคำหรือบทเรียนวิชา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และที่ว่า ทัศนคติที่สำคัญที่สุด ที่จะได้รับคือความต้องการหรือปรารถนาที่จะเรียนรู้ ถ้าหลักสูตรมีความอ่อนด้อยที่จะกระตุ้น ให้เกิดจุดนี้ได้ ก็ยากที่จะบรรลุสู่ความเป็นจริงได้เขาเสนอว่าหลักสูตรข้างเคียงต้องไม่ถูกมองว่า เป็นบางสิ่งบางอย่างที่อยู่นอกหลักสูตรหรือเป็นเพียงแค่ผลลัพธ์ของหลักสูตรที่เกิดขึ้น กะทันหันและโดยไม่ได้ตั้งใจเท่านั้น การเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้ที่พึงประสงค์จะเป็นสิ่งที่มี ความเหมาะสมหรือสมควรที่จะเกิดขึ้นได้มากกว่าถ้าหากได้มีการบูรณาการเอาผลลัพธ์การ เรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้เป็นส่วนหนึ่งในแผนและแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ เป็นส่วนประกอบหลักสูตรในทำนองเดียว กันกิจกรรมต่างๆ นอกชั้นเรียนต้องไม่ถูกมองว่า เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือหลักสูตร ดังที่ได้มีการอภิปรายมาแต่แรกว่ากิจกรรมต่างๆ ดังกล่าว สามารถส่งผลอันทรงพลังต่อผู้เรียนหากหลักสูตรที่สร้างขึ้นได้เชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ เหล่านั้น กับสิ่งที่ต้องเรียนรู้อย่างเป็นทางการก็จะเพิ่มความเป็นไปได้ที่จะทำให้สามารถบรรลุสู่ผลลัพธ์ ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรได้เป็นอย่างมากจากที่กล่าวมาจะเห็นว่าหลักสูตรข้างเคียงเป็นการ เรียนรู้ที่จะเข้าใจ เห็นคุณค่า และสนุกกับคณิตศาสตร์หรือการเรียนรู้ที่จะไม่ชอบคณิตศาสตร์ จึงเป็นที่ชัดเจนว่าถ้านักการศึกษาได้ตระหนักในจุดนี้พวกเขาจะเห็นความต้องการจำเป็น ที่จะต้องตระหนักอย่างมากในการพัฒนาและการประเมินหลักสูตร พวกเขาจะต้องไม่ละเลย หลักสูตรแฝง แต่จะต้องตระหนักถึงการเรียนรู้ประเภทนี้

Glatthorn Allan A (1999 : 26-34) ได้ให้คำนิยามไว้ว่าหลักสูตรแฝง มีผลกระทบที่ทรงพลังต่อผู้เรียน ครูจะทำงานร่วมกันเพื่อเปิดเผยหลักสูตรแฝง พวกเขาควรที่จะระบอบค้ประกอบเกี่ยวกับหลักสูตรแฝงที่เป็นบทเรียนส่งผ่านที่มีความตรงข้ามกับสิ่งที่ตั้งใจสอนของหลักสูตร ต่อมาควรที่จะปรับหลักสูตรแฝงเพื่อที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าสามารถที่จะไปสู่สาระที่จัดเจสอน

Oliva (2001 : 515) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า ทศนคติและค่านิยมจำนวนมากที่ได้รับอิทธิพลจากบุคคลที่สำคัญของพวกเขา ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อนสนิท ครู ผู้ฝึก ตัวแบบและบุคคลอื่นที่พวกเขายอมรับนับถือ

Henry(1999 : 596) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า หลักสูตรแฝง คือ การมีปฏิสัมพันธ์ของครู ผู้บริหาร โรงเรียนกับนักเรียน สามารถที่จะปรับทัศนคติและความคิดของนักเรียนได้

Wren david J (1999 : 593-6) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า หลักสูตรแฝงมักจะชัดเจนในใจว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่หลากหลายของรายวิชา ที่มีกรวางแผนไว้อย่างดีและตั้งใจในทางตรงข้ามกับหลักสูตรที่มุ่งทางด้านการสอน นักเรียนได้ประสบการณ์ผ่านหลักสูตรที่ไม่ได้เขียนไว้ที่มีลักษณะที่ไม่เป็นทางการและไม่ได้เป็นทางการวางแผนมาก่อน ในความเป็นจริงนักเรียนทุกคนต้องเรียนรู้โปรแกรมเฉพาะเพื่อฝึกฝนบรรทัดฐานทางสังคมเพื่อที่จะสามารถทำหน้าที่หรือแสดงบทบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกในสังคมเล็กๆ โรงเรียนและในที่สุดในฐานะการเป็นพลเมืองของสังคมชาติต่อไป การทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแฝงมากขึ้น จะช่วยให้พวกเขาบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพในยุคศตวรรษที่ 21

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2545 : 22) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรแฝงไว้ว่า โดยทั่วไปโรงเรียนจะประสบความสำเร็จมากในการสอนให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีการสอนและการประเมินผลที่จัดให้เกิดความสอดคล้องกันได้ง่ายและกระทำได้ง่าย แต่โรงเรียนจะมีปัญหาในการสอนนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัยซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิต อารมณ์ และการกระทำที่สอดคล้องกัน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นเรื่องของการสอน เจตคติ ค่านิยม และความประพฤติที่พึงประสงค์ เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยการบรรยายหรือการใช้คำพูดสั่งสอน เพราะ โดยธรรมชาติและหลักข้อเท็จจริง เด็กจะเรียนรู้สิ่งเหล่านี้จากตัวอย่างและการกระทำของผู้ใหญ่และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดมากกว่า

Silberman (1970 : 9) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่า เป็นวิธีการที่สอนและการกระทำมีความสำคัญมากกว่าสิ่งที่สอน นั่นก็คือว่าวิถีทางที่เรากระทำกับสิ่งต่างๆ จะสร้าง

ค่านิยมได้ตรงกว่า และมีประสิทธิผลมากกว่าการที่เราได้สอนหรือพูดคุยกับเขาโดยตรง การปฏิบัติการในเชิงการบริหารที่มีลักษณะเฉพาะ ประเภทการเลื่อนชั้น โดยอัตโนมัติ การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ การแบ่งแยกผิวพรรณและเชื้อชาติ หรือการสอบแข่งขันเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาจะมีผลต่อหน้าที่พลเมืองมากกว่าการเรียนโดยตรงใน หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา เด็ก ๆ จะถูกสอนให้เรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยม จริยธรรม ศีลธรรม บุคลิกภาพ และความประพฤติทุกวันจากการจัดและดำเนินการของโรงเรียนเช่น วิถีทางที่ครู และพ่อแม่ประพฤติ วิถีทางที่เขาพูดกับเด็กและระหว่างผู้ใหญ่ด้วยกันเอง ชนิดของพฤติกรรม ที่พวกเขายอมรับและให้รางวัลและชนิดของพฤติกรรมที่พวกเขาไม่ยอมรับ และมีการลงโทษ มากกว่าการเรียนรู้จากเนื้อหาที่บรรจุไว้ในหลักสูตรปกติ

Kohlberg(1970 : 120) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า หลักสูตรแฝงมีลักษณะและธรรมชาติที่ จำเป็นและเอื้อต่อการพาไปสู่ความเจริญงอกงามทางจริยธรรม เพราะในโรงเรียนประกอบไปด้วยผู้สอน การยกย่องและอำนาจ

สาลี ทองธิว(2545 : 42-47) ได้ให้คำนิยามหลักสูตรแฝงไว้ว่าการที่ครูและบุคลากร อื่น ๆ ในโรงเรียนมีความผูกพันกันกับ โรงเรียนในลักษณะของการเป็นสมาชิกในชุมชน โรงเรียนทำให้นักเรียนพลอยรับรู้โรงเรียนในสถานภาพของชุมชนหรือสังคมหนึ่งไปด้วย นั่นคือการทำตัวเป็นแบบอย่างของครูส่งผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามไปด้วยในแนว เดียวกัน

Royal and Rossi(1996 : 395-416) พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีบริบทของการ จัดการเรียนการสอนที่สมาชิกทุกกลุ่มมีความสัมพันธ์และผูกพันมีอัตราการออกกลางคันน้อย กว่าและมีความรู้สึกที่ไม่ดีไม่ได้เตรียมพร้อมสำหรับการเรียน ตลอดจนไม่รู้สีกว่ากำลังเรียน หรือทำงานหนักเกินกำลังของตนเอง(Burn out)

สรุปได้ว่าหลักสูตรแฝงไม่ใช่หลักสูตรที่บัญญัติไว้อย่างเป็นทางการแต่บุคลากรทาง การศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญเพราะหลักสูตรแฝงมีอิทธิพลที่ยาวนานและคงทนต่อตัว นักเรียน หลักสูตรแฝงยังแฝงเร้นอยู่ภายใต้สังคมนาบข้างภายในโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ที่นักเรียนต้องสัมผัสและเรียนรู้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นักทฤษฎีวิเคราะห์ (Critical theorists) ถือว่าหลักสูตรแฝงทำให้เกิดความสนใจ พิสูจน์วิเคราะห์ต่อสิ่งที่ซ่อนแฝงอยู่นั้น แต่มีความเป็นไปได้มากกว่าที่มันจะถูกทำให้ชัดเจนจาก ที่ไม่มีความตระหนักถึงเงื่อนไขและผลกระทบต่าง ๆ หรือผลที่ไม่ได้ถูกคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า การเรียนที่เป็นผลพลอยได้ (Collateral Learning) การมุ่งเน้นเฉพาะข้อมูล (Information) และ

ทักษะ (Skills) ที่จะถูกเรียนรู้ผ่านชุดรายวิชาที่ต้องเรียนอย่างเป็นทางการ ครูส่วนใหญ่มักจะละเลยความสำคัญของการเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้ นักเรียนที่ได้รับผลการเรียนในระดับ A ในวิชาวรรณคดี แต่ถ้าพวกเขาเรียนรู้ที่จะไม่ชอบการได้เกรดที่ดีในวิชานี้จะเป็นที่สงสัยว่าพวกเขาจะเกิดแรงจูงใจที่จะอ่านวิชาวรรณคดีนี้ด้วยตัวของเขาเองหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้การเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้มีผลกระทบที่ทรงพลังและยั่งยืนต่อพฤติกรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคตมากกว่าการเรียนรู้ในรายวิชานั้นๆ โดยแท้ที่จริงแล้วข้อเท็จจริงที่ได้เรียนรู้ในโรงเรียนมักจะถูกลืมหลังจากการทดสอบได้ไม่นาน ในขณะที่การเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติด้านต่าง ๆ (Attitudes) ความซาบซึ้ง (Appreciations) และค่านิยมทั้งหลายมัก จะมีความคงทนในตัวผู้เรียนมากกว่า บางทีแนวคิดที่ผิดพลาดยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดาแนวคิดที่ผิดพลาดทั้งหมดคือ แนวคิดที่ว่าบุคคลจะเรียนรู้ในสิ่งที่กำหนดให้ต้องเรียนในขณะเวลานั้นเท่านั้น (Perhaps The Greatest of All Pedagogical Fallacies is The Notion That Person Only The Particular Thing He is Studying At The Time) เป็นข้อสังเกตของ Dewey ผู้ซึ่งยังคงเน้นที่วิธีการที่ “การเรียนรู้ที่เป็นผลพลอยได้ในทางที่เป็นการก่อให้เกิดทัศนคติที่ถาวร การชอบและไม่ชอบ การจะกระทำบางครั้งและการจะกระทำบ่อยครั้งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกว่าการเรียนรู้บทเรียนการสะกดคำหรือบทเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และ Dewey ได้เพิ่มเติมว่า ทัศนคติที่สำคัญที่สุดที่จะได้รับคือความต้องการหรือปรารถนาที่จะเรียนรู้ ถ้าหลักสูตรมีความอ่อนด้อยที่จะกระตุ้นให้เกิดจุดนี้ได้ ก็ยากที่จะบรรลุสู่ความเป็นจริงได้

สิ่งที่เป็นการเรียนรู้ในชุดรายวิชาที่เป็นทางการคือนักเรียนเรียนรู้การยอมรับบรรทัดฐานทางสังคมและเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตาม ในระบบทางการของโรงเรียนซึ่งมักจะถูกมองถึงผลกระทบในทางลบจากกลุ่มที่เรียกร้องให้หยุดสิ่งที่จะบั่นทอนความเชื่อมั่นตนเองและการแบ่งชนชั้น ในการจัดระบบทางการของโรงเรียนมีผลในทางบวกด้วย มันควรจะถูกจดจำด้วยว่าบรรทัดฐานเดียวกันนี้จะสนับสนุนให้เกิดความรู้สึกด้านความอดทน ความยุติธรรม ความเคารพนับถือ และความซื่อสัตย์สุจริต และเป็นความคาดหวังให้พลเมืองได้มีส่วนร่วมในทุกส่วนของสังคมและมีความเท่าเทียมกัน เป็นความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจขณะนี้ ยกตัวอย่างเมื่อนักเรียนเกรด 7 จดจำสูตรต่างๆ ที่ใช้ค่าในการแก้ปัญหาการหาพื้นที่ของรูปวงกลม พวกเขาทำการคำนวณผิดพลาดบ่อยครั้ง หลายเดือนต่อมาในการทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นแบบเลือกตอบพวกเขาทำการคำนวณด้วยความยากลำบากเพื่อหาคำตอบของแต่ละข้อ โดยปราศจากการรู้ว่าการคำนวณอาจไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นภายใต้สภาวะกดดันเกี่ยวกับเวลา พวกเขาทำผิดพลาดมากขึ้นเนื่องจากพวกเขาต้องเสียเวลาในการคำนวณ พวกเขาต้องเร่งรีบ

ที่จะทำข้อต่อไปพร้อมกับความรู้ลึกถักจะไม่ทันเวลา นักเรียนจำนวนมากที่เรียนรู้วิธีนี้ จะเรียนรู้ที่จะไม่ชอบคณิตศาสตร์

หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

1. ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ ตามความหมายทางจิตวิทยา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนหรือการมีประสบการณ์ จากความหมายดังกล่าว พฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้จะต้องมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.1 พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจะต้องเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวร จึงจะถือว่าเป็นการเรียนรู้ขึ้น หากเป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ เช่น นักศึกษาพยายามเรียนรู้การออกเสียงภาษาต่างประเทศบางคำ หากนักศึกษาออกเสียงได้ถูกต้องเพียงครั้งหนึ่ง แต่ไม่สามารถออกเสียงซ้ำให้ถูกต้องได้อีก ก็ไม่นับว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้การออกเสียงภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจะถือว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้ก็ต่อเมื่อออกเสียงคำ ดังกล่าวได้ถูกต้องหลายครั้ง ซึ่งก็คือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ยังมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแต่เปลี่ยนแปลงชั่วคราวอันเนื่องมาจากการที่ร่างกายได้รับสารเคมี ยาบางชนิด หรือเกิดจากความเหนื่อยล้า เจ็บป่วยลักษณะดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั้นเกิดจากการเรียนรู้

1.2 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจะต้องเกิดจากการฝึกฝน หรือเคยมีประสบการณ์นั้น ๆ มาก่อน เช่น ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ต้องได้รับการฝึกฝน และถ้าสามารถใช้เป็นแสดงว่าเกิดการเรียนรู้ หรือความสามารถในการขับรถ ซึ่งไม่มีใครขับรถเป็นมาแต่กำเนิด ต้องได้รับการฝึกฝน หรือมีประสบการณ์ จึงจะขับรถเป็น ในประเด็นนี้มีพฤติกรรมบางอย่างที่เกิดขึ้นโดยที่เราไม่ต้องฝึกฝนหรือมีประสบการณ์ ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเจริญเติบโต หรือการมีวุฒิภาวะ และพฤติกรรมที่เกิดจากแนวโน้มการตอบสนองของเผ่าพันธุ์ (ธีระพร อูวรรณ โน. 2532 : 285) ซึ่งในด้านกระบวนการเจริญเติบโต หรือการมีวุฒิภาวะ เช่น การที่เด็ก 2 ขวบ สามารถเดินได้เอง ขณะที่เด็ก 6 เดือน ไม่สามารถเดินได้ ฉะนั้นการเดินจึงไม่จัดเป็นการเรียนรู้แต่เกิดเพราะมีวุฒิภาวะ เป็นต้น ในด้านแนวโน้มการตอบสนอง คือปฏิกิริยาสะท้อน (reflex) เช่น กระพริบตาเมื่อฝุ่นเข้าตา ชักมือหนีเมื่อโดนของร้อน พฤติกรรมเหล่านี้ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้ แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติของเผ่าพันธุ์มนุษย์

2. หลักการของทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้าและการตอบสนอง (S-R Theory) ทฤษฎีนี้มีชื่อเรียกหลายชื่อ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีชื่อเรียกต่างๆ เช่น Associative Theory, Associationism, Behaviorism เป็นต้น นักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ Pavlov, Watson, Thorndike, Guthrie, Hull และ Skinner ได้อธิบายทฤษฎีนี้เป็นพื้นฐานการกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Passive) หน้าที่ของผู้สอนคือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมีสิ่งที่ต้องคำนึงถึงดังนี้

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยมีลักษณะทางการสอน และการเรียนที่สัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น การให้รางวัล หรือการทำโทษ หรือการชมเชย เป็นต้น ผู้สอนจึงควรจะต้องหาวิธีกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากที่สุด
2. การฝึกฝน (Practice) ได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัด หรือการฝึกซ้ำ เพื่อให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา ที่สัมพันธ์โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ
3. การรู้ผลการกระทำ (Feedback) ได้แก่ การสามารถให้ผู้เรียนได้รู้ผลการปฏิบัติได้ทันที เพื่อจะทำให้ผู้เรียนปรับพฤติกรรมได้ถูกต้อง อันจะเป็นหนทางการเรียนรู้ที่ดี หน้าที่ของผู้สอน จึงควรจะต้องพยายามทำวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ
4. การสรุปเป็นกฎเกณฑ์ (Generalization) ได้แก่ การได้รับประสบการณ์ต่างๆ ที่สามารถสร้างมโนทัศน์ (Concept) จนกระทั่งสรุปเป็นกฎเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้
5. การแยกแยะ (Discrimination) ได้แก่ การจัดประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะความแตกต่างของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะทำให้เกิดความระมัดระวังต่อการเลือกตอบ
6. ความใกล้ชิด (Contiguity) ได้แก่ การสอนที่คำนึงถึงความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งเหมาะสำหรับการสอนคำ เป็นต้น

สรุปได้ว่าพฤติกรรมของบุคคลย่อมมีอิทธิพลมาจากความต้องการภายในและสิ่งแวดล้อมซึ่งจะทำให้เกิดกระบวนการคิดที่คงทนดังนั้นผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีสิทธิ์ที่จะเลือกศึกษาในสิ่งที่อยากจะเรียนตามความสนใจของตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือจากผู้สอน

3. หลักการทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ในระยะปัจจุบันนี้ นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความคิดเห็นตรงกันว่าทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำค่อนข้างมีขีดจำกัดในการอธิบายเรื่องการเรียนรู้ ดังนั้นนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้หลายคนจึงขยายการศึกษาออกไปโดยหันไปสนใจกระบวนการคิด ที่มีผลต่อการเรียนรู้ซึ่งเราไม่สามารถจะเห็นได้โดยตรง ผู้นำที่สำคัญคือ Albert Bandura ได้ตั้งทฤษฎีชื่อ การเรียนรู้โดยการสังเกต โดยเขาได้อธิบายว่าการเรียนรู้ต้องเป็นปฏิสัมพันธ์กันและกันระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม

1. ลำดับขั้นการเรียนรู้

Bandura ได้แบ่งลำดับขั้นการเรียนรู้โดยการสังเกต ออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1 ความสนใจ การเรียนรู้ในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อสิ่งที่น่าสนใจที่เด่น เป็นต้น เช่น ในการเรียนการสอนครูจะต้องจัดเนื้อหาให้น่าสนใจ เป็นต้น

1.2 ความจำ การที่ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมตามแบบได้นั้นต้องอาศัยความจำ ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยอธิบายซ้ำๆ ให้ผู้เรียนเห็นหลายๆ ครั้ง ให้ฝึกบ่อยๆ เป็นต้น

1.3 การลงมือกระทำ เมื่อเริ่มกระทำตามใหม่ๆ นั้น อาจจะไม่เป็นธรรมชาติ ซึ่งจะต้องอาศัยการแนะนำฝึกฝนบ่อยๆ

1.4 การจูงใจและการเสริมแรง พฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่บุคคลจะทำตามก็ต่อเมื่อพฤติกรรมนั้นมีความน่าสนใจ ดังนั้นการจูงใจและการเสริมแรงจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก บันดูราได้แบ่งการเสริมแรงออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การเสริมแรงโดยตรง การเสริมแรงที่ได้รับอิทธิพลจากผู้อื่น และการเสริมแรงตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมแรงที่สำคัญเพราะจะเป็นตัวควบคุมการแสดงพฤติกรรมได้ดี การเสริมแรงในลักษณะนี้คือการสร้างความสำเร็จให้กับตนเองเพื่อใช้เป็นแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมต่างๆ

2. ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้

2.1 ทำให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ เช่น คุณตัวอย่างการเดินร่ำแล้วสามารถกระทำตามได้ หรือตัวอย่างทักษะต่างๆ เช่น การปฏิบัติงานในห้องทดลอง การดูตัวอย่างที่ดีจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.2 เป็นตัวกระตุ้นพฤติกรรม ที่สามารถกระทำได้แล้ว เช่น ทักษะการพูด ถ้าได้ดูตัวอย่างบุคคลที่พูดเก่งก็จะทำให้มีความสามารถในการเรื่องการพูดได้ดีด้วย

2.3 การเพิ่มหรือลดการไตร่ตรอง ในการแสดงพฤติกรรม พฤติกรรมที่ไม่ดี บางอย่างถ้าตัวแบบซึ่งเป็นผู้ที่เด่นหรือบุคคลที่สำคัญเป็นผู้กระทำ จะทำให้เกิดการทำตามอย่าง

2.4 การดึงความสนใจ ต่อสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ เพราะโดยปกติแล้ว การสังเกตผู้อื่นเราจะไม่สังเกตเพียงแค่การกระทำเท่านั้น แต่จะสังเกตสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

2.5 การเร้าอารมณ์ การสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นอาจก่อให้เกิดการมี ลักษณะอารมณ์ร่วมด้วย การนำแนวคิดของกลุ่มการเรียนรู้ทางสังคมมาใช้ในการศึกษา ความเชื่อ พื้นฐานตัวอย่าง การนำมาใช้ทางการศึกษาการเรียนรู้จากการสังเกต ในวิชางานเชื่อมโลหะ ชาญครูผู้สอนอย่างสนใจ ทำการสาธิตพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะ การเรียนรู้เป็น กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในซึ่งอาจจะแสดงหรือไม่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมก็ได้ ชาญเรียนรู้ที่จะเชื่อมโลหะได้ ถึงแม้ว่าเขาจะยังไม่ได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเองบางครั้งการ เรียนรู้อาจจะไม่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมทันทีทันใด แต่เขาสามารถกระทำได้เมื่อมี โอกาส กระบวนการทางสมองมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การเอาใจใส่และพยายามจดจำวิธีการเชื่อมโลหะ ไม่ควรที่จะพิจารณาเฉพาะการกระทำของผู้เรียนเท่านั้น แต่ควรจะดูด้วยว่าผู้เรียนมีความคิด และความพยายามอย่างไร เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย มีจุดประสงค์ที่ต้องการทำงานทางด้าน เชื่อมโลหะเมื่อเขาเรียนจบแล้วช่วยผู้เรียนในการตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนด้วยตนเองเป็น พฤติกรรมที่สามารถควบคุมตนเองได้ การพยายามฝึกฝนเทคนิคต่างๆ ด้วยตนเอง กระตุ้นผู้เรียน ให้ตั้งมาตรฐานในการกระทำและใช้ความพยายามไปสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้ อิทธิพลทางอ้อมของ การเสริมแรง และการลงโทษคำชมเชยและคำตำหนิของครูมีผลต่อการแก้ไขในการฝึกหัดของ การศึกษาระบบวิธีการเสริมแรงและการลงโทษเพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าสิ่งใดควรปฏิบัติและสิ่งใดไม่ ควรปฏิบัติ

4. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitive Learning Theories)

ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพุทธินิยมนี้ให้ความสำคัญกับความสามารถในการตั้ง วัตถุประสงค์ การวางแผน ความตั้งใจ ความคิด ความจำ การคัดเลือก การให้ความหมาย กับสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มพฤติกรรมนิยมแล้วจะเห็นว่า มีความแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มพฤติกรรมนิยม อินทรีย์สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและ การตอบสนองอันก่อให้เกิดความพึงพอใจ

กลุ่มพุทธินิยม อินทรีย์ต้องนำสิ่งเร้ามาคิด วิเคราะห์ และให้ความหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการหยั่งรู้ (Insight Learning) ทฤษฎีการหยั่งรู้นี้เป็นการศึกษาทดลองของนักจิตวิทยาชาวเยอรมัน โดยนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้ให้ความสำคัญกับส่วนรวมหรือผลรวมมากกว่าส่วนย่อย ในการศึกษาวิจัย เขาได้พบว่าการรับรู้ข้อมูลของคนเรามักจะรับรู้ส่วนรวมมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย ในการเรียนรู้และการแก้ปัญหาที่เช่นเดียวกันคนเรามักจะเรียนอะไรได้ก็ต้องศึกษาภาพรวมก่อน หลังจากนั้นจึงมาพิจารณารายละเอียดปลีกย่อยจะทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นได้ชัดเจนขึ้น การเรียนรู้จะมีลักษณะ เป็นภาพรวม (Parts) รายละเอียดปลีกย่อย (Whole) ภาพรวม (Whole) ความเข้าใจ (Insight)

1.1 การทดลองของกลุ่มการเรียนรู้ด้วยการหยั่งรู้

การศึกษาทดลองของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้รู้จักกันแพร่หลาย โดยได้ทำการทดลองกับลิงชิมแปนซี มีการจับลิงมาขังไว้ในกรง นอกกรงมีกล้วยซึ่งวางอยู่ไกลจากกรง และมีไม้ขนาดสั้น – ยาววางเป็นลำดับ ไม้ที่อนสั้นสุดอยู่ในกรง เมื่อลิงหิว มันจึงหยิบไม้ที่อนสั้นที่อยู่ใกล้กรงเชือกกล้วยแต่ปรากฏว่าเชือกไม่ถึงมันจึงวางไม้ลง และนั่งอยู่มุมหนึ่งพร้อมทั้งมองดูไม้และกล้วยเฉยๆ อยู่ และในทันใดนั้นเองลิงก็จับไม้ที่อนสั้นเชือกกล้วยมาแล้วจึงเอาไม้ที่อนยาวเชือกกล้วยมาติดกันได้ จากพฤติกรรมดังกล่าวสรุปได้ว่าลิงเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งรู้คือ สามารถแก้ปัญหาได้โดยไม่ต้องลองผิดลองถูก แต่ใช้ประสบการณ์เดิมจากการที่เคยเชือกกล้วยของต่าง ๆ ภายในกรงมาก่อนแล้ว

สรุปได้ว่า โดยปกติแล้วคนเราจะมิวิธีการเรียนรู้และการแก้ปัญหา โดยอาศัยความคิดและประสบการณ์เดิมมากกว่าการลองผิดลองถูก เมื่อสามารถแก้ปัญหาในลักษณะนั้นได้แล้ว เมื่อเผชิญกับปัญหาที่คล้ายคลึงกันก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ทันที ลักษณะดังกล่าวนี้เกิดขึ้นได้เพราะมนุษย์สามารถจัดรูปแบบของความคิดใหม่เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่ตนเผชิญอยู่ได้อย่างเหมาะสม

1.2 หลักการรับรู้

อิทธิพลจากแนวคิดของนักจิตวิทยาที่อธิบายหลักการรับรู้ของมนุษย์ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้มีผลให้นักศึกษานำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมาก ทั้งนี้เพราะการรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์จะมีลักษณะเป็นอัตโนมัติ และเห็นความสำคัญของส่วนรวมมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย กฎการเรียนรู้ที่สำคัญมี 4 ข้อ ดังนี้

1.2.1 กฎแห่งความใกล้ชิด สิ่งเร้าที่อยู่ใกล้กันมักจะถูกรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

1.2.2 กฎแห่งความคล้าย สิ่งเร้าที่มองคล้ายกันจะถูกจัดว่าเป็นพวกเดียวกัน

1.2.3 กฎแห่งความสมบูรณ์ สิ่งเร้าที่มีบางส่วนบกพร่องไปคนเราจะรับรู้โดยเติมส่วนที่ขาดหายไปให้เป็นภาพหรือเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

1.2.4 กฎแห่งการต่อเนื่องที่ดี สิ่งเร้าที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างไร จะถูกรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

2. ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการประมวลสารสนเทศ (Information Processing Model of Learning) นักจิตวิทยาในกลุ่มพุทธินิยมมีความสนใจว่ามนุษย์มีวิธีการรับข้อมูลใหม่อย่างไร เมื่อได้ความรู้แล้วมีวิธีการจำอย่างไร สิ่ง que เรียนรู้แล้วจะมีผลต่อการเรียนรู้ข้อมูลใหม่อย่างไร ปัจจุบันทฤษฎีนี้กำลังได้รับความสนใจและนำไปใช้ประโยชน์ได้มากในวงการศึษา

2.1 ขั้นตอนการเรียนรู้

ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ มีดังนี้ สิ่งเร้า คือ สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ในขณะที่นั้น สิ่งเร้าในแต่ละขณะจะมีมากมาย นักจิตวิทยาเรื่องกระบวนการรับสัมผัสพบว่า มนุษย์มีความสามารถในการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในแต่ละครั้งอย่างมากที่สุด ได้ประมาณ 11-12 อย่าง ระบบบันทึกการรับรู้ คือหน่วยบันทึกความจำหน่วยแรงของมนุษย์ ข้อมูลในขั้นนี้จะเป็นข้อมูลชนิดเดียวกับที่รับรู้มาระยะเวลาของความจำจะมีประมาณ 1 – 3 วินาที เพื่อให้บุคคลตัดสินใจว่ามีความสนใจในข้อมูลนั้นหรือไม่ ข้อมูลที่ไม่ต้องการก็จะสูญหายไป ส่วน ข้อมูลที่ต้องการก็จะเข้าสู่ความจำระยะสั้นต่อไป ความใส่ใจในขั้นนี้จะเป็นการคัดเลือกข้อมูลต่าง ๆ ที่สนใจเข้าสู่ความจำระยะสั้น ในช่วงนี้เรื่องสมาธิค่อนข้างมีความสำคัญมาก การรู้จักในขั้นนี้จะเป็นการเก็บรายละเอียดของลักษณะข้อมูลที่สำคัญและนำมาสร้างความสัมพันธ์กับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว ความจำระยะสั้น เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้เพราะเป็นความจำที่สามารถนำมาใช้ในการทำงานได้ การขยายความคิด เมื่อเกิดความจำระยะสั้นแล้ว ต้องนำข้อมูลนั้นมาขยายความคิด โดยการจัดหมวดหมู่และให้ความหมายกับข้อมูลเพื่อนำไปสู่ความ จำระยะยาว ความจำระยะยาว เป็นสุดขอดปรารถนาของการเรียนรู้ข้อมูล ซึ่งจะต้องมีการจัดระเบียบอย่างดี โดยการแปลความหมาย สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูล ข้อมูลใดที่ยังขาดความสัมพันธ์กันหรือมีช่องว่างอยู่ก็จะต้องพยายามขจัดช่องว่างโดยใช้หลักทางตรรกศาสตร์คือการหาเหตุผลและสร้างความสัมพันธ์ระบบควบคุม มีคุณสมบัติที่สำคัญ คือเป็นตัวควบคุม และเชื่อมโยงความจำและ

สามารถนำออกไปใช้ได้ การนำมาใช้บ่อยๆ เพื่อเป็นการย้ำในขั้นการจำระยะสั้นและเพื่อใช้สำหรับการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

2.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยการประมวลสารสนเทศ ซึ่งนักจิตวิทยาในกลุ่มพุทธรินิยมให้ความสำคัญมี 4 ประการ คือ

2.2.1 คุณลักษณะของผู้เรียน คือสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

เช่น ความรู้เดิม ทักษะ

2.2.2 กิจกรรมของผู้เรียน ในส่วนนี้จะเกี่ยวกับขบวนการใช้สมองของผู้เรียนในขณะที่เกิดการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่าผู้เรียนจะทำกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

2.2.3 ธรรมชาติของสิ่งที่เรียน คือข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลประเภทใด มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาดีมกน้อยเพียงใด เป็นต้น

2.2.4 วิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คือลักษณะต่างๆ ที่ผู้เรียนแสดงออกมาเมื่อเรียนรู้แล้ว

3. การเรียนรู้เกี่ยวกับความคิดของตนเอง (Metacognition)

นักจิตวิทยาในกลุ่มพุทธรินิยม เชื่อว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อผู้เรียนควบคุมตนเองได้ โดยเน้นถึงกระบวนการเรียนรู้ที่จะต้องอาศัยความสามารถทางปัญญา โดยเขาใช้คำว่า (Metacognition) เพื่ออธิบายว่าผู้เรียนจะต้องรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดของตนเอง

3.1 องค์ประกอบของความรู้

องค์ประกอบของความรู้ที่เกี่ยวกับกระบวนการความคิดของตนเองนั้น จะมี 3 ประการ คือ

3.1.1 องค์ประกอบด้านบุคคล หรือความรู้ความเข้าใจในความสามารถของผู้เรียนว่าตนเองมีคุณสมบัติและมีความสามารถอยู่ในระดับใด

3.1.2 องค์ประกอบด้านงาน คือ ลักษณะของงานที่จะต้องเรียนรู้

3.1.3 องค์ประกอบด้านยุทธวิธี คือ เทคนิคหรือวิธีการที่ผู้เรียนเลือกใช้ในการเรียนรู้งานนั้น

4. การเรียนรู้โดยรู้ความหมาย

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพก็เพราะผู้เรียนสามารถแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้ประสบการณ์ของตนเองเป็นหลักสำคัญ ไม่ว่าจะเป็ความรู้อัน

ระดับของความคิดรวบยอดหลักการ กฎเกณฑ์ สมมุติฐาน ความสัมพันธ์ เป็นต้น ผู้เรียนจะต้องอาศัยการแปลความหมายด้วยตนเองซึ่งอาจจะมี การเพิ่ม การตัด การขยาย การคัดแปลงข้อมูลนั้นๆ

4.1 ความเชื่อพื้นฐาน

นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อว่า ครูไม่สามารถให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้ เพราะความรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้สร้างขึ้นมาเอง ดังนั้นครูผู้สอนต้องสอนข้อมูลที่มีความหมายและมีความสัมพันธ์กับผู้เรียน การสอนที่ดีจะต้องให้ผู้เรียนค้นพบและนำมาประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเอง หน้าที่ที่สำคัญของผู้เรียน คือจะต้องทำการตรวจสอบข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิมอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อใดก็ตามที่พบว่าข้อมูลเดิมใช้ไม่ได้ ต้องรีบทำการปรับปรุง หน้าที่สำคัญของครูผู้สอนคือสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด และต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ความรู้นั้นเป็นกระบวนการมิใช่ผลผลิตที่สำเร็จรูป

4.2 เงื่อนไขในการเรียนรู้

การเรียนรู้โดยรู้ความหมายจะเกิดขึ้นได้ก็โดยการฝึกภายใต้เงื่อนไขดังนี้

- 4.2.1 การฝึกหัดวิธีคิด ผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด โดยการสร้างปัญหาและเงื่อนไขของปัญหาที่เป็นจริง และพยายามฝึกการแก้ปัญหาโดยมองหลาย ๆ ด้าน
- 4.2.2 เนื้อหาที่ใช้เรียนนั้นต้องเป็นเนื้อหาที่เป็นจริง โดยการเรียนรู้ในเนื้อหานั้นต้องเน้นให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา โดยใช้ทักษะและข้อมูลต่าง ๆ ที่หลากหลาย
- 4.2.3 ผู้เรียนควรมีวิธีการคิดและการแก้ปัญหาในหลายทาง เพื่อเป็นการฝึกไว้ เพราะในชีวิตจริงคนเราจะมีปัญหาหลายด้าน รวมทั้งความคิดและข้อมูลต่างๆ ก็มีมากมายที่ผู้เรียนจะต้องรู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม การนำแนวคิดกลุ่มพุทธินิยมนำมาใช้ในการศึกษา ความเชื่อพื้นฐาน ตัวอย่างการนำมาใช้ทางการศึกษาอิทธิพลของกระบวนการทางสมองเมื่อนักเรียนอ่านตำราวิทยาศาสตร์เขาสามารถนำบางทฤษฎีมาสร้าง ความสัมพันธ์กับสิ่งที่เขาสังเกตเห็นได้ แต่ก็มีหลายทฤษฎีที่เขาไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ได้ ดังนั้นสิ่งที่ผู้เรียนนั้นมิใช่เป็นเรื่องของข้อมูลที่ปรากฏอย่างเดียว แต่เป็นกรรมวิธีในการเก็บข้อมูลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายใน เช่น นักเรียนเรียนรู่ว่าดาวเสาร์มีวงแหวนอยู่ล้อมรอบ แต่ไม่มีโอกาสได้ถ่ายทอดความรู้นี้ให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงสิ่งที่เขาได้เรียนรู้มาแล้ว การวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการทางสมอง ต้องสังเกตจากพฤติกรรม

5. ลำดับการเรียนรู้ของ Gagne

หมายถึง หลักการที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่าไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่สามารถอธิบายการเรียนรู้ของบุคคลได้สมบูรณ์ ดังนั้นจึงได้นำทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้าและการตอบสนอง (S-R Theory) กับทฤษฎีความรู้ (Cognitive – Field Theory) มาผสมกันในลักษณะของการจัดลำดับ ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบสัญญาณ (Signal Learning) คือการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่อาจบังคับพฤติกรรมไม่ให้เกิดขึ้นได้ (มีความรู้สึกและอารมณ์) เป็นการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขดั้งเดิม (Classical Conditioning) ที่เกิดจากความใกล้ชิดของสิ่งเร้า และการกระทำซ้ำ (Pavlov's Classical Conditioning)

2. การเรียนรู้แบบสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus – Response Learning) คือการเรียนรู้ที่ผู้เรียน สามารถควบคุมพฤติกรรมได้ การตอบสนองเป็นผลจากการเสริมแรงกับ โอกาสกระทำซ้ำ

3. การเรียนรู้แบบลูกโซ่ (Chaining Learning) คือ การเรียนรู้ที่เนื่องมาจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองติดต่อกันเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง โดยเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำการเคลื่อนไหว (Motor Skills) เช่น การขับรถ การใช้เครื่องมือ เป็นต้น (Skinner's Instrumental Conditioning)

4. การเรียนรู้แบบภาษาสัมพันธ์ (Verbal Association Learning) ได้แก่ การเรียนรู้ที่ต่อเนื่องมาจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองที่เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง เช่นเดียวกับแบบลูกโซ่ หากแต่ใช้ภาษาแทนสิ่งต่าง ๆ

5. การเรียนรู้แบบภาษาสัมพันธ์ (Verbal Association Learning) ได้แก่ การเรียนที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นความแตกต่างในสิ่งที่ เป็นพวกเดียวกัน และสามารถเลือกตอบ สอนด้วยวิธีต่างๆ กัน เช่น เมื่อพูดถึง ดิน ผู้เรียนก็รู้ว่า มีดินหลายชนิด คือ ดินร่วน ดินเหนียว ดินทราย เป็นต้น (Thorndide's Connection Theory)

6. การเรียนรู้มโนทัศน์ (Concept Learning) ได้แก่ การเรียนรู้อันเนื่องมาจากความสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ในลักษณะเป็นส่วนรวมของสิ่งนั้น ประกอบกัน เช่น วงกลมประกอบด้วยมโนทัศน์ย่อยที่เกี่ยวกับรูปปิดส่วน โค้ง ระยะทางและจุดศูนย์กลาง เป็นต้น (Gestalt Theory)

7. การเรียนรู้กฎ (Principle or Rule Learning) ได้แก่ การเรียนรู้ที่เกิดจากความสามารถเชื่อมโยงมโนทัศน์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้วสามารถนำไปใช้ตั้งเป็นกฎเกณฑ์ได้ เช่น

มโนทัศน์ของวงกลมกับลูกแก้วเมื่อผู้เรียน รวมมโนทัศน์กันได้แล้วก็รู้ว่าของกลมกลิ้งได้ (Gestal Theory)

8. การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา (Problem Solving) ได้แก่ การเรียนรู้ที่อยู่ในระยะ ซึ่งผู้เรียนสามารถ รวมกฎเกณฑ์ (Applying Rule) รู้จักกลวิธีหาความรู้ (Cognitive Strategy) และสามารถสร้างสรรค์ เพื่อนำไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ (Cognitive Theory) จากลำดับแบบการเรียนรู้ของGagne แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้แบบต่างๆ จะเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ระดับสูง และการเรียนรู้ภาษาสัมพันธจะช่วยให้เกิดความรู้ ความคิดที่ดีที่สามารถเข้าใจมโนทัศน์ กฎเกณฑ์และการแก้ปัญหาส่วนความหมายของการเรียนรู้ นั้น Fransen ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง ประสบการณ์หรือพฤติกรรมอันเนื่อง มาจากการสังเกตหรือการกระทำอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทั้งทางกายและความคิด และทฤษฎีของ Gagne ในด้านการเรียนรู้ของบุคคลนั้นจะต้องเป็นการเปลี่ยนความสามารถของบุคคล ที่แตกต่างจากกระบวนการพัฒนาการหรือความเจริญเติบโต โดยจะต้องมีการฝึกหัด พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหลายด้าน และผลจะปรากฏอยู่นานพอสมควร ดังนั้นกล่าวได้ว่า การเรียนรู้คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่มีจุดมุ่งหมายและปรากฏได้นานพอสมควร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ใช่เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่มีจุดมุ่งหมายและปรากฏได้นานพอสมควร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ใช่เป็นผลจากความเจริญเติบโตของร่างกาย

6. พัฒนาการของErikson's Psychosocial Stage of Development

ประสบการณ์และการเลี้ยงดูที่ทารกได้รับมีส่วนสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ ให้กับเด็ก ความรัก ความอบอุ่น จากครอบครัว ทั้งบิดา มารดา และญาติมิตรจะทำให้ทารกเติบโตมีความมั่นใจในตนเอง มีความไวเนื้อเชื่อใจบิดามารดา และบุคคลอื่น โดยได้แบ่งพัฒนาการตามความต้องการของสังคมของบุคคลว่าPsychosocial Stage ออกเป็น 8 ระยะ คือ

1. Trust and Mistrust แรกเกิด - 1 ปี (หรือระยะความไว้วางใจและไม่ไว้วางใจ) ความอบอุ่นที่เกิดขึ้นจากครอบครัวจะทำให้เด็กเชื่อถือไว้วางใจต่อโลกไว้วางใจคนอื่น ทำให้กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่

2. Autonomy and Doubt อายุ 1 – 3 ปี (ระยะที่มีอิสระกับความสงสัยไม่แน่ใจ) เป็นระยะที่เด็กพยายามใช้คำพูดของตนเอง และสำรวจโลกรอบ ๆ ตัว ถ้าพ่อแม่สนับสนุนจะทำให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเอง และมีอิสระ ส่งเสริมความสามารถของเด็ก

3. Initiative and Guilt อายุ 4 – 5 ปี (ระยะมีความคิดริเริ่มกับความรู้สึกผิด) เด็กจะชอบเล่นและเรียนรู้บทบาทของสังคม ริเริ่มทางความคิดจากการเล่น เด็กที่ถูกห้ามไม่ให้ทำอะไรในสิ่งที่เขาอยากทำ เป็นเหตุให้เด็กรู้สึกผิดตลอดเวลา บิดามารดาควรพิจารณา ร่วมกันว่า กิจกรรมใดที่ปล่อยให้เด็กทำได้ ก็ให้เด็กทำจะ ได้เกิดคุณค่าในตัวเอง ลดความรู้สึกผิดลงได้

4. Industry and Inferiority อายุ 6 – 11 ปี (ระยะมีความขยันหมั่นเพียรกับความ รู้สึกมีปมด้อย) เด็กจะเริ่มมีทักษะทางด้านร่างกายและสังคมมากขึ้น โดยไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เด็กเริ่มมีการแข่งขันกันในการทำงาน เด็กวัยนี้จะชอบให้คนชม ถ้าขาดการสนับสนุนอาจทำให้เกิดความรู้สึกมีปมด้อย

5. Intimacy and Role diffusion 12 – 20 ปี (ระยะมีเอกลักษณ์ของตนเองกับความไม่เข้าใจตนเอง) เป็นระยะที่เด็กเริ่มสนใจเพศตรงข้ามรู้จักตัวเองว่าเป็นใคร ทัศนคติด้านใด สนใจอะไร และถ้าเด็กมีความรู้สึกไม่เข้าใจตนเองก็จะเกิดความสับสนในตนเอง และล้มเหลวในชีวิตได้

6. Intimacy and Isolation 21 – 25 ปี (ระยะความใกล้ชิดสนิทสนมกับความ รู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง) เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ใช้ชีวิตแบบผู้ใหญ่ทำงานเพื่อประกอบอาชีพ สร้างหลักฐาน มีความรักความผูกพัน

7. Geniactivity and self absorption อายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป ระยะให้กำเนิด และเลี้ยงดูบุตร วัยผู้ใหญ่ถึงวัยกลางคน มีครอบครัว มีบุตร ได้ทำหน้าที่ของพ่อแม่

8. Integrity and Despair อายุ 50 ปีขึ้นไป ที่เริ่มเข้าสู่วัยชรา ระยะความมั่นคง วัยที่ต้องยอมรับความจริงของชีวิต ระลึกถึง ความทรงจำในอดีต ถ้าอดีตที่ผ่านมาแล้ว ประสบความสำเร็จจะทำให้มีความมั่นคงทางจิตใจ

สรุปได้ว่าหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่สามารถอธิบายการเรียนรู้ของบุคคลได้สมบูรณ์ ดังนั้นการที่จะนำทฤษฎีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนต้องศึกษาทฤษฎีนั้นๆ ให้ถ่องแท้เสียก่อน

การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอน

บริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจ ใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียน ชั้นเรียนที่มีบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ต่อกันและกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่

กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้การมีห้องเรียนที่มีบริบทของการจัดการเรียน การสอนแจ่มใส สะอาด สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีโต๊ะ เก้าอี้ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีมุม วิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใส ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผู้เรียนพอใจ มาโรงเรียน เข้าห้องเรียนและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้เป็น ครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบริบทของการ จัดการเรียนการสอน หลักการจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการจัดการ เรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

1. ความหมายของการจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน หมายถึง การจัด สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการ เรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจน ช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน (ประดิพันธ์ อุปรมย์, 2523 : 30)

2. ความสำคัญของการจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

จากการสำรวจเอกสารงานวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2531 : ค) ได้ค้นพบว่า บริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้นัก เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น การสร้างบรรยากาศที่ อบอุ้น ที่ครูให้ความเอื้ออาทรต่อนักเรียน ที่นักเรียนกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ฉันท์มิตร ต่อกันที่มีระเบียบ มีความสะอาด เหล่านี้เป็นบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียน ต้องการทำให้นักเรียนมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนและในการเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ถ้าครูผู้สอน สามารถสร้างความรู้สึกรักนี้ให้เกิดขึ้นต่อนักเรียนได้ก็นับ ว่าครูได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชน ของประเทศชาติให้เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และสังคม โดยแท้จริง ดังนั้น การสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่ง ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียน ที่ไม่คับแคบจนเกินไป ทำให้นักเรียนเกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม
2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ที่จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน นักเรียน จะซึมซับสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว

3. ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีที่นั่ง ไม่ใกล้กระดานดำมากเกินไป มีขนาดโต๊ะ เก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่างของนักเรียนนักศึกษา

4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการต่าง ๆ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน

5. ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น การฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การฝึกให้มีธรรมาศัยไมตรีในการอยู่ร่วมกัน ฯลฯ

6. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูที่เข้าใจนักเรียน ให้ความเมตตาเอื้ออารีต่อนักเรียน และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจะช่วยส่งเสริมและสร้างเสริมผู้เรียนในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข รักการเรียนและเป็นคนใฝ่เรียน ใฝ่รู้ในที่สุด

3. บริบทของการจัดการเรียนการสอนที่พึงปรารถนาในชั้นเรียน

การจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต่างปรารถนาให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างราบรื่น และผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ความปรารถนานี้เป็นจริง

พรณี ชูทัย (2522 : 261 – 263) ได้ให้คำนิยามของบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสอนไว้ 6 ลักษณะ ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) เป็นบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่ครูกระตุ้นให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการทำงาน นักเรียนจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และพยายามทำงานให้สำเร็จ

2. บรรยากาศที่มีอิสระ (Freedom) เป็นบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนมีโอกาสได้คิด ได้ตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดด้วย โดยปราศจากความกลัวและวิตกกังวล บริบทของการจัดการเรียนการสอนเช่นนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจโดยไม่รู้สึกลังเลหรือเครียด

3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ (Respect) เป็นบรรยากาศที่ครูรู้สึกว่าการเรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่า และสามารถเรียนได้ อันส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดการยอมรับนับถือตนเอง

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) เป็นบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านจิตใจ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน การที่ครูมีความเข้าใจนักเรียนเป็นมิตร ยอมรับให้ความช่วยเหลือ จะทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน และรักการมาเรียน

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) การควบคุมในที่นี้ หมายถึง การฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มิใช่การควบคุม ไม่ให้อิสระ ครูต้องมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียนและฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองอย่างมีขอบเขต

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเกิดความรู้สึกประสบความสำเร็จในงานที่ทำ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ผู้สอนจึงควรพูดถึงสิ่งที่คุณประสบความสำเร็จให้มากกว่าการพูดถึงความล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนึงถึงแต่สิ่งที่ล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนึงแต่ความล้มเหลวจึงมีผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ดีขึ้น

ซึ่งบรรยากาศทั้ง 6 ลักษณะนี้มีผลต่อความสำเร็จของผู้สอนและความสำเร็จของผู้เรียนผู้สอนควรสร้างให้เกิดในชั้นเรียน

4. ประเภทของบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

สุมน อมรวิวัฒน์ (2530 : 13) ได้ให้คำนิยามเรื่องสภาพในปัจจุบันและปัญหาการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาไว้ว่า บริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนต้องมีลักษณะทางกายภาพที่อำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สร้างความสนใจใฝ่รู้ และศรัทธาต่อการเรียน นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักเรียนและระหว่างครูกับนักเรียน ความรักและศรัทธาที่ครูและนักเรียนมีต่อกัน การเรียนที่รื่นรมย์ปราศจากความกลัวและวิตกกังวล สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนการเรียนได้ดี ดังนั้นจึงสามารถแบ่งประเภทของบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ 2 ประเภทคือ บริบทของการจัดการเรียนการสอนทางกายภาพ และบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางจิตวิทยา ซึ่งบริบทของการจัดการเรียนการสอนนี้มีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งสิ้น

4.1 การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านกายภาพ(Physical Atmosphere) หมายถึง บรรยากาศทางด้านวัตถุ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของนักเรียนสะดวกขึ้น เช่น ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม

แสงเข้าถูกทาง และมีแสงสว่างเพียงพอ กระดานดำมีขนาดเหมาะสม โต๊ะเก้าอี้มีขนาดเหมาะสมกับวัยนักเรียน เป็นต้น

การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านกายภาพ จึงเป็นการจัดวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมตลอดไปถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เสริมความรู้ เช่น ป้ายนิเทศ มุมวิชาการ ชั้นวางหนังสือ โต๊ะวางสื่อการสอน ฯลฯ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้เกิดความสบายตา สบายใจ แก่ผู้พบเห็น ถ้าจะกล่าวโดยละเอียดแล้ว การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านกายภาพ ได้แก่ การจัดสิ่งต่อไปนี้

4.1.1 การจัด โต๊ะเรียนและเก้าอี้ของนักเรียน

- 1) ให้มีขนาดเหมาะสมกับรูปร่างและวัยของนักเรียน
- 2) ให้มีช่องว่างระหว่างแถวที่นักเรียนจะลุกนั่งได้สะดวก และทำกิจกรรมได้คล่องตัว
- 3) ให้มีความสะดวกต่อการทำความสะอาดและเคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลงรูปแบบที่นั่งเรียน
- 4) ให้มีรูปแบบที่ไม่จำเจ เช่น อาจเปลี่ยนเป็นรูปตัวที ด้วย รูปครึ่งวงกลม หรือเข้ากลุ่มเป็นวงกลม ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) ให้นักเรียนที่นั่งทุกจุดอ่านกระดานดำได้ชัดเจน
- 6) แถวหน้าของโต๊ะเรียนควรอยู่ห่างจากกระดานดำพอสมควร ไม่น้อยกว่า 3 เมตร ไม่ควรจัดโต๊ะติดกระดานดำมากเกินไป ทำให้นักเรียนต้องแหงนมองกระดานดำ และหายใจเอาฝุ่นชอล์กเข้าไปมาก ทำให้เสียสุขภาพ

4.1.2 การจัด โต๊ะครู

- 1) ให้อยู่ในจุดที่เหมาะสม อาจจัดไว้หน้าห้อง ข้างห้อง หรือหลังห้องก็ได้ งานวิจัยบางเรื่องเสนอแนะให้จัดโต๊ะครู ไว้ด้านหลังห้องเพื่อให้มองเห็นนักเรียนได้อย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม การจัดโต๊ะครูนี้นั้นขึ้นอยู่กับรูปแบบการจัดที่นั่งของนักเรียนด้วย
- 2) ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งบน โต๊ะและในลิ้นชักโต๊ะเพื่อสะดวกต่อการทำงานของครู และการวางสมุดงานของนักเรียน ตลอดจนเพื่อปลูกฝัง ลักษณะนิสัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่นักเรียน

4.1.3 การจัดป้ายนิเทศ ควรติดป้ายนิเทศไว้ที่ฝาผนังของห้องเรียน

ส่วนใหญ่จะติดไว้ที่ข้างกระดานดำทั้ง 2 ข้าง ครูควรใช้ป้ายนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน โดย

- 1) จัดตกแต่งออกแบบให้สวยงาม น่าดู สร้างความสนใจให้นักเรียน
 - 2) จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับบทเรียน อาจใช้ติดสรุปบทเรียน
บททวนบทเรียน หรือเสริมความรู้ให้นักเรียน
 - 3) จัดให้ใหม่อยู่เสมอ สอดคล้องกับเหตุการณ์สำคัญหรือวันสำคัญต่างๆ
ที่นักเรียนและควรรู้
 - 4) จัดติดผลงานของนักเรียนและแผนภูมิแสดงความก้าวหน้าในการเรียน
ของนักเรียนจะเป็นกรให้แรงจูงใจที่น่าสนใจวิธีหนึ่งแนวการจัดป้ายนิเทศ เพื่อให้การจัดป้าย
นิเทศได้ประโยชน์คุ้มค่า ครูควรคำนึงถึงแนวการจัดป้ายนิเทศในข้อต่อไปนี้
 - 4.1) กำหนดเนื้อหาที่จะจัด ศึกษาเนื้อหาที่จะจัดโดยละเอียดเพื่อให้ได้
แนวความคิดหลัก หรือสาระสำคัญ เขียนสรุป หรือจำแนกไว้เป็นข้อ ๆ
 - 4.2) กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัด โดยคำนึงถึงแนวความคิดหลักสาระ
สำคัญของเรื่องและคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายว่าต้องการให้เขาทำอะไร แลไหน อย่างไร
 - 4.3) กำหนดชื่อเรื่อง นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยดึงดูดความสนใจ
ของผู้ดู ชื่อเรื่องที่ดีต้องเป็นใจความสั้น ๆ กิใจความให้ความหมายชัดเจน ทำท่าย อาจมี
ลักษณะเป็นคำถามและชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ในการจัดแผ่นป้าย
 - 4.4) วางแผนการจัดคร่าว ๆ ไว้ในใจว่าจะใช้วัสดุอะไรบ้าง
แล้วจึงช่วยกันจัดหาสิ่งเหล่านั้น อาจเป็นรูปภาพ แผนภาพ ภาพสเก็ตซ์ จำลอง และการ์ตูน
เท่าที่พอจะหาได้
 - 4.5) ออกแบบการจัดที่แน่นอน โดยคำนึงถึงสิ่งที่มีอยู่ โดยสเก็ตซ์
รูปแบบการจัดลงบนกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าคล้ายแผ่นป้ายว่าจะวางหัวเรื่อง รูปภาพ
และสิ่งต่าง ๆ ในตำแหน่งใด คำบรรยายอยู่ตรงไหน ใช้เส้นโยงอย่างไรจึงจะน่าสนใจ
ควรออกแบบสัก 2 – 3 รูปแบบ แล้วเลือกเอารูปแบบที่ดีที่สุด
 - 4.6) ลงมือจัดเตรียมชิ้นส่วนต่าง ๆ ให้มีขนาดและและอยู่ในสภาพ
พร้อมที่จะขึ้นแสดงบนแผ่นป้ายได้อย่างเหมาะสม หัวเรื่องจะใช้วิธีใด ภาพต้องฉีกใหม่
คำบรรยายจะอย่างไร เตรียมให้พร้อม
 - 4.7) ลงมือจัดจริงบนแผ่นป้ายตามรูปแบบที่วางไว้ อาจทดลองวางบน
พื้นราบในพื้นที่เท่าแผ่นป้ายก่อน เพื่อกระยะที่เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง
- 4.1.4 การจัดสภาพห้องเรียน ต้องให้ถูกสุขลักษณะ กล่าวคือ
- 1) มีอากาศถ่ายเทได้ดี มีหน้าต่างพอเพียง และมีประตูเข้าออกได้สะดวก

2) มีแสงสว่างพอเหมาะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้ชัดเจนเพื่อเป็นการถนอมสายตา ควรใช้ไฟฟ้าช่วย ถ้ามีแสงสว่างน้อยเกินไป

3) ปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เช่น เสียง กลิ่น คว้น ฝุ่น ฯลฯ

4) มีความสะอาด โดยฝึกให้นักเรียนร่วมรับผิดชอบช่วยกันเก็บกวาดเช็ดถู เป็นการปลูกฝังนิสัยรักความสะอาด และฝึกการทำงานร่วมกัน

4.2 การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านจิตวิทยา(Psychological Atmosphere) หมายถึง บริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านจิตใจที่นักเรียนรู้สึกสบายใจ มีความอบอุ่น มีความเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และมีความรักความศรัทธาต่อผู้สอน ตลอดจนมีอิสระในความกล้าแสดงออกอย่างมีระเบียบวินัยในชั้นเรียน

การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านจิตวิทยาหรือทางด้านจิตใจ จะช่วยสร้างความรู้สึกลงให้นักเรียนเกิดความสบายใจในการเรียน ปราศจากความกลัวและวิตกกังวล มีบริบทของการจัดการเรียนการสอนของการสร้างสรรค์เร้าความสนใจ ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความสุข นักเรียนจะเกิดความรู้เช่นนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของครูเป็นสำคัญ ได้แก่

4.2.1 บุคลิกภาพ

4.2.2 พฤติกรรมการสอน

4.2.3 เทคนิคการปกครองชั้นเรียน

4.2.4 ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนแต่ละข้อมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 บุคลิกภาพของครู

บริบทของการจัดการเรียนการสอนของห้องเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของครู ครูที่มีบุคลิกภาพดี เช่น การแต่งกายการยืน การเดิน ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การแสดง ออกรางสีหน้า แววตา ฯลฯ เหมาะสมกับการเป็นครู จะช่วยส่งเสริมบริบทของการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ได้ดี

4.2.2 พฤติกรรมการสอนของครู

พฤติกรรมการสอนของครูมีบทบาทในการสร้างความรู้สึกลงที่ดีให้นักเรียน เช่นเดียวกับบุคลิกภาพของครู ในการสอนครูต้องใช้เทคนิคและทักษะการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนและบทเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้ เจตคติ และทักษะตามที่หลักสูตรกำหนด พฤติกรรมของครูควรเป็นดังนี้

- 1) ตอบสนองพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้เทคนิคการเสริมแรงที่เหมาะสม เช่น ใช้วาจา ใช้ท่าทาง ให้รางวัล และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ตลอดจนให้ทำกิจกรรมที่นักเรียนชอบ ครูควรเสริมแรงให้ทั่วถึงและเหมาะสม
 - 2) เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน แสดงให้นักเรียนเห็นว่าความคิดของเขามีประโยชน์ พยายามนำความคิดเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้
 - 3) ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การให้ทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ฝึกการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และได้ผลงานนำมาสู่ความภาคภูมิใจในกลุ่มและตนเอง ในการให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ฝึกการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และได้ผลงานนำมาสู่ความภาคภูมิใจในกลุ่มและตนเอง ในการมอบหมายงานให้กลุ่มทำนั้น ครูควรคำนึงถึงความยากง่ายของงาน ความรู้และความสามารถของนักเรียนในกลุ่ม เพื่อให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวกให้แก่ นักเรียน งานใดที่ครูเห็นว่ายาก ครูควรเข้าไปดูแลกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดแก้ปัญหาในกลุ่มของตน ครูจะต้องมีความอดทนที่จะไม่รีบชี้แนะ หรือบอกวิธีการแก้ปัญหาตรง ๆ ต้องฝึกให้นักเรียนใช้วิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ แบบจนสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จ
 - 4) ใช้เทคนิคและวิธีสอนที่ไม่ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในการเรียน ครูควรคิดค้นคว้าและแสวงหาแนวทางวิธีการใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน วิธีการสอนควรเป็นวิธีที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง หรือนักเรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม เช่น วิธีการสอนแบบทดสอบ แบบแก้ปัญหา แบบแสดงบทบาทสมมุติ แบบสืบสวนสอบสวน แบบแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม แบบอภิปราย แบบศูนย์การเรียน ตลอดจนนวัตกรรมการสอนที่น่าสนใจการจะใช้วิธีสอนแบบใดนั้นครูต้องเลือกให้เหมาะสมกับบทเรียน ระยะเวลา สติปัญญาและวัยของนักเรียน
- เทคนิคการปกครองชั้นเรียนของครู**
- เทคนิคหรือวิธีการที่ครูใช้ปกครองชั้นเรียนมีส่วนส่งเสริมในการสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางจิตวิทยา กล่าวคือ ถ้าผู้ปกครองชั้นเรียนด้วยความยุติธรรม ยึดหลักประชาธิปไตย ใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับ ยินดีปฏิบัติ นักเรียนก็จะอยู่ในห้องเรียนอย่างมีความสุข เกิดความรู้สึกลอยล่องผ่อนคลายและสบายใจ ในทางตรงกันข้าม ถ้าครูโหด ไม่ยุติธรรม เลือกรักที่รักมักที่ชัง ปกครองชั้นเรียนแบบเผด็จการ นักเรียนจะเกิดความรู้สึกลึกซึ้งไม่ศรัทธาครู ไม่เห็นคุณค่าของระเบียบกติกากฎเกณฑ์ ส่งผลให้นักเรียนไม่สนใจเรียน ไม่อยากมา

โรงเรียนในที่สุด ดังนั้นเทคนิควิธีการปกครองชั้นเรียนของครูจึงมีความสำคัญต่อการสร้าง
บริบทของการจัดการเรียนการสอนทางจิตวิทยาด้วยในการปกครองชั้นเรียน ครูควรยึดหลัก
ต่อไปนี้

1. หลักประชาธิปไตย ครูควรให้ความสำคัญต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน ให้ความสำคัญ
สามารถให้อิสระ ให้ออกาสแก่ทุกคนในการแสดงความคิดเห็น ขณะเดียวกันครูต้องใจกว้าง
ยินดีรับฟังความเห็นของทุกคน และควรฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ รู้จักเคารพ
สิทธิของผู้อื่นให้รู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างประชาธิปไตย

2. หลักความยุติธรรม ครูควรปกครองโดยใช้หลักความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน
โดยทั่วถึง นักเรียนจะเคารพศรัทธาครู และยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบของครู ยินดีปฏิบัติตาม
คำอบรมสั่งสอนของครู ตลอดจนไม่สร้างปัญหาในชั้นเรียน

3. หลักพรหมวิหาร 4 อันได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

เมตตา หมายถึง ความรักและเอ็นดู ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข

กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

มุทิตา หมายถึง ความยินดีด้วยเมื่อผู้ใดได้ลาภยศ สุข สรรเสริญ

อุเบกขา หมายถึง ความเที่ยงธรรม การวางตัวเป็นกลาง การวางใจเฉย

ถ้าทุกคนยึดหลักพรหมวิหาร 4 ในการปกครองชั้นเรียน นอกจากจะทำให้นักเรียน
มีความเคารพศรัทธาครู และมีความสุขในการเรียนแล้วยังเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
ให้แก่นักเรียนด้วย

4. หลักความใกล้ชิด การที่ครูแสดงความเอาใจใส่ ความสนใจ ให้ความสำคัญกับ
นักเรียน เป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านจิตวิทยา
วิธีการแสดงความสนใจ นักเรียนทำได้หลายวิธี จิตรา วสุวานิช (2531 : 135) ได้เสนอแนะไว้
ดังนี้

4.1 ครูจะต้องรู้จักนักเรียนในชั้นทุกคน รู้จักชื่อจริง ชื่อเล่น ความสนใจของเด็ก
แต่ละคน เป็นต้นว่า งานอดิเรก มีพี่น้องกี่คน จุดเด่น จุดด้อย ของนักเรียนแต่ละคน

4.2 ครูจะต้องแสดงความสนใจในสารทุกข์สุขดิบของเด็กแต่ละคน เช่น
หมั่นถามความเป็นไปของพี่น้อง ความคบหน้าของการสะสมแต้มปี คือ ไม่เพียงรู้แต่ว่าเด็ก
เป็นอะไรในข้อ 4.1 แต่รู้ว่าคราวเคลื่อนไหวกของสิ่งเหล่านั้นด้วย

4.3 ครูจะมอบเวลาของตนเพื่อเด็ก เวลาที่นอกเหนือจากงานสอน ได้แก่
เวลาเย็นหลังเลิกเรียน ช่วงพักระหว่างการเรียน เพื่อช่วยเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

ว่าต้องการขอคำปรึกษา ต้องการขอคำแนะนำในการหารายได้พิเศษ ครูจะต้องพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเด็กได้ตลอดเวลา

4.4 ครูจะต้องใกล้ชิด สัมผัสทั้งร่างกายและจิตใจ คำสั่งสอนและการกระทำของครูจะต้องสอดคล้องกัน เป็นต้นว่า ถ้าครูจะอบรมสั่งสอนเด็กเรื่องความซื่อสัตย์ ครูจะต้องปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์ด้วยเช่นกัน ภายสัมผัสก็เป็นสิ่งจำเป็น การจับต้องตัวบ้าง จะเป็นสื่อ นำให้เด็กรู้สึกถึงความใกล้ชิดสนิทสนม

บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

บทบาทของผู้สอน

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ทำทายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ กระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

บทบาทของผู้เรียน

1. กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
2. เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ

3. ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4. มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

5. ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน

ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล 2 คน หรือบุคคล 2 ฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (ประคินันท์ อุปรณัย, 2523 : 133) ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนมี 3 ลักษณะได้แก่

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม ครูให้ความเป็นกันเองแก่นักเรียน ให้นักเรียนอิสระ และมีความสบายใจในการทำกิจกรรม บริบทของการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนก็จะไม่ตึงเครียด เป็นบรรยากาศที่รื่นรมย์ นำเรียน นำสอนซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน บรรยากาศในห้องเรียนจะเต็มไปด้วยความอบอุ่น สร้างความรู้สึกที่ดีให้แก่กันได้ ถ้านักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน คือ มีความสมัคปรองสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ฯลฯ นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้นั้น ขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ กล่าวคือ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ปกครองดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง สั่งสอนอบรมมนิสัย และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้ถูกต้อง นักเรียนก็จะค่อย ๆ ซึมซาบและซบเอาสิ่งที่ดีงามไว้ปฏิบัติจนเป็นคุณลักษณะเฉพาะตนที่พึงประสงค์ เมื่อนักเรียนทุกคนต่างเป็นคนดี เพราะมีครูดี ทุกคนก็จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อันเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่พึงปรารถนาขึ้นในห้องเรียน

3. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจา หมายถึง การพูดจาร่วมกันในระดับเรียนระหว่างครูกับนักเรียน อาจเป็นการบรรยาย การอภิปราย การถามคำถาม การมอบหมายงาน การพูดของนักเรียน เป็นต้น ทั้งหมดนี้มีอิทธิพลต่อการสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนในระดับเรียนเช่นกัน

พรเพ็ญ สุวรรณเดชา (2525 : 14) ได้ให้คำนิยามถึงผลดีของการมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่ดีต่อกันไว้ว่าการแสดงออกทางวาจาด้วยดีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้การเรียนได้ผลดีเพราะมีการสื่อความหมายที่ถูกต้องเข้าใจกัน ช่วยให้

นักเรียนรู้สึกสบายใจที่จะรับวิชาการหรือทำความเข้าใจบทเรียนและกล้าแสดงความคิดเห็น โดยไม่หวาดกลัวครู ช่วยให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจในตัวครูเพราะครูมีเหตุผล ช่วยให้แก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นได้ และช่วยสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้เกิดเจตคติความสนใจ ค่านิยม และผลการเรียนรู้ เป็นไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจานั้นควรใช้อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Influence) ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมทางวาจาที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เช่น ครูยอมรับความรู้สึกรู้สึกของนักเรียน ครูชมเชยสนับสนุนให้กำลังใจ ครูยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้ ครูถามเพื่อให้นักเรียนตอบ ฯลฯ โดยครูหลีกเลี่ยงการใช้อิทธิพลทางตรง (Direct Influence) ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงฝ่ายเดียว เช่น ครูบรรยาย ครูสั่งการ ครูวิจารณ์ฝ่ายเดียว ฯลฯ ดังนั้น ครูควรสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาโดยใช้อิทธิพลทางตรง (Direct Influence) ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงฝ่ายเดียว เช่น ครูบรรยาย ครูสั่งการ ครูวิจารณ์ฝ่ายเดียว ฯลฯ ดังนั้น ครูควรสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาโดยใช้อิทธิพลทางอ้อมเพื่อส่งผลดีต่อการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางด้านจิตวิทยา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ สึกที่ดีต่อการเรียนการสอนและเกิดความศรัทธาในครูผู้สอน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอนทางจิตวิทยา โดยปรับบุคลิกภาพความเป็นครูให้เหมาะสมปรับพฤติกรรมการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียนและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

4. มิติต่าง ๆ ของบริบทของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

บริบทของการจัดการเรียนการสอนของห้องเรียนประกอบด้วยปัจจัย

4 ประการ คือ คุณค่าสภาพแวดล้อม รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ และผู้คน หากครูนำปัจจัยดังกล่าวทั้งสี่มาทำงานร่วมกัน และเสริมกำลังซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนการสอนของครู จะเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และตัวเด็กเองก็จะประสบความสำเร็จมากขึ้น คำถามที่เป็นกุญแจสำคัญที่ครูต้องถามตนเองคือ หากมีคนแปลกหน้าเดินเข้ามาในห้องเรียนครั้งแรก เขาจะคิดอย่างไร

ค่านิยม (Values) คือแนวคิดหลักหรือมโนทัศน์ที่ครูต้องการให้เด็กเรียนรู้ แม้ครูจะตั้งเป้าหมายและหัวข้อต่าง ๆ ไว้มากมายก็ตาม แต่สิ่งเหล่านี้มักจะประกอบด้วยแนวคิดหลักเพียงไม่กี่เรื่องเท่านั้น โดยแนวคิดหลักเหล่านี้ควรจะสะท้อนออกมาในวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งใช้ค่านิยมสั้น ๆ เพียงไม่กี่คำ การเขียนวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้เป็น

เรื่องที่เราควรทำเป็นขั้นตอนแรก โดยให้เด็กเข้ามามีส่วนในกระบวนการนั้นด้วย นอกจากนี้พยายามมองหาแนวทางที่จะเสริมกำลังแนวคิดหลักในทุกส่วนของแผนการเรียนที่ครูกำหนด สมมุติว่าแนวคิดหลักของครูมีคำว่า ชุมชน ให้ครูนำตะกร้าที่ใส่รูปภาพของเด็กทุกคนในชั้นเรียนมาวางไว้ในห้อง ตะกร้าใบนี้จะนำมาซึ่งกิจกรรมต่างๆ ในการสร้างเสริมความเป็นชุมชนในห้องเรียนแต่ละวัน เช่น ให้เด็กทุกคนใส่รูปของตนเองไว้ในแผนภูมิที่แสดงการเข้าเรียน หากไม่มีรูปเด็กคนใดในแผนภูมิ เด็กจะคิดเองโดยอัตโนมัติว่า วันนี้มีบางคนในห้องของเราไม่มาเรียน มีใครบ้างนะที่ไม่อยู่ในที่นี่ หากแนวคิดหลักของครูคือเรื่องของความร่วมมือ นักเรียนก็ควรได้เห็นครูทำงานร่วมกับเพื่อนครูคนอื่นๆ มิเช่นนั้นครูอาจสื่อความถึงเด็กในทางตรงข้ามก็ได้ ครูควรระลึกเสมอว่า ยิ่งสังคมภายนอกเต็มไปด้วยสิ่งที่ตรงข้ามกับเรื่องที่เราต้องการสอนมากเท่าใด ครูยิ่งต้องใช้โอกาสทุกทางที่จะช่วยเสริมกำลังความเชื่อและพฤติกรรมที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเด็กสภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง สภาพทางกายภาพในห้องเรียนหรือศูนย์การเรียน ครูอาจจะควบคุมทุกอย่างไม่ได้ แต่ครูสามารถควบคุมได้หลายอย่าง เป็นต้นว่า การจัดห้องเรียน การตกแต่งผนังห้อง และการใช้พื้นที่ภายในห้องเรียนของเด็กปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ควรสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดหลักของครู ภูเขาสำคัญในเรื่องนี้คือการจัดสภาพแวดล้อมให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนด เพราะการสอนคือการปฏิบัติอย่างจริงจังที่ครูจะต้องเสริมกำลังทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเด็ก นอกจากนี้ ครูต้องรู้จักใช้วิธีการจัดโต๊ะเรียนให้เกิดประโยชน์และตอบสนองเป้าหมายมากที่สุด เช่น รูปแบบสำหรับการเรียนเดี่ยวหรือการเรียนแบบร่วมมือ เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ในส่วนของผนังห้องเรียน หากผนังห้องเป็นผ้าใบ ครูจะวาดหรือใส่อะไรลงไป แน่แน่นอนว่าคำตอบที่ถูกต้องไม่ได้เป็นสูตรสำเร็จเพียงคำตอบเดียว สิ่งที่ครูเลือกทำจะอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดหลักที่ครูต้องการสอนเด็ก โดยหลักๆ แล้วสิ่งที่ควรแขวนไว้บนผนังประกอบไปด้วยรูปถ่ายของเด็กๆ ผลงานที่เด็กทำ แผนภูมิของงาน ตารางเวลาปฏิบัติงาน รูปถ่ายของบุคคลอื่นๆ ในชุมชนของครูและนักเรียน บทกวี สุภาษิตที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดหลักที่ต้องการสอนชีวประวัติ หรือคำคมประจำวัน เป็นต้น คำตอบที่ผิดมีอย่างเดียวคือครูไม่คิดทำอะไรเลย หรือทำในสิ่งที่ไม่ได้ช่วยเสริมกำลังแนวคิดหลักที่ครูต้องการสอน เช่น ครูไม่จำเป็นต้องติดบทกวีหรือคำคมไว้บนผนังถ้าชั้นเรียนของครูไม่ได้มุ่งเน้นในเรื่องการใช้ภาษามากนัก การทำเช่นนี้อาจไม่ใช่เรื่องผิด แต่เป็นการใช้พื้นที่บนผนังอย่างไม่มีคุณค่า ที่ถูกต้องควรใช้พื้นที่เหล่านั้นมาช่วยเสริมกำลังในจุดที่ต้องการเน้นจริงๆ ของครู และถ้าครูนำคำคมประจำวันไปติดไว้ที่ผนังห้อง ครูจะมีวิธีการสอนเด็กอย่างไร อย่างน้อยที่สุดครูควรจัดอภิปรายเกี่ยวกับคำคม ประจำวัน หรืออาจมอบหมายให้เด็กๆ เลือกคำคมที่ตนเอง

ชอบขึ้นมาคนละชั้น และให้อธิบายว่าทำไมนักเรียนจึงคิดว่าคำคมนั้นมีความสำคัญ ข้อเสนอแนะกิจกรรมการเรียนบางประเภทอาจจำเป็นต้องใช้พื้นที่ในการปฏิบัติค่อนข้างมาก และอาจทำให้ครูต้องย้ายห้องไปเรื่อยๆ ในแต่ละวัน สถานการณ์เช่นนี้อาจทำลายบริบทของการจัดการเรียนการสอนของความรู้ลึกซึ้งตลอดภัยและความเป็นชุมชนที่ครูพยายามสร้างให้เกิดขึ้นกับเด็ก ดังนั้นครูจึงควรเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอกับการต้องเผชิญกับสถานการณ์ทำนองนี้โดยให้ครูพยายามเก็บงานและสื่อวัสดุที่สร้างสรรค์ไว้ในที่เก็บที่เด็กคุ้นเคย และเป็นທີ່ที่เด็กสามารถหยิบใช้ได้ง่าย และครูนำติดตัวไปไหนมาไหนได้ ลองใช้เทคนิควิธีตารางปฏิบัติงานและป้ายประกาศงาน ที่ครูสามารถนำติดตัวไปในสถานที่แห่งไหนก็ได้

รูปแบบของการปฏิบัติ (Patterns of Action) คือ รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนที่ครูคาดหวัง รูปแบบเหล่านี้จะผูกพันกับค่านิยมที่ครูกำหนดไว้ สิ่งที่ดีที่สุดประการหนึ่งที่ครูสามารถทำได้คือการช่วยเด็กให้เข้าใจและรับรู้ในสิ่งที่ครูคาดหวัง วิธีการนี้หมายรวมถึงการมอบหมายงานที่เด็กต้องรับผิดชอบพิเศษ ตารางเวลาปฏิบัติงานที่แน่นอน และการกำหนดระเบียบพื้นฐาน (ทั้งหมดนี้สามารถนำมาทำเป็นแผนภูมิขนาดให้แขวนไว้บนผนังห้อง ดังนั้น จึงควรใช้สภาพแวดล้อมเพื่อสะท้อนแนวคิดที่จะนำไปสู่รูปแบบในการปฏิบัติการ) ตารางการปฏิบัติการถือเป็นเครื่องมือทรงพลังอย่างหนึ่งที่จะสอนเรื่องค่านิยมการปล่อยให้เด็กตกอยู่ในสถานการณ์ที่รอคอยให้ครูสั่งว่าต้องทำอะไรเมื่อไรจะทำให้เด็กหมดพลังในการเรียนรู้ โดยที่ครูเองอาจไม่ได้ตั้งใจ ส่วนแผนภูมิการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ดีในการสอนเด็กเรื่องความรับผิดชอบและสร้างความภาคภูมิใจในผลงานที่เด็กทำ นอกจากนี้แล้วรูปแบบของการปฏิบัติที่นั้นยังหมายถึงรวมถึงด้านพฤติกรรมด้วย เช่น เวลาอยู่นอกห้องเรียนเด็กปฏิบัติตนอย่างไร ทั้งนี้เป้าหมายส่วนหนึ่งของครูควรจะชี้ว่ารูปแบบเหล่านี้ในด้านบวก ดังนั้นครูจึงควรระมัดระวังรูปแบบในการปฏิบัติของตัวเองในระหว่างที่ครูอยู่กับเพื่อนร่วมงานหรืออยู่กับเด็ก

สรุปได้ว่าครูควรระลึกเสมอว่าคนจำนวนมากสามารถช่วยเหลืองานของครูได้ เพียงแต่ถ้าครูรู้จักเลือกใช้คนเหล่านั้น ทุกคนสามารถเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของครูได้ทั้งสิ้น โดยที่บริบทของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นสิ่งที่ครูทุกคนสร้างได้ หากครูมีความตั้งใจจริงที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

บุญเลิศ สุวรรณวง (2545 : 81 - 198) ได้ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการในการปรับปรุงบริบทของการจัดการเรียนการสอนการเรียนการสอนในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร การศึกษารูปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเด็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการปฏิบัติจริงของบริบทของการจัดการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจปานกลาง นักศึกษาพอใจบริบทของการจัดการเรียนการสอนการเรียนการสอนในด้านการประเมินผลสูงที่สุด รองลงมาพอใจด้านเนื้อหาที่สอน พฤติกรรมของอาจารย์ พฤติกรรมของนักศึกษา การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน วิธีสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ตามลำดับ และนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน และศึกษาอยู่ในหลักสูตรที่ต่างกันมีระดับความพอใจต่อสภาพการปฏิบัติจริงในบริบทของการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน จะมีทัศนะต่อบริบทของการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน

2. ประเด็นความต้องการในการปรับปรุงบริบทของการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยในตนเองด้านการแต่งกายมากที่สุด และต้องการให้นักศึกษามีการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน ต้องการให้อาจารย์มีความสนิทสนมเป็นกันเองกับนักศึกษา และเข้าสอนของอาจารย์ให้ตรงเวลาตามตารางที่กำหนดไว้ ด้านเนื้อหาที่สอน นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงเกี่ยวกับการปรับเนื้อหาบางเรื่องให้เหมาะสมกับเวลาที่สอน และควรปรับปรุงเนื้อหาให้เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับนักศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ต้องการให้มีการปรับปรุงวิธีการสอนที่หลากหลาย และแทรกกิจกรรมเพื่อคลายความเครียดในขณะที่สอนบ้าง ต้องการให้อาจารย์ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย เช่น ห้องเรียน Power Point และปรับปรุงห้องเรียนรวม ไม่ให้ร้อนอบอ้าวเช่นในปัจจุบัน ส่วนด้านการวัดและประเมินผลนักศึกษาเห็นว่า สภาพการปฏิบัติจริงโดยรวมปัจจุบันนี้ดีอยู่แล้ว จึงไม่มีความต้องการในการปรับปรุงการประเมินผล

วรรณิ ชัยเฉลิมพงษ์ (2547 : 216-223) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยของหลักสูตรแฝงที่มีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพของนิสิต นักศึกษา

เภสัชศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อหลักสูตรแฝงและลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ในแต่ละชั้นปีและเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ 34 คน และศิษย์เก่า 12 คน วิเคราะห์ผลและเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้ได้องค์ประกอบของหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน หลักสูตรแฝง และลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ 6 แห่ง จำนวน 2,890 คน วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการวิเคราะห์กลุ่มพหุด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.54

สุคนธ์ทิพย์ สีสัน (2548 : 98 - 211) ได้ศึกษาเจตคติในการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (พิมพ์ดีดไทย) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาพิมพ์ดีดไทย ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาเป็นเวลานาน วิชาพิมพ์ดีดนี้ เป็นวิชาปฏิบัติที่มุ่งฝึกทักษะในการเรียนรู้จริงและเกิดความสามารถ ประสบการณ์ความชำนาญ ซึ่งผู้สอนได้ปรับปรุงการสอนตลอดเวลา มีวิธีการตลอดจนเทคนิคต่างๆ ของการเรียนพิมพ์ดีด เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้และเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดีทำให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นบริการเป็น ด้วยตัวผู้เรียนเองและเพื่อสนองการศึกษาของกลุ่มงานอาชีพๆ เพื่อการอาชีพที่ครบวงจร ผลการวิจัยพบว่า การเรียนวิชาพิมพ์ดีดเป็นการฝึกปฏิบัติทักษะที่ดีจริง คิดเป็นระดับดี 93.7% และการเรียนวิชาพิมพ์ดีดไม่ดีคิดเป็นร้อยละ 6.30%

โชตธรรม์ จันทน์สุคนธ์ (2549 : 86 - 177) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนประวัติศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติและการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยพิจารณาเลือกห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษาที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด เป็นกลุ่มทดลอง 50 คน และกลุ่มควบคุม 50 คน กลุ่มทดลองสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบแสดง

บทบาทสมมติ กลุ่มควบคุมสอนด้วยการสอนแบบปกติ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 15 คาบ ๆ ละ 50 นาที เท่ากัน โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนประวัติศาสตร์ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อวิธี สอนแบบแสดงบทบาทสมมติวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติแบบ t-test for independent Sample ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประวัติศาสตร์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 เจตคติ ต่อการเรียนประวัติศาสตร์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติในระดับมาก

ญุฑิต บุญทองเถิง (2549 : 221) ได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่มี การควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของผู้เรียน ด้าน ผลสัมฤทธิ์ในเนื้อหาวิชา ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และด้านสภาวะทางอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ความวิตกกังวลในการเรียนและเจตคติต่อการเรียน คณิตศาสตร์ การวิจัยแบ่งออกเป็นสองระยะ ระยะแรกเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ทดลองใช้และปรับปรุงโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) และการศึกษาผล ของกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นระยะที่สอง เป็นการศึกษาเพื่อยืนยันผลของ กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น การวิจัยระยะที่หนึ่งผลการวิจัยทำให้ได้กระบวนการ เรียนการสอนที่มีการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงที่พัฒนาขึ้นตามแนวทางของวิธีการผสมผสาน โดยการวิเคราะห์เฉพาะรูปแบบ เทคนิค วิธีสอน จำนวน 7 วิธี ที่ถูกคัดเลือกภายใต้กรอบพื้นฐาน การเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ แล้วนำมาผสมผสานในกระบวนการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน โดยมีกลไกการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงผ่านองค์ ประกอบที่สังเคราะห์ได้จาก การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 1) การเสริมสร้างพลังอำนาจในการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้าง ประสบการณ์ความสำเร็จและ 3) การเสริมสร้างการยอมรับนับถือ ซึ่งนักเรียนสามารถยอมรับ นับถือได้จากกิจกรรมที่ปฏิบัติ จากแบบแผนกำกับด้านบทบาทครู เมื่อผ่านการทดลองใช้และ ปรับปรุงด้วยหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จำนวน 5 วงจร ทำให้ได้กระบวนการเรียนการสอนที่ เหมาะสมและสามารถสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

นิธิดา มัสยามาศ (2550 : 102 - 212) ได้ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พื้นฐาน ของนักเรียนชั้น ชย.11 ระดับผลการเรียนต่างกันจากความเชื่อความคิด ความรู้สึก ของ

บุคคลที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ โดยปรับพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. เจตคติเชิงบวกต่อวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะพึงพอใจ ความชอบ อยากเรียน และอยากเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ 2. เจตคติเชิงลบต่อวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะไม่พอใจ ไม่ชอบ ไม่อยากเรียน และไม่อยากเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ จากการทดสอบเก็บคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ห้อง ชย.11 ในแต่ละครั้ง พบว่านักศึกษาที่สอบได้คะแนนสูงมักจะทำคะแนนได้สูงทุกครั้ง ในขณะที่นักศึกษาซึ่งคะแนนต่ำ ก็มักจะสอบได้คะแนนต่ำและสอบไม่ผ่านเกณฑ์เสมอ ความรู้สึกชอบ พอใจ หรือความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานน่าจะมีผลต่อระดับคะแนนหรือผลการเรียนแต่ละคน จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสูง มีเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานสูง เป็นอันดับแรก แสดงออกมาในลักษณะพึงพอใจ ความชอบ อยากเรียน และอยากเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ นักศึกษาที่มีผลการเรียนปานกลาง และระดับผลการเรียนต่ำ มีเจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานรองลงมาตามลำดับ

สุจิตรา เถาว์โท (2550 : 112 - 234) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม พ.ศ. 2550 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติ ต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t และ F ผลการวิจัยพบว่า 1. ทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้น พบว่า 2.1) ทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2.3) ทศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญจำแนกตาม ระดับชั้น โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ (2550 : 72 - 158) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พบว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่จะจัดการ เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ครูจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ และสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนแต่ละคนบรรลุศักยภาพสูงสุดที่ตนเอง มีอยู่ครูต้องจัดการเรียน การสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปฏิบัติในชีวิตจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน โดยครูจะต้องตระหนักว่าคุณค่าของการเรียนรู้คือการที่ผู้เรียนได้นำ สิ่งที่เรียนรู้มานั้น ไปปฏิบัติให้เกิดผล ดังนั้น หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และการส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้นำเอา สิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะมี และเป็นได้

ณัฐพร เฉลิมชาติ (2551 : 103 - 223) ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านร่อง บง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1) เพื่อประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านร่องบง โดยใช้กระบวนการจัดการ เรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยใช้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ของโรงเรียนบ้านร่องบง 3) เพื่อประเมินการ ยอมรับของผู้ปกครองนักเรียน/กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านร่องบง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านร่องบง โดยใช้กระบวนการจัดการ เรียนการสอนแบบบูรณาการพบว่า 1. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลการประเมินการ บริหารงานพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โรงเรียนบ้านร่องบง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการในส่วนของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีที่สุด ($\bar{x} = 4.750$) เมื่อพิจารณา เป็นรายการปรากฏว่า การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนเป็นอย่างดี และมีการสรุป และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเสนอต่อผู้บังคับบัญชาและ สาธารณชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดีที่สุด (5.000) การพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับดี (4.333) 2. ผลการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลการประเมินการบริหารงานพัฒนาคุณภาพโรงเรียนบ้านร่องบง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ในส่วนของผู้ปกครองนักเรียนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี (4.207) เมื่อพิจารณาเป็นรายการปรากฏว่า การจัดบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่เป็นกัลยาณมิตรในการบริหารงานพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดีที่สุด (4.78) การประสานงาน และ ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้ชุมชน อย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงผลงานเพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับดี (3.875) 3. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด เท่ากับ 80.05 เมื่อจำแนกเป็นรายชั้นเรียน รายวิชา ปรากฏว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 82.00 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละเท่ากับ 79.70 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละเท่ากับ 83.50 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษา/พลศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละเท่ากับ 80.50 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละเท่ากับ 90.42 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละเท่ากับ 79.33 ตอนที่ 2 ผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านร่องบง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.726$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการปรากฏว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก (2.844) จำนวน 4 รายการ ได้แก่ 1. ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเอาใจใส่ต่อคุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียนอย่างแท้จริง 2. มีการบริหารงานแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพอย่างจริงจัง 3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในโรงเรียน 4. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารให้ชุมชนได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นประจำ ส่วนรายการนักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (2.250)

สรุปได้ว่าบริบทของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและยังมีผลต่อเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนหลักสูตรแฝงจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและนักศึกษาซึ่งประกอบด้วย ความวิตกกังวลและเจตคติต่อการเรียนรู้ ปัจจัยเชิงสาเหตุส่วนบุคคลที่มีผลต่อ

สภาวะทางอารมณ์ เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแฝงที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

Albert Bandura (1986) ได้เริ่มทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือ การเลียนแบบ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา ได้ทำการวิจัยเป็นโครงการระยะยาว และได้ทำการ พิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ทีละอย่าง โดยใช้กลุ่มทดลองและควบคุมอย่างละเอียด และเป็น ขั้นตอน ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของการวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกตผลการวิจัยที่ได้รับ ความสนใจจากนักจิตวิทยาเป็นอันมาก และมีผู้นำไปทำงานวิจัยโดยใช้สถานการณ์แตกต่างไป การทดลองอันแรกเป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยการสังเกต โดยแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้เห็นตัวอย่างจากตัวแบบที่มีชีวิต แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กกลุ่มที่สองมีตัวแบบ ที่ไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และเด็กกลุ่มที่สามไม่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรมให้ดูเป็นตัวอย่าง ในกลุ่มมีตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวการทดลองเริ่มด้วยเด็กและตัวแบบเล่นตุ๊กตา (Tinker Toys) สักครู่หนึ่งประมาณ 1 – 10 นาที ตัวแบบลุกขึ้นตอย เตะ ทวบ ตุ๊กตาที่ทำด้วยยางแล้วเป่าลม ฉะนั้นตุ๊กตาจึงทนการตอยหรือแม้ว่าจะนั่งทับหรือยืนก็ไม่แตก สำหรับเด็กกลุ่มที่สอง เด็กเล่นตุ๊กตาใกล้ๆ กับตัวแบบ แต่ตัวแบบไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวให้ดูเป็นตัวอย่าง เด็กกลุ่ม ที่สามเล่นตุ๊กตาโดยไม่มีตัวแบบ หลังจากเล่นตุ๊กตาแล้วแม่ผู้ทดลองพาเด็ก ไปดูห้องที่มีตุ๊กตา ที่น่าเล่นมากกว่า แต่บอกห้ามจับตุ๊กตา เพื่อจะให้เด็กรู้สึกคับข้องใจ เสร็จแล้วนำเด็กไปอีก ห้องหนึ่งทีละคน ซึ่งมีตุ๊กตาหลายชนิดวางอยู่และมีตุ๊กตาขางที่เหมือนกับตุ๊กตาที่ตัวแบบตอย และทวบรวมอยู่ด้วย ผลการทดลองพบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ตอยทวบ รวมทั้งนั่งทับตุ๊กตาขางเหมือนกับที่สังเกตจาก ตัวแบบแสดงและค่าเฉลี่ย (Mean) ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงโดยเด็กกลุ่มนี้ทั้งหมดสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามการทดลองที่สองก็เป็นวิธีการ ทดลองเหมือนกับการทดลองที่หนึ่งแต่ใช้ภาพยนตร์แทนของจริง โดยกลุ่มหนึ่งดูภาพยนตร์ ที่ตัวแบบ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว อีกกลุ่มหนึ่งดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบไม่แสดงพฤติกรรม ก้าวร้าว ผลของการทดลองที่ได้เหมือนกับการทดลองที่หนึ่ง คือ เด็กที่ดูภาพยนตร์ที่มีตัวแบบ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่ดูภาพยนตร์ที่ตัว แบบไม่แสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว จากนั้นได้ศึกษาเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งมีความกลัวสัตว์เลื้อย เช่น สุนัข จนกระทั่งพยายามหลีกเลี่ยงหรือไม่มีปฏิสัมพันธ์กับสัตว์เลื้อย โดยให้เด็กกลุ่มหนึ่งที่มี

ความกลัวสุนัขได้สังเกตตัวแบบที่ไม่กลัวสุนัข และสามารถจะเล่นกับสุนัขได้อย่างสนุก โดยเริ่มจากการค่อย ๆ ให้ตัวแบบเล่น ตะ และพูดกับสุนัขที่อยู่ในกรงจนกระทั่งในที่สุดตัวแบบเข้าไปอยู่ในกรงสุนัข ผลของการทดลองปรากฏว่าหลังจากสังเกตตัวแบบที่ไม่กลัวสุนัข เด็กจะกล้าเล่นกับสุนัขโดยไม่กลัว หรือพฤติกรรมของเด็กที่กล้าที่จะเล่นกับสุนัขเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมที่แสดงว่ากลัวสุนัขจะลดน้อยไป ปรากฏผลการทดลองเหมือนกับบันดูราได้รับ นอกจากนี้มีนักจิตวิทยาหลายท่านได้ใช้แบบการเรียนรู้ โดยวิธีการสังเกตในการเรียนการสอน วิชาต่างๆ ความคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา โดยให้ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้ก็เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกันทั้งบุคคลที่ต้องการจะเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเป็นสาเหตุของพฤติกรรม

Hunnay (1986 : 9-15) ได้ศึกษาเรื่องการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรแฝง (Cultural Reproduction via The Hidden Curriculum) เป็นวิทยานิพนธ์ปริญญาระดับดุษฎีบัณฑิตของThe Ohio state University การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่หลักสูตรแฝงทำให้เกิดการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม (Cultural Reproduction) และสำรวจธรรมชาติของหลักสูตรแฝง โดยมีคำถามในการวิจัยประกอบด้วย 6 คำถามหลัก คือ

1. การผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมเกิดจากหลักสูตรแฝงใช่หรือไม่ถ้าใช่เกิดขึ้นได้อย่างไร ธรรมชาติของการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมคืออะไร และได้ผลอะไรออกมา
2. หลักสูตรแฝงนี้ถูกซ่อนเร้นจากใคร อย่างไร
3. แหล่งที่มาที่สามารถสังเกตได้เชิงประจักษ์ของหลักสูตรแฝงมีอะไรบ้าง
4. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแฝงกับหลักสูตรทางการหรือไม่อย่างไร
5. การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล เวลาหรือแหล่งที่มาจะมีผลต่อการซ่อนเร้นของหลักสูตรแฝงหรือไม่อย่างไร
6. ถ้าได้หยิบยกหลักสูตรแฝงให้ได้รับรู้กันแล้ว จะมีผลต่อสมาชิกในสังคม ในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

รูปแบบวิธีการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อที่จะศึกษาว่านักเรียนเรียนรู้อะไรในหลักสูตรแฝง โดยทำการศึกษาในโรงเรียนมัธยมในชุมชนคนงาน (Working Class) ทำการสังเกตชั้นเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนปีที่ 2 ของโรงเรียนเป็นเวลา 5 เดือน รวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ และการบันทึกเทป นอกจากนั้นยังใช้วิธีการสัมภาษณ์นักเรียนในชั้น ครูผู้สอน และครูใหญ่หลายครั้ง ทั้งในลักษณะที่เป็นทางการ

และไม่เป็นทางการ และใช้สัมภาษณ์เชิงลึกกับนักเรียน 7 คนจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบอย่างต่อเนื่อง (Constant Comparative Method) พบว่า นักเรียนเกิดทัศนคติของชนชั้นคนงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอำนาจ (Power) อำนาจหน้าที่ การแบ่งชั้นทางสังคม และจริยธรรมในงาน ซึ่งการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากการยอมรับ โดยปริยายของนักเรียน นอกจากนั้นแล้วนักเรียนโดยทั่วไป ยอมรับว่าการแลกเปลี่ยนทางการศึกษานั้นมีคุณค่าพอ เนื่องจากเชื่อว่าการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่ความฝันของชาวอเมริกัน หลักสูตรแฝงเป็นวิถีทางหนึ่งที่ทำให้เกิดการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม โดยที่อาจเกิดจากที่โรงเรียนนำเสนอเอง หรือแม้แต่นักเรียนเป็นผู้ผลิตซ้ำเองในบางครั้ง ส่วนเนื้อหาที่เรียนรู้ในหลักสูตรแฝงนั้นไม่ได้ซ่อนเร้นจากสมาชิกเสียทั้งหมด เพียงแต่ในบางครั้งไม่ได้มีการคำนึงถึงผลในอนาคตที่จะเกิดขึ้นตามมา เช่น กฎ ระเบียบ ลำดับชั้นระหว่างครูกับนักเรียน การแข่งขันกันเรื่องเกรด รูปแบบการยอมรับซึ่งอำนาจและอำนาจหน้าที่ และการแบ่งชั้นทางสังคมเนื้อหาที่เรียนรู้จากหลักสูตรแฝงนั้นมีเรื่องราวเกี่ยวกับการยอมรับในอำนาจหน้าที่ บทบาทของอำนาจภายในสังคม หรือแม้แต่ในเรื่องการแบ่งชั้นทางสังคม นักเรียนแต่ละคนจะมีประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรแฝงที่แตกต่างกัน แต่ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนเรียนรู้และยอมรับลักษณะของจริยธรรมในงานเหมือน ๆ กัน การศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถตอบคำถามเรื่องเวลาที่เปลี่ยนแปลงว่าจะมีผลต่อหลักสูตรแฝงหรือไม่ และยังพบว่ามึนักเรียน 2 คนที่ได้ตระหนักของการมีอยู่ของหลักสูตรแฝง แต่ทัศนคติ หรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจากการตระหนักในครั้งนี้ก็ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ถาวร

Margolis and Romero (1998 : 1-23) มหาวิทยาลัยจากรัฐ Arizona State

University ศึกษาผลของหลักสูตรแฝงที่มีต่อหญิงต่างผิวที่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาสังคมวิทยา โดยการสัมภาษณ์ นักศึกษาหญิง 26 คน ที่ผ่านการศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญาตรีของสาขาวิชาสังคมวิทยา และพบว่าหลักสูตรในระดับนี้ไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ในการผลิตนักวิชาชีพทางสังคมวิทยาท่านั้น แต่ในขณะเดียวกันยังได้ทำการผลิตซ้ำ (Reproduct) ซึ่งความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น ตลอดจนถึงความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องอื่น ๆ อีกด้วย คำถามหลักสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หลักสูตรที่ศึกษาอยู่นี้ ทำให้เกิดการผลิตซ้ำ (Reproduction) ซึ่งความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นได้อย่างไร คณะผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์หญิงผิวสี 26 คนที่จบการศึกษาแล้วโดยได้ใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ประมาณ ตั้งแต่ 45 -90 นาที คำถามที่ถามจะเป็นคำถามกว้าง ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ขณะที่ยังศึกษาอยู่ เรื่อง โครงสร้างทางสังคม (Social

Structure) ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการของโปรแกรมที่ศึกษา ความช่วยเหลือในด้านการเงินและการให้คำปรึกษา ความสัมพันธ์กับอาจารย์และนักศึกษาด้วยกัน การทำวิจัย การเผยแพร่ผลงาน โอกาสในการสอน ตลอดจนประสบการณ์อื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อภาคตัดสินใจทางเลือกและการวางแผนอาชีพ

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการถอดเทป โดยการจัดกลุ่มของข้อมูลเป็นเรื่องการให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือทางด้านการเงิน ความเป็นเครือข่าย (Networking) เหตุผลในการเลือกโปรแกรมที่ศึกษา ความสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา โอกาสในการสอนและการเผยแพร่ผลงาน และประเด็นอื่น ๆ ที่ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเป็นอุปสรรคในการศึกษา โดยผลจากการศึกษาพบว่า โปรแกรมการศึกษาทำให้ผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ในลักษณะที่แข่งขันกันมากกว่าที่จะทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากทั้งอาจารย์ แต่ถึงแม้ว่าจะมีอาจารย์บางคนที่ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องเกรดที่ได้ก็ตาม แต่ยังมีประเด็นอื่นที่ต้องแข่งขัน เช่น เรื่องการเข้าถึงทรัพยากรที่มีขีดจำกัด (Scarce Resource) ลักษณะอื่น ๆ ของหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้น เช่น การตีตราประทับ (Stigmatizations) อันเนื่องมาจากการเป็นคนต่างสีผิว การสร้างความรู้สึกให้แก่ตนเองว่าเป็นตัวปัญหา และลดความคาดหวังของตนเอง (Blaming the victim and Colling – out) โดยการสื่อให้ผู้เรียนรับรู้สาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องปกติและเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ดังนั้น จึงเปรียบเสมือนว่าเป็นการทำให้ผู้เรียนจำต้องยอมรับต่อสถานการณ์เหล่านั้นไปโดยปริยาย การมีความคิดต่อกลุ่มคนต่างสีผิวว่ามีลักษณะในทางลบ และนำเอาความคิดนี้มาใช้ในการกำหนดบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ต่างสีผิวเช่นกันว่ามีลักษณะที่ไม่ดีเหมือนกัน (Stereotyping) การไม่อยู่คงที่ (Absence) เนื่องจากความเป็นหญิงที่ต่างสีผิว และเป็นคนส่วนน้อยในโปรแกรม จึงเสมือนกับถูกแยกออกจากคนกลุ่มใหญ่ ที่ไม่ได้รับความสนใจหรือใส่ใจว่ายังมีคนเหล่านี้อยู่ด้วยลักษณะการแบ่งชั้นทางความรู้ (Hierarchy of Knowledge) ที่แฝงอยู่ในโปรแกรม หัวข้อที่จะศึกษาหรือวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ หรือเรื่องเพศ จะไม่ได้รับการยอมรับจากโปรแกรม ซึ่งทำให้ขาดโอกาสในการที่จะศึกษาเรื่องเหล่านี้อย่างลึกซึ้งและผู้ที่ยพยายามจะศึกษา หรือนำเสนอในเรื่องเหล่านี้ก็จะถูกกีดกันออกไป (Exclusion) และการถูกจัดจำแนก (Tracking) เป็นกลุ่มคนที่แตกต่างกันในโอกาสในหลาย ๆ เรื่อง เช่น โอกาสในการทำวิจัย โอกาสในการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก โอกาสในการเผยแพร่ผลงาน หรือแม้แต่ในโอกาสในอันที่จะได้ทำงานที่ดีและมีเกียรติ สิ่งเหล่านี้ทั้งหมด ส่วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ยืนยันให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรแฝง

Sambell and Medowell (1998 : 391-402) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างหลักสูตรแฝง ข่าวสารและความหมายในการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน (The Construction of the Hidden Curriculum : Messages and Learning in the Assessment of Student Learning) ในปี 1998 วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ศึกษาประสบการณ์ของผู้เรียนในการใช้วิธีการประเมินแบบใหม่ และศึกษาการก่อรูป (Construct) หลักสูตรแฝงของนักเรียนอันเกิดจากการใช้วิธีการประเมินแบบใหม่ คณะผู้วิจัยระบุว่านักเรียนไม่ได้ตอบสนอง แต่นักเรียนจะเกิดการสร้าง หรือก่อรูป หลักสูตรแฝงขึ้น ผ่านการรับรู้และการให้ความหมายของตัวนักเรียนเอง คณะผู้วิจัยยังระบุต่ออีกว่าการประเมินนั้นจะเป็นการสื่อความหมายให้นักเรียนมั่นใจว่าควรเรียนอะไร และเรียนอย่างไร ความเข้าใจและการตีความหมาย รวมทั้งความรู้สึกที่มีต่อการประเมินนั้นจะแตกต่างกันไปในนักเรียนแต่ละคน โดยทำการศึกษาจากกรณีศึกษาจำนวน 13 ราย มีการสัมภาษณ์ อาจารย์และนักศึกษาทำการศึกษาจากเอกสารและการสังเกต กรณีศึกษาทั้งหมดนี้จะครอบคลุม การประเมินหลายวิธีตั้งแต่การให้ทำโครงการวิจัยส่วนบุคคล การนำเสนอปากเปล่า การประเมินจากการให้ทำงานเป็นกลุ่ม การเปิดหนังสือสอบ การนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และการประเมินโดยเพิ่มสะสมงาน ลักษณะการประเมินนั้นมีทั้งการประเมินตนเองของนักเรียน และการประเมินโดยบุคคลอื่น เวลาที่ใช้ในการประเมินนั้นมีตั้งแต่ใช้เวลาไม่นานจนถึงนานเป็นปี การสัมภาษณ์ในทั้งในลักษณะเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล สัมภาษณ์ทั้งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้โดยการจัดกลุ่มของเนื้อหาที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ก่อนที่จะให้ความหมายผู้ วิเคราะห์จะมีการอภิปรายกันก่อน และพยายามหาเหตุการณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์มายืนยัน ความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยการจำแนกประเภทและจะทำให้เสร็จทีละคนก่อนที่การ วิเคราะห์รวมในการศึกษานี้ได้มุ่งศึกษาถึงความเหมือนและความแตกต่างในมุมมองของ นักเรียนที่มีต่อการประเมิน โดยวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความ ตั้งใจของผู้สอนในการใช้วิธีการประเมินแบบใหม่ กับข่าวสารที่ผู้เรียนได้รับว่าเขาควรเรียน ะไร และเรียนอย่างไรเพื่อจะให้บรรลุถึงข้อกำหนดที่มีในวิธีการประเมินนั้น ๆ และทำการ วิเคราะห์เป็นรายบุคคลที่มุ่งตรวจสอบว่าในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนั้นมีความแตกต่างหรือเหมือนกัน อย่างไม่ประเด็นแรงจงใจ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินและวิธีการที่ใช้ ในการเรียน

ผลการวิเคราะห์ในประเด็นแรกนั้นพบว่า นักศึกษาแสดงถึงการรับรู้ว่าการ ประเมินแบบใหม่เหล่านี้กระตุ้นให้นักศึกษาทำงานด้วยวิธีที่แตกต่างจากที่เคยทำ การประเมิน แบบใหม่ทำให้มองเห็นถึงธรรมชาติการเรียนรู้ที่แตกต่างจากเดิมซึ่งตรงกับความต้องการ

อาจารย์ผู้ทำการประเมินสำหรับประเด็นที่สองที่มีการวิเคราะห์ใน 3 ประเด็นย่อยนั้นพบว่ามีความแตกต่างในเรื่องแรงจูงใจเช่น นักศึกษาคณะหนึ่งให้ความเห็นในการทำข้อสอบแบบเลือกตอบ ว่ารู้สึกมีแรงกระตุ้นภายนอกที่จะมาช่วยตนเองกระตุ้นมากขึ้น แต่อีกคนมีความรู้สึกว่าการทำข้อสอบแบบนี้เหมือนกับว่าเป็นกลุ่มของการตรวจสอบความรับผิดชอบ และมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่น่ากลัวมากกว่าเป็นแรงกระตุ้นทางบวกนักศึกษาทั้งคู่รู้สึกเหมือนกันว่าการทำข้อสอบแบบ MCQ นั้น จะต้องรู้ครอบคลุมในเนื้อหาวิชามากขึ้นกว่าการตอบแบบเรียงความอย่างที่เคยทำแต่ทั้งคู่แปลความหมายและความรู้สึกต่างกัน ซึ่งเป็นไปได้เนื่องจากการศึกษาผู้นี้ระบุว่าการศึกษาที่ตนเองเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยนั้น เพราะมีความต้องการที่จะใช้ชีวิตแบบสนุกสนาน ในขณะที่นักเรียนคนแรกนั้นเป็นผู้ที่มีแรงกระตุ้นภายใน ในการเรียนอยู่แล้ว สำหรับประเด็นย่อยเรื่อง “ความสำคัญสำหรับผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน” ครั้งนั้นเป็นการศึกษาจากโครงการทบทวนความรู้ เป็นรายบุคคล ที่นักศึกษาจะต้องทำการประเมินตนเองจากการพบอาจารย์ในแต่ละครั้ง นักศึกษาทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันในการรับรู้ถึงการเปลี่ยนบทบาทอาจารย์จากการเป็นผู้ตัดสินทั้งหมดมาเป็นผู้ให้คำปรึกษาและทำงานร่วมกันกับนักศึกษา สำหรับการแปลความหมายของนักศึกษาแต่ละคนจะมีลักษณะต่างกัน เช่น นักศึกษาบางคนจะมีความชอบมากกว่าหากได้รับการบอกอาจารย์ว่าต้องทำอะไร บางคนมองว่าเป็นกลไกในการจัดประเภท เนื่องจากมีความกังวลว่าตนเองจะถูกประเมินโดยอาจารย์ว่ามีความสามารถต่ำกว่ามาตรฐาน นักศึกษาบางคนมองว่าเป็นการเรียนรู้วิธีการที่จะเป็นนักเรียนแบบอย่าง (Model Student) จะพยายามฝึกพฤติกรรมที่คิดว่าจะทำให้อาจารย์พอใจพยายามทำให้อาจารย์เห็นว่าตนเองเป็นดังที่อาจารย์คาดหวังไว้ เป็นต้น

ประเด็นย่อยประเด็นสุดท้ายคือเรื่องวิธีการที่ใช้ในการเรียน ประเด็นนี้เป็นการศึกษาเรื่องการเปิดหนังสือสอบ ซึ่งอาจารย์ต้องการให้นักศึกษาใช้ความเข้าใจในการสอบมากกว่าการสะสมความรู้และเทกลับออกมาตอนสอบซึ่งก็หมายถึงการท่องจำนั่นเอง นอกจากนี้ยังต้องการให้นักศึกษาได้อ่านหนังสือมากขึ้นด้วย ในการวิเคราะห์ระดับแรกนั้น นักศึกษามีความเข้าใจตรงกับอาจารย์ว่าเป็นการทดสอบที่ไม่ต้องท่องจำเป็นการสอบที่นักศึกษาจะต้องมีการเรียนรู้ที่คิดว่าดีและต้องรู้มากกว่าความรู้ที่ได้จากการสอนของอาจารย์ส่วนในเรื่องการให้ความหมายของนักศึกษาแต่ละคนนั้น มีบางคนบอกว่าชอบการสอบวิธีนี้แต่รู้สึกที่มีความกังวลมากขึ้นว่าจะสับสนกับเรื่องที่ไม่ใช่วิชาที่สอบ นักศึกษาบางคนก็บอกว่าตัวเองไม่ได้เปิดหนังสืออยู่ดี เนื่องจากยังติดอิทธิพลการปิดหนังสือสอบอยู่ และยังมี ความกังวลว่าหากต้องใช้ข้อมูลที่ไม่ได้จำหรือจำไม่ได้แล้วจะแก้ปัญหาอย่างไร และเพื่อความมั่นใจจึงยังคงเตรียมตัวสอบด้วย

การท่องอยู่เหมือนเดิม ตระหนักในความหมายที่ซ่อนแฝงอยู่แตกต่างกันขึ้นกับพื้นหลังของแต่ละคน ซึ่งทำให้แต่ละคนสร้างหลักสูตรแฝงของตนเองขึ้นซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างกันก็ได้

Ahola (2000 : 28-41) ได้นำเสนอผลการวิจัยที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ดี เรื่อง หลักสูตรแฝงในระดับอุดมศึกษา (Hidden Curriculum in higher Education Something to Fear or Comply to) ไว้ในการประชุมวิชาการนวัตกรรมในการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Innovations in Higher Education 2000) ที่ประเทศฟินแลนด์ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม ค.ศ. 2000 โดยตั้งคำถามในการวิจัยว่าสิ่งที่นักศึกษาได้เรียนจริงๆ ขณะที่อยู่ในมหาวิทยาลัย คืออะไร และเกิดการเรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้นได้อย่างไร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษาจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบกรอบแนวคิด และประเด็นที่เกี่ยวกับแบบสอบถาม จากนั้นจึงทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 280 คน จาก 3 คณะ คือ วิทยาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อัตราการตอบกลับเท่ากับร้อยละ 50 โครงสร้างของแบบสอบถามมี 3 ส่วน คือ ส่วนแรกจะถามนักศึกษาเรื่องการปรับตัว หรือการเรียนรู้ที่จะเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ส่วนที่สองเป็นคำถามที่ถามนักศึกษว่า ได้เรียนรู้อะไรในมหาวิทยาลัย และส่วนที่สามเป็นคำถามปลายเปิดที่ถามนักศึกษา เรื่อง สิ่งที่นักศึกษาพบจากการเรียนในมหาวิทยาลัย และเป็นสิ่งที่นักเรียนมองว่ามีค่า นอกจากนั้นยังถามถึงสิ่งที่นักศึกษาคิดว่าสำคัญที่สุดในการที่จะรับมือกับการเรียน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ข้อมูลในแบบ สอบถามส่วนที่สอง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบแบบวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Component Analysis) เพื่อกำหนดมิติ (Dimension) และเปรียบเทียบความสำคัญของมิติต่างๆ

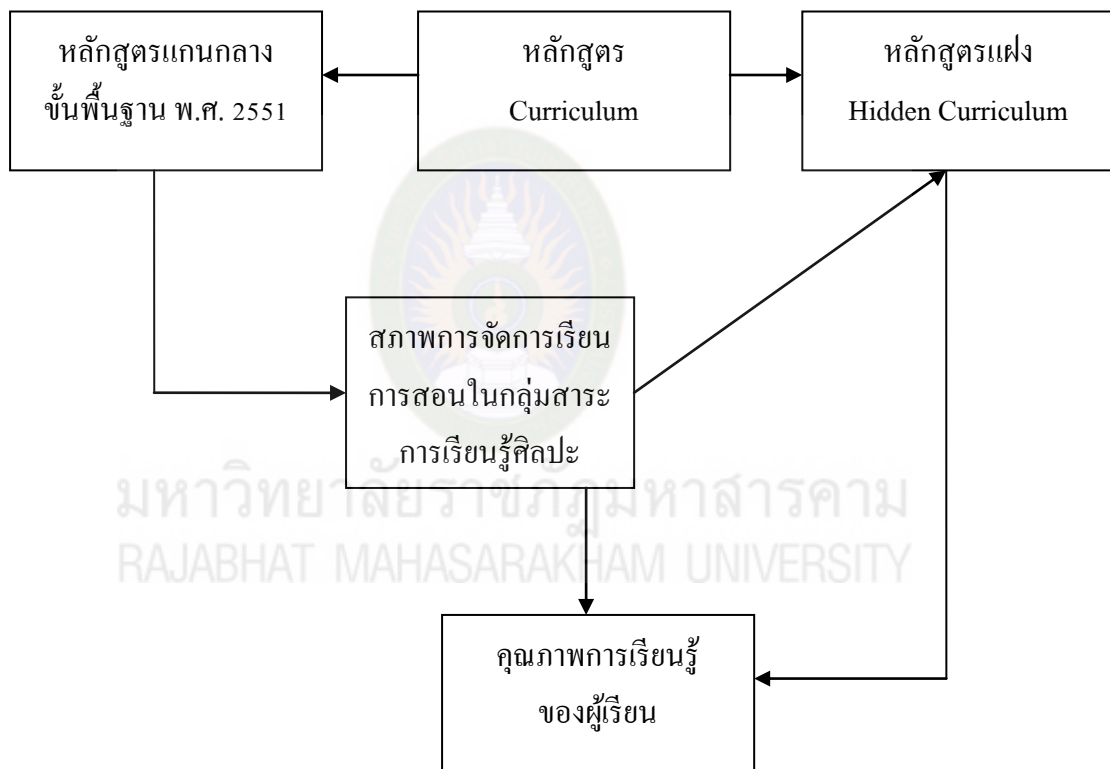
สรุปได้ว่าหลักสูตรแฝงเป็นวิถีทางหนึ่งที่ทำให้เกิดผลทางวัฒนธรรมโดยที่อาจเกิดจากที่โรงเรียนหรือแม้แต่ตัวนักเรียนเอง ถึงแม้หลักสูตรแฝงนั้นไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคนทั้งหมด แต่มันจะส่งผลที่เกิดขึ้นตามมา เช่น กฎ ระเบียบ ลำดับชั้นระหว่างครูกับนักเรียน การแข่งขันกันเรื่องเกรด ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะมีประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรแฝงที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรในสถานศึกษาแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ หลักสูตรที่เป็นทางการ คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรที่ไม่เป็นทางการ คือ

หลักสูตรแฝง เนื่องจากยังไม่มีนักการศึกษาให้ความสนใจศึกษามากนักที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในระยะยาว

เมื่อหลักสูตรที่เป็นทางการถูกใช้ในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพนั้น ขณะเดียวกันก็ได้เกิดหลักสูตรแฝงขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีหรือไม่กับการเรียนรู้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือขึ้นมาเก็บรวบรวมข้อมูล ไปวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการควบคุมกำกับ หลักสูตรแฝง ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป ดังตามแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องการศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อมุ่งศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยมีรายการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในกระบวนการศึกษาปรากฏการณ์ ความคาดหวังของครู และการรับรู้ของนักเรียน จากปรากฏการณ์ที่พบในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย

- 1.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3,6 รวมทั้งสิ้น 35 คน การคัดเลือกใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการคัดเลือก จากนั้นจึงคัดเลือกครูในโรงเรียนที่ถูกคัดเลือกให้ได้สัดส่วนจำนวนกระจายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นเรียนตามที่ต้องการโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยต้องเป็นผู้ที่หนักในคุณค่าของการวิจัยครั้งนี้และยินดี ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนและความคาดหวังจากปรากฏการณ์ที่พบโดยวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์และการสังเกตการสอน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 6 และ ชั้นมัธยมศึกษา 3 และ 6 ที่เรียนกับครู ตามข้อ 1.1 จำแนกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 24 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6 จำนวน 22 คน รวม 80 คน การคัดเลือกโดยให้ครูช่วยคัดเลือกโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าสามารถให้ข้อมูลสำคัญ โดยการ สัมภาษณ์การรับรู้จากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในกระบวนการศึกษาขั้นต้นปรากฏการณ์ การจัดอันดับความ คาดหวังของครู การรับรู้ของนักเรียน และ หลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย

2.1 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 35 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดย เลือกโรงเรียนเป็นหน่วยเพื่อการคัดเลือกด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เมื่อ ได้ โรงเรียนแล้วจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแบบเจาะจงเช่นเดียวกันโดยให้กระจายตาม เพศ ประสบการณ์สอน วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง/วิทยฐานะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ระดับชั้นที่สอน ซึ่งแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 , 4-6 และ ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 , 4-6 และเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลสำคัญโดยการตอบแบบสอบถามหรือ สัมภาษณ์ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน

2.2 นักเรียนที่เรียนกับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามข้อ 2.1 จำนวน 80 คน โดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โดยเลือกครู 35 คน ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญใน กระบวนการศึกษาขั้นต้นปรากฏการณ์และการจัดอันดับความคาดหวังของครู โดยให้ได้ครูที่ กระจายครอบคลุม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นที่สอนซึ่งแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 , 4-6 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 , 4-6 จากนั้นคัดเลือก นักเรียนที่เรียนกับครู และต้องเป็นนักเรียนที่สามารถให้ข้อมูลสำคัญโดยการตอบแบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์การรับรู้จากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนที่ให้ข้อมูลสำคัญ ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	20	57.14
	หญิง	15	42.86
ประสบการณ์สอน	0 - 4 ปี	14	40
	5 - 10 ปี	6	17.14
	11 - 15 ปี	5	14.28
	16 - 20 ปี	4	11.43
	21 - 24 ปี	3	8.57
	25 - 30 ปี	1	2.86
	31 - 34 ปี	1	2.86
	มากกว่า 35 ปี	1	2.86
วุฒิการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	5.71
	ปริญญาตรี	23	65.72
	ปริญญาโท	8	22.86
	ปริญญาเอก	2	5.71
ตำแหน่ง/วิทยฐานะ	ครูอัตราจ้าง	15	42.86
	ครูผู้ช่วย	13	37.14
	ครูชำนาญการ	3	8.57
	ครูชำนาญการพิเศษ	1	2.86
	ครูเชี่ยวชาญ	1	2.86
	ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	2	5.71
ระดับชั้นที่สอน	ประถมศึกษา	12	34.29
	มัธยมศึกษาตอนต้น	23	65.71
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	65.71

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ให้ข้อมูลสำคัญในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	34	42.5
	หญิง	46	57.5
ระดับชั้นเรียน	ประถมศึกษาปีที่ 1-3	16	20
	ประถมศึกษาปีที่ 4-6	24	30
	มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	18	22.5
	มัธยมศึกษาปีที่ 4-6	22	27.5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนก เครื่องมือการวิจัยตามกระบวนการวิจัยเป็น 2 ชนิด ดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือการวิจัยในกระบวนการศึกษาปรากฏการณ์ ความคาดหวังของครู และการรับรู้ของนักเรียน จากปรากฏการณ์ที่พบในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย

1.1 แบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบบันทึกปรากฏการณ์ ต่างๆจากการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อรวบรวม ปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและประเมินผล

1.2 แบบสังเกตการสอน เป็นแบบบันทึกรวบรวมปรากฏการณ์ต่างๆจากการ สังเกตการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่กำหนดรายการสังเกตที่ครอบคลุมด้าน สิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์ ของครู

1.3 แบบสัมภาษณ์ครู เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ใช้สัมภาษณ์ครูกลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะเพื่อยืนยันและแสดงความคาดหวังจากปรากฏการณ์ต่างๆที่ประมวลได้ จากการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้และการสังเกตการสอน

1.4 แบบสัมภาษณ์นักเรียน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ใช้สัมภาษณ์นักเรียน ที่เรียนกับครูตามข้อ 2.1.3 เพื่อยืนยันและแสดงการรับรู้จากปรากฏการณ์ต่างๆที่ประมวลได้จากการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้และการสังเกตการสอน

2. เครื่องมือการวิจัยในกระบวนการศึกษาเรียนรู้ปรากฏการณ์ การจัดอันดับความคาดหวังของครู การรับรู้ของนักเรียน และหลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามสำหรับครู เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาโอกาสการเกิดของแต่ละปรากฏการณ์ที่กำหนด โดย กาเครื่องหมาย / ในช่อง ทุกครั้ง บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และ ไม่แน่ใจ เพียงช่องเดียวรวมถึงให้จัดอันดับความคาดหวังในแต่ละปรากฏการณ์ที่กำหนดให้ปรากฏการณ์ละ 3 รายการ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนตัวเลขอันดับ 1 ถึง 3 ไว้ในช่องว่างด้านหน้าของแต่ละรายการ

2.2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นส่วนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาโอกาสการเกิดของแต่ละปรากฏการณ์ที่กำหนด โดย กาเครื่องหมาย/ ในช่อง ทุกครั้ง บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และ ไม่แน่ใจ เพียงช่องเดียวรวมถึงให้จัดอันดับการรับรู้ในแต่ละปรากฏการณ์ที่กำหนดให้ปรากฏการณ์ละ 5 รายการ แยกเป็น การรับรู้ที่ตรงตามความคาดหวังของครู 3 รายการและการรับรู้ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู 2 รายการ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนตัวเลขอันดับ 1 ถึง 5 ไว้ในช่องว่างด้านหน้าของแต่ละรายการ

ขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผ่าน ผศ.ดร.ภูษิต บุญทองถึง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผศ.ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนแยกตามประเภทเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. แบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้วิเคราะห์บันทึกข้อมูลการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพแบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องมือวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเพื่อกำหนดรูปแบบ โครงสร้างของแบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.2 ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อกำหนดขอบเขตของปรากฏการณ์ที่เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นในองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแต่ละด้าน

1.3 จัดทำร่างแบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะโดยใส่องค์ประกอบในส่วนเนื้อหาที่ต้องการวิเคราะห์ตามรูปแบบ โครงสร้างแบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านพิจารณาตรวจสอบเพิ่มเติมในส่วนรายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์

1.4 นำแบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้าง (Construction Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนถูกต้องเหมาะสมของภาษา การใช้ถ้อยคำและวลี เพื่อแก้ไขและปรับปรุง ซึ่งในการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาเสนอแนะ ดังนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.นิรุต ถึงนาค คอ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ สุนทร โรจน์ Ph.D. (Elementary Ed.)
อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยงค์ เกศเทศ ปร.ค. (ไทศึกษา) อาจารย์พิเศษ
ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ เอกทัศน์ DODT. (Doctor of Organization
Development and Tranformation) อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชา จิตวิทยาการศึกษาและการแนะ
แนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ รต. ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง กศ.ค. (วิจัยและ

ประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.5 ปรับปรุงแบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมรายการวิเคราะห์ครั้งนี้ สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ ปรับแก้เรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบสังเกตการสอน ใช้บันทึกการสังเกตการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะมีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพแบบสังเกตการสอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องมือประเภทแบบสังเกตเพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างของแบบสังเกตการสอนเพื่อใช้บันทึกรวบรวมปรากฏการณ์ต่างๆ จากการสังเกตการสอน

2.2 ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์ของครู เพื่อกำหนดขอบเขตของปรากฏการณ์ที่เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นในองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแต่ละด้าน

2.3 จัดทำร่างแบบสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใส่องค์ประกอบในส่วนเนื้อหาที่ต้องการสังเกตตามรูปแบบโครงสร้างแบบสังเกตการสอนที่กำหนด พิจารณาตรวจสอบเพิ่มเติมในส่วนรายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสังเกตการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้าง (Construction Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนถูกต้องเหมาะสมของภาษา การใช้ถ้อยคำและวลี เพื่อแก้ไขและปรับปรุง

2.5 ปรับปรุงแบบสังเกตการสอนตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และเพิ่มเติมด้านภาษาสัญลักษณ์ของครู รวมเป็น 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์ ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์ครู ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามสำหรับครู โดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน เพื่อใช้ในกระบวนการศึกษา

ยืนยันปรากฏการณ์ การจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการเรียนการสอน มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องมือประเภทแบบสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัยเพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

3.2 ศึกษาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่รวบรวมได้เพื่อกำหนดกรอบรายการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนเหล่านั้น

3.3 จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ครู โดยใส่องค์ประกอบในส่วนเนื้อหาที่ต้องการสัมภาษณ์ตามรูปแบบโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ที่กำหนด พิจารณาตรวจสอบเพิ่มเติมในส่วนรายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ครูที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้าง (construction Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษา โดยแก้ไขและปรับปรุงการใช้ถ้อยคำและวลีให้เหมาะสมกับผู้ตอบแบบสอบถาม

3.5 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ครูตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. แบบสัมภาษณ์นักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามสำหรับนักเรียน โดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน เพื่อใช้ในกระบวนการศึกษายืนยันปรากฏการณ์ การจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ในบริบทการเรียนการสอน มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องมือประเภทแบบสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัยเพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์นักเรียน

4.2 ศึกษาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่รวบรวมได้เพื่อกำหนดกรอบรายการสัมภาษณ์การรับรู้ของนักเรียนที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนเหล่านั้น

4.3 จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ครู โดยใส่องค์ประกอบในส่วนเนื้อหาที่ต้องการ สัมภาษณ์ตามรูปแบบ โครงสร้างแบบสัมภาษณ์ที่กำหนด พิจารณาตรวจสอบเพิ่มเติมในส่วน รายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 นำแบบสัมภาษณ์นักเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิง โครงสร้าง (construction Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษา โดยแก้ไขและปรับปรุงการใช้ ถ้อยคำและวลีให้เหมาะสมกับผู้ตอบแบบสอบถาม

4.5 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์นักเรียนตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. แบบสอบถามสำหรับครู ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามสำหรับครู โดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน เพื่อใช้ใน กระบวนการศึกษาชั้นต้นปรากฏการณ์ การจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ใน บริบทการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพ แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 ศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องมือประเภทแบบสอบถามเพื่อกำหนด รูปแบบโครงสร้างของแบบสอบถามสำหรับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

5.2 ประมวลผลข้อมูลปรากฏการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในบรรยากาศการจัดการ เรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนปฏิบัติของครู ด้าน ภาษาสัญลักษณ์ ความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อใช้กำหนดเป็นกรอบ ความคิดสำหรับสร้างแบบสอบถามสำหรับครู

5.3 สร้างแบบสอบถามโดยมีโครงสร้างตามกรอบความคิดที่กำหนดไว้ โดย แบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูล ส่วนแรกเกี่ยวกับโอกาสการเกิดปรากฏการณ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 รายการ คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่แน่ใจ ตามลำดับ และส่วนที่สองเกี่ยวกับการจัดอันดับความคาดหวังของครูที่ กำหนดให้ 3 รายการ โดยให้ใส่เลขอันดับความคาดหวัง ตั้งแต่ อันดับ 1 ถึงอันดับ 3

5.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิง โครงสร้าง (Construction Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษา โดยปรับปรุงการใช้ถ้อยคำและวลีให้เหมาะสมผู้ตอบแบบสอบถาม

5.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

6. แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ใช้ในกระบวนการศึกษาชั้นชั้นปรากฏการณ์ การจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ดังนี้

6.1 ศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องมือประเภทแบบสอบถามเพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างของแบบสอบถามสำหรับครู

6.2 ประมวลผลข้อมูลปรากฏการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนปฏิบัติของครู ด้านภาษาสัญลักษณ์ ความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อใช้กำหนดเป็นกรอบความคิดสำหรับสร้างแบบสอบถามสำหรับนักเรียน

6.3 สร้างแบบสอบถามโดยมีโครงสร้างตามกรอบความคิดที่กำหนดไว้ โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 สอบถามข้อมูล ส่วนแรกเกี่ยวกับโอกาสการเกิดปรากฏการณ์ในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 รายการ คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง นานๆครั้ง และไม่แน่ใจ ตามลำดับ และส่วนที่สองเกี่ยวกับการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนที่กำหนดให้ 5 รายการ โดยให้ใส่เลขอันดับการรับรู้ ตั้งแต่ อันดับ 1 ถึงอันดับ 5

6.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้าง (Construction Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษา การใช้ถ้อยคำและวลี เพื่อแก้ไขและปรับปรุง

6.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดทีมผู้ช่วยวิจัยในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 5 คน ประชุมชี้แจงจนเกิดความเข้าใจกรอบแนวคิดการวิจัย กระบวนการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล สำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการและเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งการ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏการณ์ ความคาดหวังของครู และการรับรู้ ของนักเรียนที่ต่างจากความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ที่พบในบรรยากาศการจัดการ เรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกโรงเรียนสำหรับเป็นหน่วยในการคัดเลือก ครูเพื่อให้ข้อมูลสำคัญ จากกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก โรงเรียนขยาย โอกาส โรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนเอกชน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยังที่โรงเรียนที่ได้รับการ คัดเลือกพบปะพูดคุยผู้บริหารและครูผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้รับการคัดเลือก โดยยึดหลักเกณฑ์ที่ กำหนดเพื่อชี้แจงให้เกิดความเข้าใจและรับทราบคุณค่าของการวิจัยครั้งนี้ และกำหนดปฏิทิน นัดหมาย วัน เวลา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. ดำเนินการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการสอน สัมภาษณ์ครู และสัมภาษณ์นักเรียน ตามปฏิทินที่กำหนดโดยใช้แบบวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ แบบ สังเกตการสอน แบบสัมภาษณ์สำหรับครู และแบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียนที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลยืนยันปรากฏการณ์ การจัดอันดับความคาดหวัง ของครู การรับรู้ของนักเรียน และ หลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการ เรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะการเก็บรวบรวมข้อมูลแยกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู มีขั้นตอนการ ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กระจายตามขนาดโรงเรียนใหญ่ กลาง เล็ก ประเภทโรงเรียนประถมศึกษา ขยาย โอกาส มัธยมศึกษา เทศบาล และเอกชน

1.2 วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยังที่โรงเรียนที่ ได้รับการคัดเลือกพบปะพูดคุยผู้บริหารและครูผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้รับการคัดเลือกตาม คุณสมบัติที่ต้องการเพื่อชี้แจงให้เกิดความเข้าใจและรับทราบคุณค่าของการวิจัยครั้งนี้ และนัด หมาย วัน เวลา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำหรับครู ตามวัน เวลาที่นัดหมายในกรณีที่ครูตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ผู้ช่วยวิจัยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามที่ต้องการ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 คัดเลือกครูที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในกระบวนการศึกษายืนยัน ปรากฏการณ์และการจัดอันดับความคาดหวังของครูด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยังที่โรงเรียนต้น สังกัดของครูผู้ได้รับการคัดเลือกพบปะพูดคุยเพื่อร่วมกันคัดเลือกนักเรียนที่จะให้ข้อมูลสำคัญ นัดหมายวัน เวลา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามสำหรับนักเรียนตาม วันเวลาที่นัดหมายในกรณีที่นักเรียนตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ผู้ช่วยวิจัย อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการ จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บ รวบรวมข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิด

ปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามการรับรู้ ของครูและนักเรียนจำแนกตามประเภทของปรากฏการณ์ โดยการแจกแจงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับโอกาสการเกิดปรากฏการณ์ในช่อง ทุกครั้ง บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่แน่ใจ หาค่าความเชื่อมั่นของการเกิดปรากฏการณ์โดยรวมค่าร้อยละของจำนวน ผู้ตอบในช่องทุกครั้งกับบ่อยครั้ง

2. วิเคราะห์ความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของ ครูจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำแนก ตามประเภทของปรากฏการณ์ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละของครูและนักเรียนที่ตอบความ คาดหวังและการรับรู้ในแต่ละอันดับ

3. วิเคราะห์หลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำแนกตามประเภทของปรากฏการณ์โดยแสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่จัดอันดับการรับรู้ในแต่ละรายการไว้ในอันดับ 1-3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ความน่าจะเป็น และ ร้อยละ (Percentage)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผู้วิจัยเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจการแปลความหมายของข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

P แทน ความน่าจะเป็น (probability)

f แทน ความถี่ (frequency)

% แทน ร้อยละ (percentage)

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงปรากฏการณ์หลักสูตร
แฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของครูและนักเรียนนำมา
วิเคราะห์ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ศิลปะตามการรับรู้ของครูและนักเรียนและหาค่าความน่าจะเป็นของการเกิด
ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผลการวิเคราะห์
ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 3-12

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 3 ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
1	การแจ้งวัตถุประสงค์	57.14	42.86	0.00	0.00	63.75	22.50	13.75	0.00
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรม	42.86	57.14	0.00	0.00	48.75	40.00	11.25	0.00
3	การทบทวนความรู้เดิม	31.43	60.00	8.57	0.00	33.75	55.00	11.25	0.00
4	การทดสอบก่อนเรียน	2.86	74.29	22.85	0.00	1.25	77.50	21.25	0.00
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	14.29	85.71	0.00	0.00	15.00	80.00	0.00	0.00
6	การบรรยายความรู้	34.29	37.14	28.57	0.00	35.00	36.25	28.75	0.00
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง	20.00	71.43	8.57	0.00	23.75	67.50	8.74	0.00
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	48.57	51.43	0.00	0.00	50.00	50.00	0.00	0.00
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์	31.43	60.00	8.57	0.00	32.50	56.25	11.25	0.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของคุณ				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน	17.15	57.14	25.71	0.00	17.50	55.00	27.50	0.00
11	การให้คนเก่งช่วยคนอื่น	0.00	74.29	25.72	0.00	77.50	22.50	0.00	0.00
12	การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล	11.43	51.43	37.14	0.00	15.00	51.25	33.75	0.00
13	การประยุกต์ใช้ความรู้	20.00	30.00	0.00	0.00	22.50	77.50	0.00	0.00
14	การแสดงผลงาน	17.14	71.43	11.43	0.00	17.50	70.00	12.50	0.00
15	การบรรยายสรุปความรู้ท้ายกิจกรรมทุกครั้ง	40.00	34.29	25.71	0.00	43.75	35.00	21.25	0.00
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง	28.57	71.43	0.00	0.00	32.50	67.50	0.00	0.00
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป	8.57	91.43	0.00	0.00	8.75	91.25	0.00	0.00
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ	8.57	68.57	22.86	0.00	8.75	66.25	25.00	0.00
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้	8.57	91.43	0.00	0.00	10.00	90.00	0.00	0.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามการรับรู้ของ ครูเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละ สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การแจ้งวัตถุประสงค์ (57.14%) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรม(48.57%) การบอกขั้นตอนกิจกรรม (42.86%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้น บ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่การถามนำให้นักเรียนสรุปและ การสะท้อนผลการเรียนรู้ที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (91.43%) การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม (85.71%) และอันดับสามที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (74.29%) ได้แก่ การทดสอบก่อน เรียนและการให้คนเก่งช่วยคนอ่อนปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการ สอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล (37.14%) การ บรรยายความรู้ (28.57%) และ การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน (25.72%)

ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามการรับรู้ของนักเรียนเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับ แรก ได้แก่ การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน (77.50%) การแจ้งวัตถุประสงค์ (63.75%) และ การให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม (50.00%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้งของ การสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การถามนำให้นักเรียนสรุป (91.25%) การ สะท้อนผลการเรียนรู้ (90.00%) และ การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม (80.00%) ปรากฏการณ์ที่มี ความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การ ปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล (33.75%) การบรรยายความรู้ (28.75%) และการใช้กิจกรรมเกม แข่งขัน (27.50%)

ตารางที่ 4 ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
1	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	11.43	77.14	11.43	0.00	10.00	77.50	12.50	0.00
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	0.00	60.00	40.00	0.00	0.00	61.25	38.75	0.00
3	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน	0.00	65.71	34.29	0.00	0.00	66.25	33.75	0.00
4	การให้ทำการบ้าน	22.86	57.14	20.00	0.00	22.50	57.50	20.00	0.00
5	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน	48.57	51.43	0.00	0.00	48.75	51.25	0.00	0.00
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า	31.43	20.00	48.57	0.00	28.75	22.50	48.75	0.00
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน	45.71	51.43	2.86	0.00	50.00	48.74	1.25	0.00
8	การเฉลยคำตอบ	31.43	48.57	20.00	0.00	33.75	47.50	18.75	0.00
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด	28.57	51.43	20.00	0.00	30.00	51.25	18.75	0.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
10	การขีดฆ่าแก้ไขผลงานของนักเรียน	34.29	28.57	37.14	0.00	38.75	27.50	33.75	0.00
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด	8.57	60.00	31.43	0.00	8.75	60.00	31.25	0.00
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน	0.00	85.71	14.29	0.00	0.00	85.00	15.00	0.00
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน	57.14	22.86	20.00	0.00	58.75	22.50	18.75	0.00
14	นักเรียนประเมินกันเอง	22.86	34.29	42.85	0.00	8.70	53.80	37.50	0.00
15	นักเรียนประเมินตนเอง	8.57	48.57	42.86	0.00	8.70	53.80	37.50	0.00
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน	0.00	51.43	48.57	0.00	0.00	52.50	46.25	1.25
17	การจัดลำดับคะแนน	0.00	85.71	14.29	0.00	0.00	83.75	16.25	0.00
18	การประกาศรายชื่อและผลคะแนน	17.14	71.43	11.43	0.00	20.00	67.50	12.50	0.00
19	การให้รางวัลคนเก่ง	8.57	68.57	22.86	0.00	8.75	62.50	28.75	0.00
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา	8.57	34.29	45.71	0.00	8.75	38.75	40.00	12.50

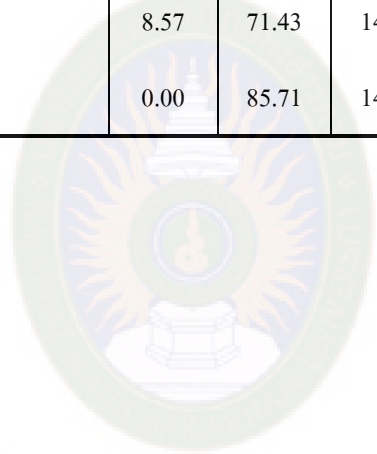
จากตารางที่ 4 พบว่า ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของครูเป็น ดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดเกณฑ์ประเมิน (57.14%) การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน (48.57%) การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน (45.71%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการ เกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเปลี่ยนกันตรวจงาน และการจัดลำดับคะแนนที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (85.71%) การใช้ข้อสอบแบบปรนัย (77.14%) และ อันดับสาม การประกาศรายชื่อและผลคะแนน (71.43%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่รับงานที่ส่ง ค่าช้า และการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (48.57%) การ นัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา (45.71%) และนักเรียนประเมินตนเอง (42.86%)

ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนักเรียน เป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การ กำหนดเกณฑ์ประเมิน (58.75%) การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน (50.00%) การนัดหมาย ส่งงานพร้อมกัน (48.75%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิด เป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเปลี่ยนกันตรวจงาน (85.00%) การจัดลำดับคะแนน (83.75%) การใช้ข้อสอบแบบปรนัย (77.50%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้ง ของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า (48.75%) การให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน (46.25%) การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา (40.00%) ปรากฏการณ์ ที่มีความถี่ของการตอบไม่แน่ใจว่าเกิดขึ้นในการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่ การ นัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา (12.50%) การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน (1.25%)

ตารางที่ 5 ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อ
การเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ	54.29	34.29	11.42	0.00	52.50	35.00	12.50	0.00
2	การตกแต่งห้องสวยงาม	25.71	62.86	11.43	0.00	28.75	58.75	12.50	0.00
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง	28.57	51.43	20.00	0.00	30.00	51.25	18.75	0.00
4	การจัดบอร์ด/ป้าย	11.43	77.14	11.43	0.00	11.25	81.25	7.50	0.00
5	การประดับรูปภาพในห้อง	22.86	51.14	20.00	0.00	25.00	55.00	20.00	0.00
6	การติดประโยค/ข้อความภาษาในห้อง	11.43	65.71	22.86	0.00	11.25	67.50	21.25	0.00
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง	20.00	54.29	25.71	0.00	18.75	55.00	26.25	0.00
8	การใช้สื่อที่หลากหลาย	11.43	88.57	0.00	0.00	10.00	90.00	0.00	0.00
9	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	11.43	88.57	0.00	0.00	10.00	88.75	0.00	1.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของคุณ				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
10	การใช้สื่อออนไลน์	8.57	71.43	14.29	5.71	8.75	72.50	13.75	5.00
11	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น	0.00	85.71	14.29	0.00	0.00	83.75	16.25	0.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 5 พบว่า ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ตามการ รับรู้ของครูเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อย ละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ (54.29%)การจัดมุม ต่างๆในห้อง (28.57%) การตกแต่งห้องสวยงาม (25.71%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการ เกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่การใช้สื่อที่หลากหลาย และการสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (88.57%)การใช้สื่อ วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น (85.71%) การจัดบอร์ด/ป้าย (77.14%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการ เกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตั้ง เครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง (25.71%) การติดประ โยค/ข้อความภาษาในห้อง (22.86%) และ อันดับสาม ที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (20.00%) ได้แก่ การจัดมุมต่างๆในห้องและ การประดับรูปภาพในห้องปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการตอบไม่แน่ใจว่าเกิดขึ้นในการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด ได้แก่การใช้สื่อออนไลน์ (5.71%)

ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักเรียนเป็น ดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ (52.50%) การจัดมุมต่างๆในห้อง (30.00%) การตกแต่งห้องสวยงาม (28.75%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3อันดับแรก ได้แก่ การใช้สื่อที่หลากหลาย (90.00%) การ สอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (88.75%) การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น (83.75%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง (26.25%) การติดประ โยค/ข้อความภาษาใน ห้อง (21.25%) การประดับรูปภาพในห้อง (20.00%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการตอบไม่ แน่ใจว่าเกิดขึ้นในการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 2 อันดับ ได้แก่การใช้สื่อออนไลน์ (5.00%) และการสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (1.25%)

ตารางที่ 6 ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านแบบแผนการปฏิบัติตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
1	การจัดตารางเรียนเช้า/บ่าย	65.71	34.29	0.00	0.00	62.50	36.25	1.25	0.00
2	การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย	65.71	34.29	0.00	0.00	65.00	35.00	0.00	0.00
3	การเข้าสอนตรงเวลา	57.14	42.86	0.00	0.00	56.25	43.75	0.00	0.00
4	การขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง	25.71	51.43	22.86	0.00	26.25	53.75	20.00	0.00
5	การจำชื่อนักเรียนได้	28.57	60.00	11.43	0.00	31.25	56.25	12.50	0.00
6	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน	2.86	54.29	31.43	11.42	1.25	53.75	33.75	11.25
7	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด	8.57	37.14	42.86	11.43	8.75	38.75	41.25	11.25
8	การสั่งให้นักเรียนเก็บขณะครูสอน	0.00	62.86	37.74	0.00	58.75	41.25	0.00	0.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
9	ตอบคำถามทีละคน	8.57	68.57	22.86	0.00	8.75	71.25	20.00	0.00
10	การใช้ความเข้มงวดกวดขัน	20.00	68.57	11.43	0.00	20.00	72.50	7.50	0.00
11	การเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน	11.43	77.14	11.43	0.00	11.25	80.00	8.75	0.00
12	ให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคน	22.86	42.86	34.28	0.00	25.00	42.50	32.50	0.00
13	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกายทรงผม	28.57	51.43	20.00	0.00	27.50	52.50	20.00	0.00
14	การติดตามงานส่งค่าเข้าโดยประกาศรายชื่อ	0.00	88.57	11.43	0.00	0.00	92.50	7.50	0.00
15	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อน	14.29	77.14	8.57	0.00	15.00	78.75	6.25	0.00
16	ให้โอกาสเพื่อนปรน	0.00	88.71	14.29	0.00	0.00	86.25	13.75	0.00
17	การถือไม้เรียวขณะสอน	8.57	8.57	57.14	25.72	8.75	8.75	56.25	26.50
18	การเคาะ/ทุบโต๊ะเสียงดัง	0.00	17.14	45.72	37.14	0.00	17.50	41.25	41.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
19	การนั่งบนโต๊ะนักเรียน	8.57	8.57	22.86	60.00	8.75	8.75	22.50	60.00
20	ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า	8.57	37.14	42.86	11.43	8.75	38.75	41.25	11.25
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรม	11.43	71.43	17.14	0.00	10.00	71.25	18.75	0.00
22	การให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้อง	60.00	31.43	8.57	0.00	62.50	31.25	6.25	0.00
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง	23.00	8.57	34.29	57.14	0.00	8.75	37.50	53.25

จากตารางที่ 6 พบว่า ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติตามการรับรู้ของครูเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนเข้า/บ่าย และการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อยที่มีความถี่คิดเป็นร้อย ละเท่ากัน (65.71%) การให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้อง (60.00%) และการเข้าสอนตรงเวลา (57.14%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ และ ให้โอกาส/ผ่อนปรนที่มี ความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (88.71%) การเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน และ ให้คน/ กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อนที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (77.14%) และการมี ช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรม (71.43%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการ สอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การถือไม้เรียวขณะสอน (57.14%) การเคาะ/ทูป โตะเสียงดัง (45.72%) สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด และ ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้าที่มีความถี่คิด เป็นร้อยละเท่ากัน (42.86%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการตอบไม่แน่ใจว่าเกิดขึ้นในการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การนั่งบนโต๊ะนักเรียน (60.00%) การรายงานผล พฤติกรรมต่อผู้ปกครอง (57.14%) และการเคาะ/ทูป โตะเสียงดัง (37.14%)

ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติตามการรับรู้ของนักเรียนเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่ มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย (65.00%) การจัดการเรียนเข้า/บ่าย และ การให้ขออนุญาต ก่อนออกนอกห้องที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (62.50%) การสั่งให้นักเรียนเงียบขณะ ครูสอน (58.75%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละ สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ (92.50%) ให้โอกาส/ผ่อน ปรน (86.25%) การเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน (80.00%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การถือไม้เรียว ขณะสอน (56.25%) อันดับสอง ที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (41.25%) ได้แก่ สอนเกิน เนื้อหาที่กำหนด การเคาะ/ทูป โตะเสียงดัง และ ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้าและการรายงานผล พฤติกรรมต่อผู้ปกครอง (37.50%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการตอบไม่แน่ใจว่าเกิดขึ้นใน การสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ การนั่งบนโต๊ะนักเรียน (60.00%) การรายงานผล พฤติกรรมต่อผู้ปกครอง (53.25%) การเคาะ/ทูป โตะเสียงดัง (41.25%)

ตารางที่ 7 ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านภาษาสัญลักษณ์ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
1	การดูว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน	17.14	34.29	48.57	0.00	15.00	35.00	50.00	0.00
2	การใช้คำพูดใช้/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก	0.00	80.00	20.00	0.00	85.00	15.00	0.00	0.00
3	การพูดนอกเรื่อง	8.57	60.00	31.43	0.00	8.75	63.75	27.50	0.00
4	พูดชมเชย	22.86	68.57	8.57	0.00	25.00	68.75	6.25	0.00
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น	14.29	42.86	42.85	0.00	16.25	43.75	40.00	0.00
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู	62.86	37.14	0.00	0.00	63.75	36.25	0.00	0.00
7	คำพูดที่เป็นทางเสียดสี/ประชด	45.71	54.29	0.00	0.00	46.25	53.75	0.00	0.00
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง	11.43	80.00	85.57	0.00	15.00	78.75	6.25	0.00
9	คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ	0.00	17.14	80.00	2.86	0.00	18.75	16.25	0.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของครู				ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ตามการรับรู้ของนักเรียน			
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง	8.57	74.29	17.14	0.00	10.00	73.75	26.25	0.00
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส	77.14	22.86	0.00	0.00	73.75	26.25	0.00	0.00
12	การพยักหน้า	0.00	65.71	22.86	11.43	0.00	67.50	21.25	11.75
13	การส่ายหน้า	8.57	48.57	31.43	11.43	8.75	52.50	27.50	11.25
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ	0.00	31.43	60.00	8.57	0.00	33.75	58.75	7.50
15	การจับ แตะ สัมผัสกาย จากตารางที่.... พบว่า	8.57	65.71	25.72	0.00	10.00	67.50	21.25	1.25
16	การขกนิ้วโป้ง	8.57	57.14	20.00	14.29	8.75	57.50	20.00	13.75

จากตารางที่ 7 พบว่า ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ตามการรับรู้ของครูเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส (77.14%)การใช้คำแทนตัวว่าครู (62.86%)คำพูดที่เป็นทางเสียงครีบก/ ค่ะ (45.71%)ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่การใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ ถูก/ไม่ถูก และ คำพูดที่เป็นความคาดหวังที่มีความถี่ คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (80.00%)การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง (74.29%)พูดชมเชย (68.57%)ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คำพูดที่เป็นความคาดหวัง (85.57%)คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ (80.00%)แสดงสีหน้าไม่พอใจ (60.00%)ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการตอบไม่แน่ใจว่า เกิดขึ้นในการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่การยกนิ้วโป้ง (14.29%) การพยัก หน้า และการส่ายหน้าที่มีความถี่คิดเป็นร้อยละเท่ากัน (11.43%)แสดงสีหน้าไม่พอใจ (8.57%)

ร้อยละความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ตามการรับรู้ของนักเรียนเป็นดังนี้ ปรากฏการณ์ที่มี ความถี่ของการเกิดขึ้นในทุกครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้ คำพูดใช่/ไม่ใช่ ถูก/ไม่ถูก (85.00%)ยิ้มแย้มแจ่มใส(73.75%)การใช้คำแทนตัวว่าครู (63.75%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นบ่อยครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คำพูดที่เป็นความคาดหวัง (78.75%)การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง (73.75%)พูดชมเชย (68.75%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการเกิดขึ้นนานครั้งของการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ แสดงสีหน้าไม่พอใจ (58.75%)การคว่ำก่าวตักเดือนในชั้นเรียน (50.00%)พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น (40.00%) ปรากฏการณ์ที่มีความถี่ของการตอบไม่แน่ใจว่าเกิดขึ้น ในการสอน คิดเป็นร้อยละสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่การยกนิ้วโป้ง (13.75%)การพยักหน้า (11.75%)การส่ายหน้า (11.25%)

ตารางที่ 8 ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และ
ความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านการเรียนการสอน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความน่าจะเป็น	ร้อยละ
1	การแจ้งวัตถุประสงค์	0.9714	97.14
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรม	0.9429	94.29
3	การทบทวนความรู้เดิม	0.9143	91.43
4	การทดสอบก่อนเรียน	0.6000	60.00
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	0.9143	91.43
6	การบรรยายความรู้	0.9429	94.29
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง	0.9143	91.43
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	0.8857	88.57
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์	0.9143	91.43
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน	0.7429	74.29
11	การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน	0.6286	62.86
12	การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล	0.7714	77.14
13	การประยุกต์ใช้ความรู้	0.9143	91.43
14	การแสดงผลงาน	0.8857	88.57
15	การบรรยายสรุปความรู้ท้ายกิจกรรมทุกครั้ง	0.7429	74.29
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง	0.9143	91.43
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป	0.8857	88.57
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ	0.5714	57.14
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้	0.9143	91.43

จากตารางที่ 8 พบว่าปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการเรียนการสอน ที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การแจ้งวัตถุประสงค์ (97.14%) การบอกขั้นตอนกิจกรรม (94.29%) และ การบรรยายความรู้ (94.29%) และปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ต่ำที่สุด 3 อันดับท้าย ได้แก่ การใช้เทคนิคช่วยจำ (57.14%) การทดสอบก่อนเรียน (60%) และการให้คนเก่งช่วยคนอ่อน (62.86%)

ตารางที่ 9 ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านการวัดและประเมินผล

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความน่าจะเป็น	ร้อยละ
1	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	0.8857	88.57
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	0.6000	60.00
3	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน	0.6571	65.71
4	การให้ทำการบ้าน	0.8000	80.00
5	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน	1.0000	100.00
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า	0.5143	51.43
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน	0.9714	97.14
8	การเฉลยคำตอบ	0.8000	80.00
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด	0.8000	80.00
10	การขีดฆ่าแก้ไขผลงานของนักเรียน	0.6286	62.86
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด	0.6857	68.57
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน	0.8571	85.71
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน	0.8000	80.00
14	นักเรียนประเมินตนเอง	0.5714	57.14
15	นักเรียนประเมินตนเอง	0.5714	57.14
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน	0.5142	51.42
17	การจัดลำดับคะแนน	0.8571	85.71
18	การประกาศรายชื่อและผลคะแนน	0.8857	88.57
19	การให้รางวัลคนเก่ง	0.7714	77.14
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา	0.4286	42.86

จากตารางที่ 9 พบว่าปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านการวัดและประเมินผลที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน (100%) การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน (97.14%) และการประกาศรายชื่อและผลคะแนน (88.57%) และปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการวัดและประเมินผลที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ต่ำ

ที่สุด 3 อันดับสุดท้ายได้แก่ การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา (42.86%) การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม
ร่วมประเมิน (51.42%) และไม่รับงานที่ส่งล่าช้า (51.43%)

ตารางที่ 10 ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และ
ความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร
เพื่อการเรียนรู้

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความน่าจะเป็น	ร้อยละ
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ	0.8857	88.57
2	การตกแต่งห้องสวยงาม	0.8571	85.71
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง	0.7143	71.43
4	การจัดบอร์ด/ป้าย	0.8286	82.86
5	การประดับรูปภาพในห้อง	0.7429	74.29
6	การติดประโยชน์/ข้อความภาษาในห้อง	0.8286	82.86
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง	0.7714	77.14
8	การใช้สื่อที่หลากหลาย	0.9714	97.14
9	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	0.9143	91.43
10	การใช้สื่อออนไลน์	0.8286	82.86
11	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น	0.8571	85.71

จากตารางที่ 10 พบว่าปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร
เพื่อการเรียนรู้ที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การ
ใช้สื่อที่หลากหลาย (97.14%) การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (91.43%) และการจัดเก็บ
วัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ (88.57%) และปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ที่มีค่าความน่า
จะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้ายได้แก่ การจัดมุมต่างๆในห้อง (71.43%)
การประดับรูปภาพในห้อง (74.29%) และการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง (77.14%)

ตารางที่ 11 ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และ
ความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติ

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความน่าจะเป็น	ร้อยละ
1	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	0.9143	91.43
2	การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย	1.0000	100.00
3	การเข้าสอนตรงเวลา	0.9714	97.14
4	การขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง	0.7714	77.14
5	การจำชื่อนักเรียนได้	0.8857	88.57
6	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน	0.5714	57.14
7	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด	0.4571	45.71
8	การสั่งให้นักเรียนเงียบขณะครูสอน	0.6286	62.86
9	ตอบคำถามทีละคน	0.7714	77.14
10	การใช้ความเข้มงวดกวดขัน	0.8857	88.57
11	การเดินไปมาในห้อง	0.8857	88.57
12	ให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคน	0.6571	65.71
13	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกายทรงผม	0.8000	80.00
14	การติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ	0.9429	94.29
15	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อน	0.9143	91.43
16	ให้โอกาส/ผ่อนปรน	0.8571	85.71
17	การถือไม้เรียวขณะสอน	0.1714	17.14
18	การเคาะ/ทูป ไล่เสียงดัง	0.1143	11.43
19	การนั่งบนโต๊ะนักเรียน	0.1429	14.29
20	ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า	0.4571	45.71
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรม	0.8286	82.86
22	การให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้อง	0.9143	91.43
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง	0.4286	42.86

จากตารางที่ 11 พบว่าปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งกายที่สุภาพ

เรียบร้อย (100%) การเข้าสอนตรงเวลา (97.14%) และการติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศ รายชื่อ (94.29%) และปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ การถือไม้เรียวขณะสอน (17.14%) การนั่งบนโต๊ะนักเรียน (14.29%) และ การเกาะ/ทาบโต๊ะเสียงดัง (11.43%)

ตารางที่ 12 ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและ ความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านภาษาสัญลักษณ์

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความน่าจะเป็น	ร้อยละ
1	การดูว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน	0.5143	51.43
2	การใช้คำพูดใช้/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก	0.8000	80.00
3	การพูดนอกเรื่อง	0.6857	68.57
4	พูดชมเชย	0.8857	88.57
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น	0.5714	57.14
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู	1.0000	100.00
7	คำพูดที่เป็นหางเสียงครับ/ค่ะ	0.9429	94.29
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง	0.9143	91.43
9	คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ	0.1714	17.14
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง	0.8286	82.86
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส	0.9714	97.14
12	การพยักหน้า	0.6571	65.71
13	การส่ายหน้า	0.5714	57.14
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ	0.3143	31.43
15	การจับ แตะ สัมผัสกาย	0.7429	74.29
16	การยกนิ้วโป้ง	0.6571	65.71

จากตารางที่ 12 พบว่าปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ที่มีค่าความ น่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้คำแทนตัวว่าครู (100%) ยิ้มแย้มแจ่มใส (97.14%) คำพูดที่เป็นความคาดหวัง (91.43%) และปรากฏการณ์ในบริบทการ

จัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ ต่ำที่สุด 3 อันดับสุดท้ายได้แก่ คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ (17.14%) แสดงสีหน้าไม่พอใจ (31.43%) การคว่ำก่าวักตักเตือนในชั้นเรียน (51.43%)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์
ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของครูและนักเรียนนำมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 13-17

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การแจ้งวัตถุประสงค์	☐ นักเรียนรู้ว่าต้องเรียนอะไรบ้าง	71.43	20.00	8.57	85.00	6.25	3.75
		☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเรียน	17.14	60.00	22.86	6.25	16.25	17.50
		☐ นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียน	11.43	20.00	68.57	2.50	15.00	60.00
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรม	☐ นักเรียนรู้ลำดับขั้นตอนกิจกรรม	77.14	2.86	20.00	73.75	5.00	15.00
		☐ กิจกรรมมีความต่อเนื่องเชื่อมโยง	2.86	77.14	20.00	5.00	16.25	25.00
		☐ เสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน	20.00	20.00	60.00	5.00	32.50	51.25
3	การทบทวนความรู้เดิม	☐ เป็นพื้นฐานของเนื้อหาที่จะสอน	68.57	22.86	8.57	50.00	21.25	6.25
		☐ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเนื้อหาที่จะสอนได้	17.14	51.43	31.43	22.50	41.25	25.00
		☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ	14.29	25.71	60.00	18.75	12.50	58.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
4	การทดสอบก่อนเรียน	☐ ประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน	82.86	17.14	0.00	57.50	8.75	21.25
		☐ ศึกษาพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน	17.14	37.14	45.71	16.25	20.00	36.25
		☐ นักเรียนรับรู้ความรู้พื้นฐานตนเอง	0.00	45.71	54.29	11.25	46.26	16.25
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	☐ นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน	51.43	11.43	37.14	42.50	18.75	28.75
		☐ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	22.86	71.43	5.71	16.25	48.75	12.50
		☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้	25.71	20.00	54.29	32.50	8.75	46.25
6	การบรรยายความรู้	☐ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาตรงประเด็นถูกต้อง	68.57	22.86	8.57	36.25	45.00	3.75
		☐ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบถ้วน	31.43	68.57	0.00	52.50	22.50	8.75
		☐ ประหยัดเวลา สื่อทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้	0.00	8.57	91.43	5.00	18.75	61.25
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียน สร้างความรู้ด้วยตนเอง	☐ นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจ	37.14	2.86	60.00	22.50	43.75	25.00
		☐ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้	22.86	77.14	0.00	21.25	25.00	36.25
		☐ นักเรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิด	40.00	20.00	40.00	32.50	28.75	32.50
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรม	☐ นักเรียนเกิดประสบการณ์จากการร่วมคิดร่วมทำ	54.29	34.29	11.43	40.00	13.75	8.75
		☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย	25.71	60.00	14.29	31.25	32.50	23.75
		☐ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจบทเรียน	20.00	5.71	74.29	11.25	42.50	36.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์	☐ นักเรียนเกิดทักษะทางสังคม	45.71	0.00	54.29	40.00	10.00	10.00
		☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	28.57	71.43	0.00	36.25	25.00	27.50
		☐ นักเรียนได้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน	25.71	28.57	45.71	15.00	53.75	23.75
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน	☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน	74.29	8.57	17.14	53.75	37.50	6.25
		☐ นักเรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น	20.00	71.43	8.57	18.75	35.00	35.00
		☐ ฝึกความมีน้ำใจนักกีฬา	5.71	20.00	74.29	18.75	21.25	43.75
11	การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน	☐ นักเรียนเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน	74.29	5.71	20.00	52.50	16.25	13.75
		☐ นักเรียนเก่งเกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อน	8.57	68.57	22.86	10.00	33.75	41.25
		☒ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน	17.14	25.71	57.14	30.00	32.50	36.25
12	การปฏิบัติกิจกรรม รายบุคคล	☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	80.00	0.00	20.00	23.75	21.25	13.75
		☐ นักเรียนมีโอกาสคิดทำด้วยตนเอง	11.43	88.57	0.00	40.00	45.00	8.75
		☐ นักเรียนได้รับรู้ศักยภาพของตนเอง	22.86	11.43	65.71	28.75	25.00	35.00
13	การประยุกต์ใช้ความรู้	☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน	34.29	51.43	14.29	35.00	11.25	28.75
		☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย	45.71	37.14	17.14	27.50	43.75	10.00
		☐ นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	20.00	11.43	68.57	27.50	35.00	30.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
14	การแสดงผลงาน	☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	71.43	28.57	0.00	45.00	23.75	12.50
		☐ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน	25.71	57.14	17.14	43.75	27.50	16.25
		☐ นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร	2.86	14.29	82.86	2.50	23.75	43.75
15	การบรรยายสรุปความรู้ท้าย กิจกรรมทุกครั้ง	☐ นักเรียนมีการรับรู้เนื้อหาได้ถูกต้อง	71.43	14.29	14.29	30.00	37.50	7.50
		☐ นักเรียนได้รับเนื้อหาครบถ้วน	22.86	54.29	22.86	40.00	15.00	31.25
		☐ นักเรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น	5.71	31.43	62.86	20.00	30.00	35.00
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ ด้วยตนเอง	☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย	68.57	2.86	28.57	46.25	30.00	8.75
		☐ นักเรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง	20.00	65.71	14.29	33.75	28.75	20.00
		☐ นักเรียนเกิดทักษะการคิดสังเคราะห์	11.43	31.43	57.14	11.25	25.00	56.25
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป	☐ กระตุ้นนักเรียนคิดสรุปเนื้อหาที่เรียนด้วยตนเอง	60.00	28.57	11.43	28.75	40.00	20.00
		☐ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียน	5.71	68.57	25.71	37.50	25.00	22.50
		☐ นักเรียนเกิดทักษะการคิด	34.29	2.86	62.86	23.75	27.50	22.50
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ	☐ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้	48.57	17.14	34.29	22.50	26.25	22.50
		☐ นักเรียนได้เทคนิคการจำ	42.86	45.71	11.43	47.50	27.50	2.50
		☐ นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น	8.57	37.14	54.29	20.00	21.25	41.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้	☐ เป็นหลักฐานการเรียนรู้ของนักเรียน	51.43	0.00	48.57	45.00	12.50	3.75
		☐ นักเรียนรับรู้การเรียนรู้ของตนเอง	28.57	68.57	2.86	36.25	23.75	33.75
		☐ ครูได้แนวทางพัฒนานักกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป	20.00	31.43	48.57	5.00	52.50	15.00

จากตารางที่ 13 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน (82.86%) การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล (80.00%) และการบอกขั้นตอนกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนรู้ลำดับขั้นตอนกิจกรรม (77.14%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสคิดทำด้วยตนเอง (88.57%) การบอกขั้นตอนกิจกรรมเพื่อกิจกรรมมีความต่อเนื่องเชื่อมโยง และการเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ (77.14%) การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์เพื่อนักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการใช้กิจกรรมเกมแข่งขันเพื่อให้นักเรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น (71.43%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์การบรรยายความรู้เพื่อประหยัดเวลา สื่อทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ (91.43%) การแสดงผลงานเพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร (82.86%) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน และการใช้กิจกรรมเกมแข่งขันเพื่อฝึกความมีน้ำใจนักกีฬา (74.29%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้ว่าต้องเรียนอะไรบ้างจากการแจ้งวัตถุประสงค์ (85.00%) นักเรียนรู้ลำดับขั้นตอนกิจกรรมจากการบอกขั้นตอนกิจกรรม(73.75%) และ ประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียนจากการทดสอบก่อนเรียน (57.50%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันจากการให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ (53.75%) ครูได้แนวทางพัฒนาการเรียนรู้อันครั้งต่อไปจากการสะท้อนผลการเรียนรู้ (52.50%) และ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีจากการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม (48.75%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวัง

ของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ประหยัดเวลา สื่อทรัพยากร
เพื่อการเรียนรู้จากการบรรยายความรู้ (61.25%) นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียนจากการแจ้ง
วัตถุประสงค์ (60.00%) และนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจจากการทบทวนความรู้เดิม
(58.75%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 14 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการวัด และประเมินผล ตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	☐ มีความเป็นปรนัยตรวจคำตอบง่าย	71.43	11.43	17.14	57.50	21.25	11.25
		☐ ประหยัดเวลาในการตรวจ	8.57	88.57	2.86	10.00	51.25	25.00
		☐ วัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด	20.00	0.00	80.00	23.75	7.50	37.50
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	☐ กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดหาคำตอบหลากหลาย	65.71	20.00	14.29	40.00	16.25	8.75
		☐ นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนสื่อความ	20.00	68.57	11.43	21.25	36.25	13.75
		☐ นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดของตนเอง	14.29	11.43	74.29	16.25	17.50	55.00
3	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน	☐ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	62.86	2.86	34.29	55.00	10.00	5.00
		☐ วางแผนการสอนซ่อมเสริม	8.57	54.29	37.14	6.25	26.25	30.00
		☐ สะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน	28.57	42.86	28.57	23.75	27.50	27.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
4	การให้ทำการบ้าน	☐ นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม	51.43	8.57	40.00	28.75	18.75	27.50
		☐ นักเรียนได้ทบทวนความรู้หลังเรียน	28.57	71.43	0.00	32.50	25.00	15.00
		☐ นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้สู่การประยุกต์ใช้ความรู้	20.00	20.00	60.00	11.25	43.75	36.25
5	การนัดหมายส่งงานพร้อม กัน	☐ สะดวกต่อการกำกับติดตามงาน	68.57	0.00	31.43	41.25	3.75	23.75
		☐ นักเรียนมีวินัยความรับผิดชอบ	11.43	88.57	0.00	28.75	28.75	7.50
		☐ นักเรียนเอาใจใส่ใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	20.00	11.43	68.57	5.00	43.75	42.50
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า	☐ ปลุกฝังคุณลักษณะด้านความมีวินัยความรับผิดชอบ	74.29	11.43	14.29	58.75	10.00	17.50
		☐ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตรงเวลา	25.71	60.00	14.29	10.00	68.75	2.50
		☐ นักเรียนคนอื่นไม่ทำตามอย่าง	0.00	28.57	71.43	21.25	6.25	68.75
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงาน ในชั้นเรียน	☐ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตามกำหนด	65.71	34.29	0.00	48.75	17.50	12.50
		☐ กระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ	28.57	65.71	5.71	15.00	33.75	31.25
		☐ นักเรียนรับรู้ว่าคุณขาดส่งงานชิ้นใด	5.71	0.00	94.29	30.00	25.00	36.25
8	การเฉลยคำตอบ	☐ นักเรียนรับรู้คำตอบที่ถูกต้อง	77.14	11.43	11.43	58.75	28.75	5.00
		☐ นักเรียนรับรู้ข้อผิดพลาดของตนเอง	17.14	74.29	8.57	33.75	43.75	16.25
		☐ นักเรียนรู้คำตอบทันที	5.71	14.29	80.00	2.50	18.75	55.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด	☐ นักเรียนรู้ว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิด	77.14	0.00	22.86	66.25	22.50	5.00
		☐ เสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน	0.00	100.00	0.00	21.25	40.00	31.25
		☐ นักเรียนรู้ว่าจะต้องเรียนรู้สิ่งใดเพิ่มเติม	22.86	0.00	77.14	8.75	35.00	53.75
10	การชี้คําแก้ไขผลงานของ นักเรียน	☐ นักเรียนรู้จุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของตนเอง	48.57	28.57	22.86	25.00	21.25	22.50
		☐ นักเรียนได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์	37.14	54.29	8.57	38.75	21.25	13.75
		☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง	14.29	17.14	68.57	26.25	28.75	42.50
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะ อย่างละเอียด	☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง	77.14	20.00	2.86	40.00	17.50	16.25
		☐ นักเรียนใส่ใจในการทำงานมากขึ้น	17.14	37.14	45.71	12.50	41.25	35.00
		☒ นักเรียนได้แนวทางเพื่อการเรียนรู้	5.71	42.86	51.43	26.25	30.00	41.25
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน	☐ ประหยัดเวลา	42.86	5.71	51.43	40.00	36.25	16.25
		☐ นักเรียนได้เรียนรู้ผลงานซึ่งกันและกัน	22.86	71.43	5.71	7.50	40.00	43.75
		☐ นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น	34.29	22.86	42.86	47.50	16.25	31.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน	☐ เพื่อการตรวจสอบและตัดสินใจ	60.00	40.00	0.00	23.75	17.50	48.75
		☐ เพื่อให้การประเมินมีมาตรฐาน	40.00	51.43	8.57	45.00	41.25	8.75
		☐ เพื่อคัดกรองนักเรียน	0.00	8.57	91.43	21.25	35.00	35.00
14	นักเรียนประเมินกันเอง	☐ นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น	85.71	2.86	11.43	35.00	12.50	25.00
		☐ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	8.57	60.00	31.43	15.00	31.25	33.75
		☐ นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน	5.71	37.14	57.14	30.00	35.00	20.00
15	นักเรียนประเมินตนเอง	☐ นักเรียนรับรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง	42.86	48.57	8.57	76.25	11.25	7.50
		☐ นักเรียนตระหนักที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น	40.00	48.57	11.43	12.50	36.25	26.25
		☐ นักเรียนเข้าใจตนเองดีขึ้น	31.43	2.86	65.71	5.00	42.50	37.50
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ประเมิน	☐ ได้รับรู้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุตรหลาน	82.86	2.86	14.29	38.75	41.25	7.50
		☐ ทำให้ได้ข้อมูลสำคัญในบางด้านของนักเรียน	11.43	88.57	0.00	40.00	33.75	8.75
		☐ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบการตัดสินใจ	5.71	8.57	85.71	10.00	10.00	61.25
17	การจัดลำดับคะแนน	☐ นักเรียนทราบลำดับคะแนน	54.29	5.71	40.00	42.50	20.00	10.00
		☐ นักเรียนใส่ใจในการพัฒนาตนเอง	17.14	65.71	17.14	12.50	33.75	27.50
		☐ นักเรียนมีกำลังใจในการเรียนในกรณีที่ได้คะแนนสูง	28.57	28.57	42.86	20.00	16.25	43.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
18	การประกาศรายชื่อและผล คะแนน	☐ นักเรียนทราบผลคะแนนของตนเอง	68.57	5.71	25.71	72.50	7.50	7.50
		☐ นักเรียนเปรียบเทียบผลคะแนนกับคนอื่น ๆ	14.29	77.14	8.57	8.75	51.25	31.25
		☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น	17.14	17.14	65.71	8.75	35.00	17.50
19	การให้รางวัลคนเก่ง	☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง	45.71	28.57	25.71	36.25	27.50	11.25
		☐ นักเรียนเห็นแบบอย่างการพัฒนาตนเอง	48.57	45.71	5.71	12.50	35.00	46.25
		☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	5.71	25.71	68.57	15.00	17.50	31.25
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอก เวลา	☐ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาผลการเรียน	85.71	2.86	11.43	36.25	17.50	26.25
		☐ เติมเต็มความรู้ให้กับนักเรียน	14.29	82.86	2.86	18.75	40.00	17.50
		☐ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.00	14.29	85.71	22.50	20.00	51.25

จากตารางที่ 14 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการวัดและประเมินผลเป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ นักเรียนประเมินกันเองเพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น และการนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาผลการเรียน (85.71%) การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินเพื่อได้รับรู้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุตรหลาน (82.86%) การเฉลยคำตอบเพื่อให้นักเรียนรับรู้อำนาจที่ถูกต้อง การใช้เครื่องหมายถูกผิดเพื่อให้นักเรียนรู้ว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิด และการเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียดเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง (77.14%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การใช้เครื่องหมายถูกผิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน (100%) การใช้ข้อสอบแบบปรนัยเพื่อประหยัดเวลาในการตรวจ การนัดหมายส่งงานพร้อมกันเพื่อให้นักเรียนมีวินัยความรับผิดชอบ และการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินเพื่อทำให้ได้ข้อมูลสำคัญในบางด้านของนักเรียน (88.57%) การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเพื่อเติมเต็มความรู้ให้กับนักเรียน (82.86%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนรับรู้ว่าตนเองขาดส่งงานขึ้นใจ (94.29%) การกำหนดเกณฑ์ประเมินเพื่อเพื่อคัดกรองนักเรียน (91.43%) การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินเพื่อเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบการตัดสินใจ และการนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (85.71%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการวัดและประเมินผลเป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนรับรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเองจากนักเรียนประเมินตนเอง (76.25%) นักเรียนทราบผลคะแนนของตนเองจากการประกาศรายชื่อและผลคะแนน (72.50%) และ นักเรียนรู้ว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิดจากการใช้เครื่องหมายถูกผิด (66.25%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตรงเวลาจากไม่รับงานที่ส่งล่าช้า (68.75%) ประหยัดเวลาในการตรวจจากการใช้ข้อสอบแบบปรนัย และนักเรียนเปรียบเทียบผลคะแนนกับคนอื่นๆจากการประกาศรายชื่อและผลคะแนน (51.25%)

นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้สู่การประยุกต์ใช้ความรู้จากการให้ทำการบ้าน นักเรียนเอาใส่ใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากการนัดหมายส่งงานพร้อมกัน และนักเรียนรับรู้ข้อผิดพลาดของตนเองจากการเฉลยคำตอบ (43.75%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนคนอื่นไม่ทำตามอย่างจากไม่รับงานที่ส่งล่าช้า (68.75%) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบการตัดสินใจจากการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน (61.25%) นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดของตนเองจากการใช้ข้อสอบแบบอัตนัย และนักเรียนรู้คำตอบทันทีทั้งที่จากการเฉลยคำตอบ (55.00%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 15 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้าน
สิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่าง เป็นระเบียบ	☐ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย	68.57	5.71	25.71	40.00	32.50	7.50
		☐ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	2.86	85.71	11.43	20.00	21.25	20.00
		☐ สะดวกต่อการนำไปใช้	28.57	8.57	62.86	3.75	30.00	57.50
2	การตกแต่งห้องสวยงาม	☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน	77.14	2.86	20.00	38.75	45.00	7.50
		☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	17.14	74.29	8.57	41.25	26.25	13.75
		☐ จูงใจนักเรียนให้อยากเข้าชั้นเรียน	5.71	22.86	71.43	10.00	12.50	55.00
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง	☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	68.57	25.71	5.71	25.00	30.00	16.25
		☐ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน	28.57	51.43	20.00	18.75	36.25	37.50
		☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้	2.86	22.86	74.29	31.25	27.50	38.75
4	การจัดบอร์ด/ป้าย	☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	82.86	2.86	14.29	63.75	10.00	10.00
		☐ นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์	8.57	45.71	45.71	11.25	35.00	42.50
		☐ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม	8.57	51.43	40.00	6.25	21.25	37.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
5	การปรับระดับรูปภาพในห้อง	☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	62.86	17.14	20.00	56.25	6.25	11.25
		☐ ห้องเรียนมีความสวยงาม	5.71	60.00	34.29	27.50	31.25	10.00
		☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้	31.43	22.86	45.71	3.75	15.00	36.25
6	การติดประโยค/ข้อความ ภาษาในห้อง	☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	74.29	5.71	20.00	41.25	28.75	7.50
		☐ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน	8.57	71.43	20.00	20.00	23.75	42.50
		☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้	17.14	22.86	60.00	16.25	18.75	40.00
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/ พัดลมในห้อง	☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	80.00	20.00	0.00	31.25	38.75	6.25
		☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	17.14	80.00	2.86	18.75	25.00	26.25
		☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน	2.86	0.00	97.14	10.00	7.50	55.00
8	การใช้สื่อที่หลากหลาย	☐ บทเรียนน่าสนใจ	88.57	2.86	8.57	72.50	13.75	7.50
		☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย	2.86	68.57	28.57	16.25	57.50	6.25
		☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.57	28.57	62.86	7.50	21.25	55.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
9	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	57.14	5.71	37.14	32.50	27.50	22.50
		☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	0.00	82.86	17.14	26.25	37.50	13.75
		☐ นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี	42.86	11.43	45.71	5.00	10.00	52.50
10	การใช้สื่อออนไลน์	☐ นักเรียนเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน	88.57	2.86	8.57	33.75	16.25	33.75
		☐ นักเรียนสนใจการเรียน	2.86	60.00	37.14	37.50	37.50	20.00
		☐ นักเรียนเกิดทักษะการใช้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	8.57	37.14	54.29	5.00	36.25	30.00
11	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น	☐ นำสื่อท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์	74.29	2.86	22.86	30.00	20.00	23.75
		☐ ประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะหาง่าย	5.71	91.43	2.86	30.00	21.25	12.50
		☐ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน	20.00	5.71	74.29	7.50	42.50	36.25

จากตารางที่ 15 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านสิ่งแวดล้อม คือ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อบทเรียนน่าสนใจ และการใช้สื่อออนไลน์เพื่อนักเรียนเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน (88.57%) การจัดบอร์ด/ป้ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (82.86%) การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้องเพื่อนักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข (80.00%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะหาง่าย (91.43%)การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน (85.71%) การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล (82.86%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้องเพื่อนักเรียนมีสมาธิในการเรียน (97.14%)การจัดมุมต่างๆในห้องเพื่อให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ และการใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน (74.29%) การตกแต่งห้องสวยงามเพื่อจูงใจนักเรียนให้อยากเข้าชั้นเรียน (71.43%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านสิ่งแวดล้อม คือ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ บทเรียนน่าสนใจจากการใช้สื่อที่หลากหลาย (72.50%) ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนจากการจัดบอร์ด/ป้าย (63.75%) และ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนจากการประดับรูปภาพในห้อง (56.25%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายจากการใช้สื่อที่หลากหลาย (57.50%) เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนจากการตกแต่งห้องสวยงาม (45.00%) และกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนจากการใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น (42.50%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ สะดวกต่อการนำไปใช้จากการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ (57.50%) จูงใจนักเรียนให้อยากเข้าชั้นเรียนจากการตกแต่งห้องสวยงาม

นักเรียนมีสมาธิในการเรียนจากการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลจากการใช้สื่อที่หลากหลาย (55.00%) นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีจากการสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (52.50%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 16 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านแบบแผนการปฏิบัติ ตามความ คิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	☐ สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาเรียน	68.57	14.29	17.14	41.25	8.75	10.00
		☐ สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาตามหลักสูตร	20.00	54.29	25.71	12.50	37.50	16.25
		☐ เป็นไปตามระบบการจัดตารางเรียน	11.43	31.43	57.14	25.00	12.50	53.75
2	การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย	☐ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี	71.43	8.57	20.00	42.50	23.75	20.00
		☐ เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพของครู	17.14	74.29	8.57	31.55	33.75	6.25
		☐ เพื่อปฏิบัติตามแบบสุภาพชนทั่วไป	11.43	17.14	71.43	3.75	11.25	42.50
3	การเข้าสอนตรงเวลา	☐ บริหารเวลาให้คุ้มค่า	62.86	34.29	2.86	42.25	17.50	5.00
		☐ การสอนเสร็จทันเวลา	8.57	42.86	48.57	18.75	46.25	7.50
		☐ เตรียมพร้อมก่อนการสอน	28.57	22.86	48.57	13.75	7.50	72.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
4	การทำงานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง	☐ กระตุ้นให้มีความรับผิดชอบ	40.00	51.43	8.57	41.25	17.50	7.50
		☐ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	40.00	40.00	20.00	5.00	31.25	20.00
		☐ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล	20.00	8.57	71.43	26.25	15.00	27.50
5	การจำชื่อนักเรียนได้	☐ ง่ายต่อการเรียกชื่อให้ตอบหรือแสดงความคิด	40.00	5.71	54.29	36.25	22.50	2.50
		☐ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน	37.14	34.29	28.57	17.75	31.25	37.50
		☐ ครูได้เรียนรู้จักนักเรียน	22.86	60.00	17.14	16.25	10.00	36.25
6	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน	☐ บรรยายความรู้แก่นักเรียน	57.14	34.29	8.57	70.00	10.00	6.25
		☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน	22.86	42.86	34.29	7.50	37.50	28.75
		☐ มองเห็นพฤติกรรมนักเรียนภายในห้องได้	20.00	22.86	57.14	8.75	25.00	35.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
7	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด	☐ นักเรียนได้รับความรู้ที่กว้างขึ้น	22.86	28.57	48.57	55.00	3.75	11.25
		☐ นักเรียนมีความพร้อมในการสอบแข่งขัน	37.14	42.86	20.00	6.25	56.25	13.75
		☐ กระตุ้นให้นักเรียนอยากศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	40.00	28.57	31.43	21.25	12.50	51.25
8	การสั่งให้นักเรียนเจียบขณะ ครูสอน	☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน	80.00	20.00	0.00	30.00	20.00	28.75
		☐ ไม่ให้รบกวนสมาธิเพื่อนในชั้นเรียน	20.00	71.43	8.57	13.75	26.25	11.25
		☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน	0.00	8.57	91.43	21.25	15.00	42.50
9	ตอบคำถามทีละคน	☐ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	74.29	17.14	8.57	48.75	17.50	16.25
		☐ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้	20.00	71.43	8.57	23.75	27.50	8.75
		☐ วัดความรู้ความเข้าใจรายบุคคล	5.71	11.43	82.86	16.25	23.75	33.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
10	การใช้ความเข้มงวดกวดขัน	☐ สร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน	68.57	8.57	22.86	46.25	11.25	8.75
		☐ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน	17.14	71.43	11.43	10.00	32.50	35.00
		☐ นักเรียนตั้งใจเรียน	14.29	20.00	65.71	7.50	27.50	27.50
11	การเดินไปมาในห้อง ตลอดเวลาขณะสอน	☐ ได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้น	48.57	28.57	22.86	28.75	7.50	12.50
		☐ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน	22.86	22.86	54.29	18.75	31.25	6.25
		☐ รับรู้พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน	28.57	48.57	22.86	7.50	16.25	62.50
12	ให้ความสนใจและพูด ทักทายนักเรียนบางคน	☐ สร้างบรรยากาศชั้นเรียนที่ดี	74.29	5.71	20.00	41.25	8.75	8.75
		☐ นักเรียนรู้จักเพื่อนคลาย	5.71	94.29	0.00	10.00	27.50	20.00
		☐ นักเรียนรู้จักเป็นกันเองกับครู	20.00	0.00	80.00	23.75	26.25	47.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
13	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกาย ทรงผม	☐ นักเรียนแต่งกายดูกระเปียบ	60.00	22.86	17.14	33.75	25.00	21.25
		☐ นักเรียนมีระเบียบวินัย	5.71	60.00	34.29	7.50	37.50	18.75
		☐ นักเรียนมีบุคลิกภาพ สุภาพที่ดี	34.29	17.14	48.57	25.00	2.50	50.00
14	การติดตามงานส่งล่าช้าโดย ประกาศรายชื่อ	☐ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจติดตามงาน	65.71	22.86	11.43	33.75	21.25	22.50
		☐ เพื่อให้ให้นักเรียนส่งงานตามเวลาดำหนด	5.71	57.14	37.14	26.25	20.00	25.00
		☐ เพื่อเตือนความจำนักเรียน	28.57	20.00	51.43	23.75	10.00	28.75
15	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จ ก่อนนำเสนอก่อน	☐ ให้เป็นไปตามลำดับความพร้อม	82.86	5.71	11.43	51.25	11.25	27.50
		☐ เสริมแรงคน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อน	5.71	71.43	22.86	10.00	47.50	16.25
		☐ เพื่อให้กิจกรรมเสร็จทันเวลา	11.43	22.86	65.71	10.00	11.25	45.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
16	ให้โอกาส/ผ่อนปรน	☐ นักเรียนได้ทบทวนตนเอง	71.43	8.57	20.00	43.75	6.25	18.75
		☐ นักเรียนมีโอกาสแก้ตัว	20.00	65.71	14.29	15.00	52.50	8.75
		☐ นักเรียนมีกำลังใจที่จะปรับปรุงตนเอง	8.57	25.71	65.71	13.75	16.25	52.50
17	การถือไม้เรียวขณะสอน	☐ เป็นเครื่องมือในการสอน	54.29	14.29	31.43	30.00	10.00	15.00
		☐ เป็นสัญลักษณ์เพื่อควบคุมพฤติกรรมนักเรียน	11.43	62.86	25.71	21.25	32.50	26.25
		☐ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน	34.29	22.86	42.86	13.75	23.75	33.75
18	การเคาะ/ทุบโต๊ะเสียงดัง	☐ ให้นักเรียนเงยและตั้งใจฟัง	74.29	0.00	25.71	35.00	21.25	25.00
		☐ ให้นักเรียนสนใจการเรียน	2.86	88.57	8.57	33.75	36.25	57.00
		☐ เตรียมความพร้อมนักเรียน	22.86	11.43	65.71	7.50	23.75	42.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
19	การนั่งบนโต๊ะนักเรียน	☐ เพื่อให้ใกล้ชิดนักเรียน	57.14	31.43	11.43	38.75	36.25	13.75
		☐ เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียน	0.00	48.57	51.43	21.25	36.25	21.25
		☐ ครูไม่ได้ตั้งใจ	42.86	20.00	37.14	12.50	10.00	46.25
20	ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า	☐ เพื่อความเป็นระเบียบ	97.14	2.86	0.00	38.75	17.50	8.75
		☐ นักเรียนที่มาก่อนได้ใกล้ชิดกับครู	2.86	62.86	34.29	20.00	41.25	21.25
		☐ นักเรียนไม่เสียสมาธิขณะคนมาที่หลังเข้าห้องเรียน	0.00	34.29	65.71	5.00	21.25	58.75
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่าง กิจกรรม	☐ เพื่อให้ทำให้นักเรียนไม่เมื่อยล้า	68.57	5.71	25.71	68.75	15.00	2.50
		☐ เพื่อการรับรู้และเรียนรู้ที่ดีขึ้น	5.71	88.57	5.71	18.75	45.00	15.00
		☐ ครูและนักเรียนได้พักทำธุระส่วนตัว	25.71	5.71	68.57	7.50	20.00	51.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
22	การให้ขออนุญาตก่อนออก นอกห้อง	☐ นักเรียนมีสัมมาคารวะ	82.86	8.57	8.57	46.25	11.25	6.25
		☐ เป็นการให้เกิดมิตรและเพื่อนๆ	0.00	65.71	34.29	15.00	30.00	36.25
		☐ ฝึกมารยาทที่ดีให้กับนักเรียน	17.14	25.71	57.14	6.25	23.75	45.00
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อ ผู้ปกครอง	☐ ผู้ปกครองทราบข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน	71.43	28.57	0.00	18.75	43.75	6.25
		☐ กระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี	8.57	51.43	40.00	21.25	18.75	23.75
		☐ ผู้ปกครองช่วยควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	20.00	20.00	60.00	11.25	22.50	40.00

จากตารางที่ 16 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติเป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า เพื่อเพื่อความเป็นระเบียบ(97.14%) ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อนเพื่อให้เป็นไปตามลำดับความพร้อม และการให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้องเพื่อให้นักเรียนมีสมาธิ(82.86%) การสั่งให้นักเรียนเงียบขณะครูสอนเพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียน (80.00%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย (94.29%) การเคาะ/ทุบโต๊ะเสียงดังเพื่อให้นักเรียนสนใจการเรียน และการมีช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรมเพื่อเพื่อการรับรู้และเรียนรู้ที่ดีขึ้น (88.57%) การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อยเพื่อเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพของครู (74.29%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ การสั่งให้นักเรียนเงียบขณะครูสอนเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน (91.43%) ตอบคำถามทีละคนเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจรายบุคคล(82.86%) ให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเองกับครู (80.00%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านแบบแผนการปฏิบัติเป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ บรรยายความรู้แก่นักเรียนจากที่นั่งสอนหน้าชั้นเรียน (70.00%) เพื่อทำให้นักเรียนไม่เมื่อยล้าจากการมีช่วงเวลพักระหว่างกิจกรรม (68.75%) และ นักเรียนได้รับความรู้ที่กว้างขึ้นจากสอนเกินเนื้อหาที่กำหนด (55.00%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความพร้อมในการสอบแข่งขันจากสอนเกินเนื้อหาที่กำหนด (56.25%) นักเรียนมีโอกาสแก้ตัวจากให้โอกาส/ผ่อนปรน (52.50%) และเสริมแรงคน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนจากให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อน (47.50%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ เตรียมพร้อมก่อนการสอนจากการเข้าสอนตรงเวลา (72.50%) รับรู้พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนจากการเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน

(62.50%) นักเรียนไม่เสียสมาธิขณะคนมาที่หลังเข้าห้องเรียนจากใ้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า
(58.75%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 17 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านภาษา
สัญลักษณ์ตามความคิดเห็นของครูและตามการรับรู้ของนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การดูว่ากล่าวตักเตือนในชั้น เรียน	☐ ปรับพฤติกรรมนักเรียน	74.29	25.71	0.00	53.75	16.25	3.75
		☐ นักเรียนรับรู้ความผิดพลาดของตนเอง	8.57	74.29	17.14	16.25	35.00	18.75
		☐ ให้เพื่อนฯรับรู้และไม่ทำตามอย่างที่ผิดพลาด	17.14	0.00	82.86	6.25	7.50	48.75
2	การใช้คำพูดใช้/ไม่ใช่ถูก/ไม่ ถูก	☐ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้คำตอบที่ถูกต้อง	65.71	2.86	31.43	36.25	5.00	10.00
		☐ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบ	11.43	85.71	2.86	20.00	33.75	13.75
		☐ เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น	22.86	11.43	65.71	13.75	11.25	66.25
3	การพูดนอกเรื่อง	☐ ลดความเครียดให้นักเรียน	68.57	5.71	25.71	31.25	21.25	21.25
		☐ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน	28.57	62.86	8.57	22.50	38.75	31.25
		☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน	2.86	11.43	85.71	22.50	28.75	25.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
4	พูดชมเชย	☐ เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียน	60.00	0.00	40.00	67.50	5.00	10.00
		☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน	0.00	62.86	37.14	7.50	47.50	16.25
		☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน	40.00	37.14	22.86	13.75	20.00	43.75
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น	☐ ความเป็นกันเอง ผ่อนคลาย	57.14	34.29	8.57	56.25	26.25	6.25
		☐ นักเรียนไม่ตึงเครียดขณะเรียน	31.43	60.00	8.57	28.75	45.00	17.50
		☐ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	11.43	5.71	82.86	7.50	17.50	68.75
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู	☐ ทำให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับครู	54.29	31.43	14.29	56.25	22.50	3.75
		☐ เป็นคำแทนตัวที่ครูใช้อยู่ตามปกติ	20.00	48.57	31.43	21.25	35.00	22.50
		☐ นักเรียนเกิดความสับสนต่อคำว่าครู	25.71	20.00	54.29	11.25	22.50	38.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
7	คำพูดที่เป็นหางเสียงครับ/ ค่ะ	☐ ทำให้คำพูดมีความสุภาพนุ่มนวลน่าฟัง	85.71	0.00	14.29	47.50	7.50	6.25
		☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน	0.00	82.86	17.14	7.50	58.75	6.25
		☐ เป็นแบบอย่างของสุภาพชน	14.29	17.14	68.57	22.50	20.00	46.25
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง	☐ กระตุ้นนักเรียนให้มีความพยายามมากขึ้น	85.71	5.71	8.57	22.50	11.25	45.00
		☐ นักเรียนมั่นใจในตนเอง	5.71	94.29	0.00	27.50	25.00	13.75
		☐ สร้างความท้าทายให้กับนักเรียน	8.57	0.00	91.43	12.50	28.75	35.00
9	คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือ เชิงไม่มั่นใจ	☐ กระตุ้นการคิดของนักเรียน	94.29	2.86	2.86	51.25	26.25	5.00
		☐ เพื่อคุุปฏิบัติวิริยาโต้ตอบของนักเรียน	0.00	71.43	28.57	25.00	50.00	11.25
		☐ ประเมินความสนใจของนักเรียน	5.71	25.71	68.57	12.50	10.00	31.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง	☐ กระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน	80.00	17.14	2.86	46.25	17.50	7.50
		☐ เรียกความสนใจของนักเรียน	5.71	82.86	11.43	33.75	32.50	22.50
		☐ ให้นักเรียนได้ยินอย่างทั่วถึง	14.29	0.00	85.71	11.25	32.50	45.00
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส	☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน	57.14	0.00	42.86	56.25	17.50	8.75
		☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	5.71	94.29	0.00	26.25	31.25	22.50
		☐ สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน	17.14	25.71	57.14	7.50	20.00	52.50
12	การพยักหน้า	☐ สื่อนักเรียนรู้ว่า ถูกต้อง ไร	54.29	8.57	37.14	50.00	5.00	7.50
		☐ นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ	20.00	74.29	5.71	11.25	53.75	11.25
		☐ เป็นการเสริมแรงแก่นักเรียน	25.71	17.14	57.14	18.75	16.25	37.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
13	การล่าหน้า	☐ สื่อให้นักเรียนรู้ว่า ไม่ถูกต้อง /ไม่ใช่/ไม่พอใจ	85.71	8.57	5.71	33.75	20.00	7.50
		☐ สะท้อนผลให้นักเรียนรับรู้อย่างทันทั่วทั้งที่	5.71	82.86	11.43	5.00	25.00	31.25
		☐ นักเรียนพยายามหาคำตอบใหม่หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	8.57	8.57	82.86	28.75	18.75	26.25
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ	☐ สะท้อนผลการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน	85.71	0.00	14.29	33.75	7.50	30.00
		☐ นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ	8.57	88.57	2.86	25.00	35.00	12.50
		☐ นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	5.71	11.43	82.86	26.25	25.00	32.50
15	การจับ และ สัมผัสกาย	☐ แสดงความรักต่อนักเรียน	85.71	5.71	8.57	36.25	10.00	27.50
		☐ ให้กำลังใจนักเรียน	2.86	94.29	2.86	11.25	47.50	28.75
		☐ กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	11.43	0.00	88.57	23.75	33.75	20.00

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบท การจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวังของครู			ร้อยละความถี่ของการจัด อันดับความคาดหวัง ตามการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
16	การชกนิ้วโป้ง	☐ เป็นการให้กำลังใจกับนักเรียน	57.14	22.86	20.00	65.00	20.00	5.00
		☐ เป็นการสะท้อนผลงาน/การกระทำที่ถูกต้อง	22.86	62.86	14.29	6.25	52.50	11.25
		☐ เป็นการเสริมแรงแก่นักเรียน	22.86	14.29	62.86	1.25	5.00	5.00

จากตารางที่ 17 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษา สัญลักษณ์เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน (94.29%) คำพูดที่เป็นทางเสียงครับ/คะเพื่อทำให้คำพูดมีความสุภาพนุ่มนวลน่าฟัง คำพูดที่เป็นความคาดหวังเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้มีความพยายามมากขึ้น การส่ายหน้าเพื่อสื่อให้นักเรียนรู้ว่า ไม่ถูกต้อง/ไม่ใช่/ไม่พอใจ แสดงสีหน้าไม่พอใจเพื่อสะท้อนผลการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน และการจับ แตะ สัมผัสกายเพื่อแสดงความรักต่อนักเรียน (85.71%) การคว่ำก่าดำดกเดือน ในชั้นเรียนเพื่อปรับพฤติกรรมนักเรียน (74.29%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ คำพูดที่เป็นความคาดหวังเพื่อให้นักเรียนมั่นใจในตนเอง ยิ้มแย้มแจ่มใสเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และการจับ แตะ สัมผัสกายเพื่อให้นักลั้งใจนักเรียน (94.29%) แสดงสีหน้าไม่พอใจเพื่อให้นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ (88.57%) การใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูกเพื่อเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบ (85.71%) ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ ความคาดหวังจากปรากฏการณ์ คำพูดที่เป็นความคาดหวังเพื่อสร้างความท้าทายให้กับนักเรียน (91.43%) การจับ แตะ สัมผัสกายเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน (88.57%) การพูดนอกเรื่องเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน และการใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดังเพื่อให้นักเรียน ได้ยินอย่างทั่วถึง (85.71%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านภาษา สัญลักษณ์เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียนจากการพูดชมเชย (67.50%) เป็นการให้กำลังใจกับนักเรียนจากการยกนิ้วโป้ง (65.00%) ความเป็นกันเอง ผ่อนคลายจากพูดหยอกล้อ/ล้อเล่นทำให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับครูจากการใช้คำแทนตัวว่าครู และนักเรียนมีสมาธิในการเรียนจากการยิ้มแย้มแจ่มใส (56.25%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนจากคำพูดที่เป็นทางเสียงครับ/คะ (58.75%) นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการจากการพยักหน้า (53.75%) และเป็นการสะท้อน

ผลงาน/การกระทำที่ถูกต้องใจจากการยกนิ้วโป้ง (52.50%) ความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุขจากการพูดคุย/เล่น (68.75%) เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นจากการใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก (66.25%) สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนจากการยิ้มแย้มแจ่มใส (52.50%)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในส่วนที่เป็นหลักสูตรแฝง หรือในส่วนที่นักเรียนมีการรับรู้ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู โดยนำมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่และค่าร้อยละของการจัดอันดับ 1-3 ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 18-22 ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 18 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้าน
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู (หลักสูตรแฝง)

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การแจ้งวัตถุประสงค์	☐ การทำงานทุกอย่างควรมีเป้าหมายชัดเจน	2.50	56.25	13.75
		☐ กังวลกลัวจะไม่ผ่านวัตถุประสงค์นั้นๆ	2.50	7.50	3.75
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรม	☐ เสียเวลาเพราะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอยู่แล้ว	0.00	3.75	2.50
		☐ การทำงานทุกอย่างควรมีระเบียบแบบแผนปฏิบัติ	16.25	42.50	6.25
3	การทบทวนความรู้เดิม	☐ ทำให้เสียเวลาเพราะเรียนมาแล้ว	1.25	21.25	5.00
		☐ เครียดกลัวถูกถาม	7.50	3.75	5.00
4	การทดสอบก่อนเรียน	☒ ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้า	6.25	20.00	21.25
		☐ วิทกกังวล กลัวการสอบ	8.75	5.00	5.00
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	☐ ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควร	16.25	5.00	6.25
		☐ มีเพื่อนช่วยกันจึงสามารถทำงานอย่างอื่นได้	5.00	6.25	6.25
6	การบรรยายความรู้	☐ เป็นสิ่งที่ดีเพราะไม่ต้องเสียเวลาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.75	12.50	22.50
		☐ น่าเบื่อเพราะต้องทนนั่งฟังจนจบชั่วโมงสอน	2.50	1.25	3.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง	☐ รู้สึกเครียดถ้าไม่มีแนวทางที่ชัดเจน	6.25	7.50	1.25
		☐ การสอนเป็นหน้าของครูไม่ใช่ภาระของนักเรียน	5.00	7.50	5.00
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	☐ รู้สึกมีปมต้องหากช่วยเพื่อนไม่ได้เท่าที่ควร	2.50	5.00	22.50
		☐ ทำให้กิจกรรมสนุกสนานน่าสนใจไม่่วง	15.00	6.25	8.75
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์	☐ เครียดกลัวเพื่อนและครูไม่ยอมรับ	5.00	3.75	18.75
		☐ ต้องค้นคว้าหาความรู้มากขึ้น	3.75	7.50	20.00
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน	☐ กัดคันเพราะข้อมมีผู้แพ้ผู้ชนะ	6.25	5.00	11.25
		☐ กลัวถูกเยาะเย้ย	2.50	1.25	3.75
11	การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน	☐ คนเรียนอ่อนรู้สึกอายและมีปมต้อง	3.75	15.00	5.00
		☐ เพิ่มภาระให้คนเรียนเก่ง	3.75	2.50	3.75
12	การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล	☐ ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้า	5.00	6.25	21.25
		☐ เครียดเพราะต้องคิดทำด้วยตนเอง	2.50	2.50	11.25
13	การประยุกต์ใช้ความรู้	☐ มีกำลังใจที่จะเรียนเพราะนำไปใช้ได้จริง	5.00	6.25	22.50
		☐ เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง	5.00	1.25	8.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
14	การแสดงผลงาน	☐ เกิดความภูมิใจที่สร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จ	8.75	15.00	25.00
		☐ เครียดกลัวผลงานจะสู้คนอื่นไม่ได้	1.25	8.75	2.50
15	การบรรยายสรุปความรู้ทำกิจกรรมทุกครั้ง	☐ เป็นการเรียนที่สบายเพราะมีการสรุปความรู้ให้	2.50	15.00	6.25
		☐ ครูมีความรู้แน่นเชื่อถือ	7.50	2.50	20.00
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง	☐ ไม่มั่นใจในความรู้ที่ได้ว่าถูกต้องและครบถ้วน	6.25	12.50	12.50
		☐ กลัวจะสรุปได้ไม่เหมือนคนอื่น	2.50	3.75	2.50
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป	☐ ต้องตั้งใจเรียนมากขึ้น	8.75	6.25	21.25
		☐ เกิดความกดดันกลัวตอบผิด	1.25	1.25	13.75
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ	☐ ได้แต่เทคนิคการจำแต่ไม่เข้าใจ	7.50	23.75	6.25
		☐ ไม่จำเป็นขอให้เข้าใจก็จำได้	2.50	1.25	27.50
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้	☐ การสะท้อนความจริงอาจทำให้ครูไม่พอใจ	3.75	6.25	20.00
		☐ ทำให้มีโอกาสดูด้วยตนเอง	8.75	5.00	28.75

จากตารางที่ 18 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูแต่เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางบวก) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ การทำงานทุกอย่างควรมีระเบียบแบบแผนปฏิบัติ เป็นการรับรู้จากการบอกขั้นตอนกิจกรรม (16.25%) ทำให้กิจกรรมสนุกสนานน่าสนใจไม่่วง เป็นการรับรู้จากการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม (15.00%) ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้าเป็นการรับรู้จากการทดสอบก่อนเรียน ต้องตั้งใจเรียนมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการถามนำให้นักเรียนสรุป และทำให้มีโอกาสคิดด้วยตนเองเป็นการรับรู้จากการสะท้อนผลการเรียนรู้ (3.75%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ การทำงานทุกอย่างควรมีเป้าหมายชัดเจนเป็นการรับรู้จากการแจ้งวัตถุประสงค์ (56.25%) การทำงานทุกอย่างควรมีระเบียบแบบแผนปฏิบัติเป็นการรับรู้จากการบอกขั้นตอนกิจกรรม (42.50%) และต้องอ่านหนังสือล่วงหน้าเป็นการรับรู้จากการทดสอบก่อนเรียน (20.00%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ทำให้มีโอกาสคิดด้วยตนเองเป็นการรับรู้จากการสะท้อนผลการเรียนรู้ (28.75%) เกิดความภูมิใจที่สร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จเป็นการรับรู้จากการแสดงผลงาน (25.00%) และ มีกำลังใจที่จะเรียนเพราะนำไปใช้ได้จริงเป็นการรับรู้จากการประยุกต์ใช้ความรู้ (22.50%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูและเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางลบ) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควรเป็นการรับรู้จากการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม (16.25%) วิดกกังวล กลัวการสอบเป็นการรับรู้จากการทดสอบก่อนเรียน (8.75%) และเครียดกลัวถูกถามเป็นการรับรู้จากการทบทวนความรู้เดิม (7.50%) ได้แต่เทคนิคการจำแต่ไม่เข้าใจ เป็นการรับรู้จากการใช้เทคนิคช่วยจำ (7.50%) ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ได้แต่เทคนิคการจำแต่ไม่เข้าใจเป็นการรับรู้จากการใช้เทคนิคช่วยจำ (23.75%) ทำให้เสียเวลาเพราะเรียนมาแล้วเป็นการรับรู้จากการทบทวนความรู้เดิม (21.25%) และ คนเรียนอ่อนรู้สึกอายและมีปมด้อยเป็นการรับรู้จากการให้คนเก่งช่วยคนอ่อน (15.00%) เป็นการเรียนที่สบายเพราะมีการสรุปความรู้ให้เป็นการรับรู้จากการบรรยายสรุปความรู้ท้ายกิจกรรมทุกครั้ง

(15.00%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไม่จำเป็นขอให้เข้าใจก็ทำได้เป็นการรับรู้จากการใช้เทคนิคช่วยจำ (27.50%) เป็นสิ่งที่ดีเพราะไม่ต้องเสียเวลาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นการรับรู้จากการบรรยายความรู้ (22.50%) รู้สึกมีปมด้อยหากช่วยเพื่อนไม่ได้เท่าที่ควรเป็นการรับรู้จากการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม (22.50%) และ เครียดกลัวเพื่อนและครูไม่ยอมรับเป็นการรับรู้จากการให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ (18.75%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 19 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 ในด้านการวัดและประเมินผล ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู (หลักสูตรแฝง)

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	☐ สามารถทำได้เพราะมีคำตอบให้เลือก	5.00	18.75	17.50
		☐ เครียดเพราะข้อสอบอาจไม่ตรงกับที่รู้	3.75	1.25	8.75
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	☐ เบื่อการเขียนตอบ เพราะไม่ถนัดการเขียน	1.25	26.25	13.75
		☐ กังวลว่าคำตอบจะไม่ตรงกับความคิดของครู	21.25	3.75	8.75
3	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน	☐ ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้	11.25	35.00	20.00
		☐ รู้สึกเครียดวิตกกังวลเพราะไม่มีเวลาทบทวนความรู้	3.75	1.25	17.50
4	การให้ทำการบ้าน	☐ เครียดไม่อยากเข้าเรียนถ้าการบ้านไม่เสร็จ	21.25	7.50	1.25
		☐ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.75	5.00	22.50
5	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน	☐ เครียดกลัวงานเสร็จไม่ทันเพื่อน	6.25	17.50	17.50
		☐ อาจคัดลอกงานหรือทำพอให้ได้ส่งทันตามที่นัดหมาย	17.50	7.50	8.75
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า	☐ ไม่ยุติธรรมเพราะแต่ละคนมีความพร้อมต่างกัน	6.25	7.50	10.00
		☐ เครียด อับอายเพราะเหมือนเป็นการประจาน	6.25	5.00	1.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน	☐ เป็นการประจานให้อับอาย	3.75	20.00	17.50
		☐ เครียด กดดัน ไม่อยากเข้าชั้นเรียน	2.50	3.75	2.50
8	การเฉลยคำตอบ	☐ สามารถรอการเฉลยคำตอบจึงไม่จำเป็นต้องคิด	0.00	7.50	5.00
		☐ ท้อแท้ อับอาย เมื่อตอบคำถามผิด	5.00	1.25	18.75
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด	☐ เครื่องหมายผิดเป็นสัญลักษณ์ของความล้มเหลว	0.00	1.25	7.50
		☐ ท้อแท้หมดกำลังใจเมื่อได้เครื่องหมายผิดเยอะๆ	3.75	1.25	2.50
10	การชี้ตำหนัใจผลงานของนักเรียน	☐ สบายเพราะครูเฉลยคำตอบให้	2.50	25.00	3.75
		☐ รู้สึกแย่เพราะทำให้ผลงานสกปรกดูไม่ดี	7.50	3.75	17.50
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด	☐ เป็นการทู่ทอเพื่อลู่กนักเรียน	3.75	10.00	3.75
		☐ รู้สึกสบายเพราะไม่ต้องค้นหาคำตอบเอง	17.50	1.25	3.75
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน	☐ ไม่ยุติธรรมเพราะอาจมีการกลั่นแกล้งกัน	1.25	6.25	7.50
		☐ อับอายเพื่อนเมื่อตนเองได้คะแนนน้อย	3.75	1.25	1.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน	☐ ไม่ยุติธรรมเพราะแต่ละคนมีความพร้อมแตกต่างกัน	1.25	2.50	1.25
		☐ เป็นสิ่งท้าทายต้องขยันเรียนมากขึ้นเพื่อให้ผ่าน	10.00	2.50	6.25
14	นักเรียนประเมินกันเอง	☐ ไม่ยุติธรรมเพราะอาจกลั่นแกล้งกันได้	16.25	6.25	16.25
		☐ วิตกกังวลกลัวเกิดความขัดแย้ง	3.75	15.00	5.00
15	นักเรียนประเมินตนเอง	☐ บางคนอาจประเมินเข้าข้างตนเอง	2.50	7.50	25.00
		☐ ผลการประเมินไม่น่าเชื่อถือ	3.75	2.50	3.75
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน	☐ กดดัน เครียด ไม่อยากให้ผู้ปกครองรับรู้ในบางเรื่อง	6.25	8.75	20.00
		☐ สร้างภาระให้กับผู้ปกครองโดยไม่จำเป็น	5.00	6.25	2.50
17	การจัดลำดับคะแนน	☐ เป็นการประจานผู้ได้คะแนนต่ำให้อับอาย	3.75	25.00	16.25
		☐ ผู้ได้ลำดับท้ายๆท้อแท้ไม่อยากเรียนในรายวิชานั้นๆ	21.25	5.00	2.50
18	การประกาศรายชื่อและผลคะแนน	☐ เครียด กดดัน ที่คนอื่นต้องรับรู้ผลคะแนนของตน	6.25	3.75	18.75
		☐ เป็นการประจานผู้ได้คะแนนต่ำให้อับอาย	3.75	2.50	25.00
19	การให้รางวัลคนเก่ง	☐ รู้สึกหมกมำลังใจเพราะผู้คนเก่งไม่ได้	31.25	3.75	8.75
		☐ รู้สึกว่าเพื่อนๆคือคู่แข่งของเรา	5.00	16.25	2.50

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการ รับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา	☐ ครูเสียสละเวลาเพื่อนักเรียน	2.50	20.00	5.00
		☐ รู้สึกว่าตนเองเป็นตัวปัญหา	18.75	3.75	0.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 19 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนในด้านการวัดและประเมินผลที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูแต่เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางบวก) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้เป็นการรับรู้จากทดสอบทุกครั้งหลังสอน (11.25%) เป็นสิ่งที่ทำหายต้องขยันเรียนมากขึ้นเพื่อให้ผ่านเป็นการรับรู้จากการกำหนดเกณฑ์ประเมิน (10.00%) และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เป็นการรับรู้จากการให้ทำการบ้าน เป็นการทรมานเพื่อให้นักเรียนเป็นการรับรู้จากการเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด (3.75%) ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้เป็นการรับรู้จากทดสอบทุกครั้งหลังสอน (35.00%) ครูเสียสละเวลาเพื่อให้นักเรียนเป็นการรับรู้จากการนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา (20.00%) และเป็นการทรมานเพื่อให้นักเรียนเป็นการรับรู้จากการเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด (10.00%) อันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เป็นการรับรู้จากการให้ทำการบ้าน (22.50%) ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้เป็นการรับรู้จากทดสอบทุกครั้งหลังสอน (20.00%) และเป็นสิ่งทำหายต้องขยันเรียนมากขึ้นเพื่อให้ผ่านเป็นการรับรู้จากการกำหนดเกณฑ์ประเมิน (6.25%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนในด้านการวัดและประเมินผลที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูและเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางลบ) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ รู้สึกหมกมุ่นใจเพราะสู้คนเก่งไม่ได้เป็นการรับรู้จากการให้รางวัลคนเก่ง (31.25%) กังวลว่าคำตอบจะไม่ตรงกับความคิดของครูเป็นการรับรู้จากการใช้ข้อสอบแบบอัตนัย (21.25%) เกรียดไม่อยากเข้าเรียนถ้าการบ้านไม่เสร็จเป็นการรับรู้จากการให้ทำการบ้าน (21.25%) ผู้ได้ลำดับท้ายๆ ท้อแท้ไม่อยากเรียนในรายวิชานั้น ๆ เป็นการรับรู้จากการจัดลำดับคะแนน (21.25%) และรู้สึกว่าเป็นตัวปัญหาเป็นการรับรู้จากการนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา (18.75%) อันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ เมื่อการเขียนตอบ เพราะไม่ถนัดการเขียนเป็นการรับรู้จากการใช้ข้อสอบแบบอัตนัย (26.25%) สบายเพราะครูเฉลยคำตอบให้เป็นการรับรู้จากการขีดฆ่าแก้ไขผลงานของนักเรียน (25.00%) เป็นการประจานผู้ได้คะแนนต่ำให้อับอายเป็นการรับรู้จากการจัดลำดับคะแนน (25.00%) และเป็นการประจานให้อับอายเป็นการรับรู้จากการแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน (20.00%) ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ บางคนอาจประเมินเข้าข้างตนเองเป็นการรับรู้จากนักเรียน

ประเมินตนเอง(25.00%)เป็นการประจานผู้ได้คะแนนต่ำให้อับอายเป็นการรับรู้จากการประกาศรายชื่อและผลคะแนน (25.00%) กอดัน เกรียด ไม่อยากให้ผู้ปกครองรับรู้ในบางเรื่องเป็นการรับรู้จากการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน(20.00%) และ ท้อแท้ อับอาย เมื่อตอบคำถามผิดเป็นการรับรู้จากการเฉลยคำตอบ (18.75%) เกรียด กอดัน ที่คนอื่นต้องรับรู้ผลคะแนนของตนเป็นการรับรู้จากการประกาศรายชื่อและผลคะแนน (18.75%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 20 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้าน
สิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู (หลักสูตรแฝง)

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ	☐ ห้องเรียนเป็นระเบียบทำให้เรียนอย่างมีความสุข	26.25	15.00	7.50
		☐ ทุกคนควรช่วยกันรักษาความเป็นระเบียบของห้อง	10.00	1.25	7.50
2	การตกแต่งห้องสวยงาม	☐ ทุกคนต้องรักษาความสะอาดสวยงามของห้องเรียน	2.50	12.50	23.75
		☐ เกิดแรงบันดาลใจในการจัดห้องที่บ้าน	6.25	5.00	0.00
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง	☐ ทำให้ต่างคนต่างอยู่	17.50	6.25	3.75
		☐ รู้สึกอึดอัด	7.50	0.00	3.75
4	การจัดบอร์ดป้าย	☐ รู้สึกเป็นภาระ	10.00	20.00	2.50
		☐ รู้สึกรกสายตา	3.75	18.75	7.50
5	การประดับรูปภาพในห้อง	☐ รู้สึกรกสายตา	7.50	20.00	20.00
		☐ สร้างแรงบันดาลใจเกิดจินตนาการ	5.00	28.75	4.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
6	การติดประโยค/ข้อความภาษาในห้อง	☐ ห้องเรียนรกไม่เป็นระเบียบ	2.50	26.25	5.00
		☐ รู้สึกว่าไม่จำเป็น	20.00	2.50	5.00
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง	☐ เครื่องปรับอากาศ/พัดลมมีความจำเป็นอย่างยิ่งในขณะนี้	22.50	23.75	6.25
		☐ ภาควิชาใจในสถาบัน	17.50	5.00	6.25
8	การใช้สื่อที่หลากหลาย	☐ ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจสอนต้องตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด	1.25	5.00	25.00
		☐ ชอบวิชาที่ครูสอน	2.50	2.50	6.25
9	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	☐ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความสำคัญจำเป็น	22.50	12.50	7.50
		☐ อยากเรียนรู้ เก่ง และเท่าทันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	13.75	12.50	3.75
10	การใช้สื่อออนไลน์	☐ ครูเก่งทันสมัยน่าเชื่อถือ	5.00	7.50	8.75
		☐ รู้สึกว่าตัวเองมีความทันสมัย	18.75	2.50	7.50
11	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น	☐ สำเนักรักท้องถิ่นมากขึ้น	6.25	7.50	22.50
		☐ สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความค่า	25.00	10.00	5.00

จากตารางที่ 20 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจาก
ปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านสิ่งแวดล้อม
คือ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูแต่เป็นสิ่งที่พึงประสงค์
(หลักสูตรแผนกวิชา) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแผนกวิชาในอันดับที่ 1
คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ห้องเรียนเป็นระเบียบทำให้เรียนอย่างมีความสุขเป็น
การรับรู้จากการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ (26.25%) สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่
มีคุณค่าเป็นการรับรู้จากการใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น (25.00%) และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มี
ความสำคัญจำเป็นเป็นการรับรู้จากการสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (22.50%) ความถี่ของ
การจัดอันดับหลักสูตรแผนกวิชาในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่
สร้างแรงบันดาลใจเกิดจินตนาการเป็นการรับรู้จากการประดับรูปภาพในห้อง (28.75%)
ห้องเรียนเป็นระเบียบทำให้เรียนอย่างมีความสุขเป็นการรับรู้จากการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่าง
เป็นระเบียบ (15.00%) ทุกคนต้องรักษาความสะอาดสวยงามของห้องเรียนเป็นการรับรู้จากการ
ตกแต่งห้องสวยงามเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความสำคัญจำเป็นและอยากเรียนรู้ เก่ง และเท่า
ทันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นการรับรู้จากการสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (12.50%)
ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแผนกวิชาในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับ
แรก ได้แก่ ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจสอนต้องตั้งใจเรียนให้ดีที่สุดเป็นการรับรู้จากการใช้สื่อที่
หลากหลาย (25.00%) ทุกคนต้องรักษาความสะอาดสวยงามของห้องเรียนเป็นการรับรู้จากการ
ตกแต่งห้องสวยงาม (23.75%) และตำหนักกรีกท้องถิ่นมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการใช้สื่อวัสดุที่มี
อยู่ในท้องถิ่น (22.50%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน ในด้านสิ่งแวดล้อม คือ
ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูและเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์
(หลักสูตรแผนกวิชา) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแผนกวิชา ในอันดับที่ 1
คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ/พัดลมมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุค
ปัจจุบันเป็นการรับรู้จากการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง (22.50%) รู้สึกว่าไม่จำเป็น
เป็นการรับรู้จากการติดประ โยค/ข้อความภาษาในห้อง (20.00%) และทำให้ต่างคนต่างอยู่เป็น
การรับรู้จากการจัดมุมต่างๆในห้อง (17.50%) อันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก
ได้แก่ ห้องเรียนรกไม่เป็นระเบียบเป็นการรับรู้จากการติดประ โยค/ข้อความภาษาในห้อง
(26.25%) เครื่องปรับอากาศ/พัดลมมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันเป็นการรับรู้จากการ
ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง (23.75%) และรู้สึกเป็นภาระเป็นการรับรู้จากการจัด

บอร์ด/ป้าย (20.00%) รู้สึกรกสยตาเป็นการรับรู้จากการประดับรูปภาพในห้อง (20.00%)
อันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ รู้สึกรกสยตาเป็นการรับรู้จากการประดับ
รูปภาพในห้อง (20.00%) รู้สึกรกสยตาเป็นการรับรู้จากการจัดบอร์ด/ป้าย (7.50%) และ
เครื่องปรับอากาศ/พัดลมมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันเป็นการรับรู้จากการติดตั้ง
เครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง (6.25%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 21 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้าน
แบบแผนการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู (หลักสูตรแฝง)

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	☐ วิชาสำคัญมากเรียนตอนเช้า	10.00	31.25	1.25
		☐ วิชาสำคัญน้อยเรียนตอนบ่าย	11.25	10.00	18.75
2	การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย	☐ ครูนำเคารพ	5.00	26.25	23.75
		☐ ครูนำเชือถือ	17.50	5.00	7.50
3	การเข้าสอนตรงเวลา	☐ ชอบครูเพราะตั้งใจสอน	5.00	22.50	10.00
		☐ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลา	20.00	6.25	6.25
4	การทำงานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง	☐ นักเรียนรู้สึกดีที่ครูเรียกชื่อตัวเอง	2.50	30.00	10.00
		☐ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลา	25.00	6.25	35.00
5	การจำชื่อนักเรียนได้	☐ รู้สึกดี อบอุ่น อยากเรียนกับคุณครู	8.75	28.75	12.50
		☐ ชอบครูเพราะเป็นการให้ความสำคัญกับนักเรียน	20.00	7.50	11.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
6	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน	☐ รู้สึกชอบ จะได้แอบทำงานอื่น ได้บ้าง	7.50	7.50	27.50
		☐ ไม่น่าสนใจเพราะไม่แตกต่างจากการอ่านหนังสือเอง	6.28	20.00	2.50
7	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด	☐ รู้สึกเหนื่อยเพราะเรียนเนื้อหามากเกินไป	7.50	11.25	7.50
		☐ ทำให้รู้สึกว่าเป็นวิชาที่เรียนยาก	10.00	16.25	16.25
8	การสั่งให้นักเรียนเจิบขณะครูสอน	☐ ง่วง น่าเบื่อเพราะไม่ได้มีส่วนร่วม	6.25	20.00	12.50
		☐ ครูเผด็จการชอบออกคำสั่ง	28.75	18.75	5.00
9	ตอบคำถามทีละคน	☐ รู้สึกกดดันเพราะกลัวตอบผิด	10.00	27.50	7.50
		☐ เครียดไม่อยากเข้าเรียน	1.25	3.75	33.75
10	การใช้ความเข้มงวดกดดัน	☐ อยากหนีไปไกลๆหรืออยู่ห่างๆครู	6.25	27.50	6.25
		☐ กดดัน เครียดไม่อยากเข้าเรียนกับครู	27.50	3.75	22.50
11	การเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน	☐ ไม่มีสมาธิในการเรียน	40.00	11.25	7.50
		☐ รู้สึกกดดันกลัวได้แสดงความคิดเห็น	5.00	33.75	11.25

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
12	ให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคน	☐ ครูให้ความสำคัญนักเรียนไม่เท่ากัน	18.75	6.25	21.25
		☐ ครูเลือกปฏิบัติ	6.25	31.25	2.50
13	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกายทรงผม	☐ รู้สึกกดดันไม่อยากเข้าเรียน	10.00	25.00	3.75
		☐ รู้สึกถูกรบกวนจากอิสรภาพทางความคิด	23.75	10.00	6.25
14	การติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ	☐ รู้สึกต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น	5.00	45.00	6.25
		☐ รู้สึกว่ากำลังถูกประจานต่อหน้าเพื่อนๆ	10.00	5.00	17.50
15	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อน	☐ ไม่อยากทำงานเสร็จเร็ว	6.25	27.50	8.75
		☐ เหมือนเป็นการถูกทำโทษ	22.50	2.50	2.50
16	ให้โอกาส/ผ่อนปรน	☐ ครูไม่เข้มงวด	22.50	8.75	16.25
		☐ ไม่ยุติธรรมสำหรับคนทำดี	5.00	16.25	3.75
17	การถือไม้เรียวขณะสอน	☐ ไม่มีสมาธิในการเรียน	2.50	16.25	21.25
		☐ รู้สึกเครียดทำให้บรรยากาศห้องเรียนไม่ดี	32.50	17.50	3.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
18	การเคาะ/ทูป โต๊ะเสียงดัง	☐ ไม่มีสมาธิในการเรียน	6.25	15.00	8.75
		☐ รู้สึกอึดอัด หวาดระแวง	17.50	3.75	18.75
19	การนั่งบน โต๊ะนักเรียน	☐ รู้สึกอึดอัดไม่เหมาะสม	22.50	5.00	13.75
		☐ ครูเป็นผู้ใหญ่มีสิทธิ์ทำได้	5.00	12.50	5.00
20	ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า	☐ อยากเข้าชั้นเรียนข้างหน้าจะได้นั่งด้านหลัง	20.00	15.00	11.25
		☐ รู้สึกขาดอิสรภาพเหมือนโดนบังคับ	16.25	3.75	1.25
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรม	☐ อึดอัดเพราะต้องอดทนจนกว่าจะถึงเวลาพัก	3.75	1.25	11.25
		☐ เป็นการสร้างกรอบให้ทุกคนต้องปฏิบัติเหมือนกัน	1.25	18.75	20.00
22	การให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้อง	☐ รู้สึกอึดอัดขาดอิสรภาพ	17.50	17.50	7.50
		☐ รู้สึกอายเพื่อนจึงต้องอดทนจนกว่าครูจะปล่อย	15.00	17.50	5.00
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง	☐ รู้สึกจะทำให้ผู้ปกครองความภูมิใจในตัวเรา	11.25	21.25	2.50
		☐ รู้สึกเครียด วิตกกังวล ไม่อยากให้ผู้ปกครองรับรู้	37.50	5.00	16.25

จากตารางที่ 21 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านแบบแผนการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูแต่เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางบวก) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลาเป็นการรับรู้จากการขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง (25.00%) ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลาเป็นการรับรู้จากการเข้าสอนตรงเวลา และชอบครูเพราะเป็นการให้ความสำคัญกับนักเรียนเป็นการรับรู้จากการจำชื่อนักเรียนได้ (20.00%) ครูน่าเชื่อถือเป็นการรับรู้จากการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย (17.50%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ รู้ว่าต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ (45.00%) นักเรียนรู้สึกดีที่ครูเรียกชื่อตัวเองเป็นการรับรู้จากการขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง (30.00%) และรู้สึกดี อบอุ่น อยากเรียนกับคุณครูเป็นการรับรู้จากการจำชื่อนักเรียนได้ (28.75%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลาเป็นการรับรู้จากการขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง (35.00%) ครูน่าเคารพเป็นการรับรู้จากการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย (23.75%) และ รู้สึกดี อบอุ่น อยากเรียนกับคุณครูเป็นการรับรู้จากการจำชื่อนักเรียนได้ (12.50%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านแบบแผนการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูและเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางลบ) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไม่มีสมาธิในการเรียนเป็นการรับรู้จากการเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน (40.00%) รู้สึกเครียดวิตกกังวล ไม่อยากให้ผู้ปกครองรับรู้เป็นการรับรู้จากการรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง (37.50%) และรู้สึกเครียดทำให้บรรยากาศห้องเรียนไม่ดีเป็นการรับรู้จากการถือไม้เรียวขณะสอน (32.50%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ รู้สึกกดดันกลัวได้แสดงความคิดเห็นเป็นการรับรู้จากการเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน (33.75%) วิชาสำคัญมากเรียนตอนเช้าเป็นการรับรู้จากการจัดตารางเรียนเช้า/บ่าย (31.25%) ครูเลือกปฏิบัติเป็นการรับรู้จากให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคน (31.25%) และรู้สึกกดดันเพราะกลัวตอบผิดเป็นการรับรู้จากตอบคำถามที่ละคน (27.50%) อยากหนีไปไกลๆหรืออยู่ห่างๆครูเป็นการรับรู้จากการใช้ความเข้มงวดกวดขัน

(27.50%) ไม่อยากทำงานเสร็จเร็วเป็นการรับรู้จากให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อนนำเสนอก่อน
(27.50%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสาม
ลำดับแรก ได้แก่ เครียดไม่อยากเข้าเรียนเป็นการรับรู้จากตอบคำถามทีละคน (33.75%) รู้สึก
ชอบ จะได้แอบทำงานอื่น ได้บ้างเป็นการรับรู้จากการนั่งสอนหน้าชั้นเรียน (27.50%) และ
กดดัน เครียดไม่อยากเข้าเรียนกับครูเป็นการรับรู้จากการใช้ความเข้มงวดกดดัน (22.50%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 22 ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ในด้านภาษาสัญลักษณ์ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครู (หลักสูตรแฝง)

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
1	การคว่ำก่าตักเตือนในชั้นเรียน	☐ รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเอง	18.75	22.50	7.50
		☐ กลัวครูจะโกรธ เกล็ด มีผลต่อคะแนน	5.00	18.75	21.25
2	การใช้คำพูดใช้/ไม่ใช้ถูก/ไม่ถูก	☐ ไม่กล้าตอบเพราะกลัวผิด	21.25	33.75	2.50
		☐ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	8.75	17.50	6.25
3	การพูดนอกเรื่อง	☐ รู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามากกว่า	20.00	6.25	21.25
		☐ การเรียนรู้สะดุดไม่ต่อเนื่อง	3.75	5.00	1.25
4	พูดชมเชย	☒ รู้สึกได้รับการยอมรับมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น	7.50	20.00	10.00
		☐ ครูใจดี อ่อน น่ารัก	3.75	6.25	20.00
5	พูดหยอกส้อ/ส้อเล่น	☐ รู้สึกอับอาย เกิดปมด้อย	3.75	8.75	3.75
		☐ ทำให้นักเรียนไม่เคารพครู	3.75	2.50	3.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู	☐ ทำให้บรรยากาศชั้นเรียนดีขึ้น	6.25	13.75	26.25
		☐ รู้สึกเคารพและศรัทธาในตัวครู	5.00	5.00	8.75
7	คำพูดที่เป็นทางเสียดสี/คะ	☐ ชอบและอยากเรียนกับครูที่พูดเพราะ	15.00	7.50	27.50
		☐ ควรใช้คำพูดสุภาพตามอย่างครู	7.50	6.25	13.75
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง	☐ รู้สึกกดดัน เครียดกลัว จะทำให้ครูผิดหวัง	20.00	18.75	1.25
		☐ รู้สึกว่าได้รับการยอมรับมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้น	17.50	16.25	6.25
9	พูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ	☐ ไม่เชื่อมั่นในตัวครู	10.00	2.50	48.75
		☐ ไม่อยากถามครูเพราะไม่มั่นใจในคำตอบ	1.25	11.25	2.50
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง	☐ ทำให้เสียสมาธิในการเรียน	1.25	13.75	6.25
		☐ ไม่ชอบเพราะเป็นกิริยาที่ไม่สุภาพ	7.50	3.75	18.75
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส	☐ ชอบวิชาอยากเข้าเรียนทุกครั้งที่คุณสอน	3.75	25.00	12.50
		☐ อยากตั้งใจเรียนไม่ให้ครูผิดหวัง	6.25	6.25	3.75

ที่	ปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวังของครู	ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียน		
			อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3
12	การพยักหน้า	☐ ทำให้รู้สึกมั่นใจกล้าแสดงออกมากขึ้น	2.50	8.75	41.25
		☐ ทำให้เสียบุคลิกภาพ	17.50	16.25	2.50
13	การส่ายหน้า	☐ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	17.50	20.00	22.50
		☐ รู้สึกท้อแท้ไม่อยากตอบคำถาม	15.00	16.25	12.50
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ	☐ ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่ดี ไม่มีสมาธิในการเรียน	11.25	20.00	7.50
		☐ รู้สึกเครียด อับอาย เกิดปมด้อยที่ครูไม่ยอมรับ	3.75	12.5	17.50
15	การจับ และ สัมผัสกายนักเรียน	☐ รู้สึกไม่ปลอดภัย หวาดระแวง	20.00	8.75	17.50
		☐ รู้สึกอับอายเป็นกันเอง	8.75	12.25	6.25
16	การขยี้วโป้ง	☐ มั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออกมากขึ้น	16.25	8.75	18.75
		☐ มีความสุขและภาคภูมิใจ	8.75	26.25	3.75

จากตารางที่ 22 พบว่า ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านภาษา สัญลักษณ์ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูแต่เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางบวก) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ รู้สึกว่าได้รับการยอมรับมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้นเป็นการรับรู้จากคำพูดที่เป็นความคาดหวัง (17.50%) มั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออกมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการยกนิ้วโป้ง (16.25%) และชอบและอยากเรียนกับครูที่พูดเพราะเป็นการรับรู้จากคำพูดที่เป็นทางเสียงครีบก/คะ (15.00%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ มีความสุขและภาคภูมิใจเป็นการรับรู้จากการยกนิ้วโป้ง (26.25%) ชอบวิชาอยากเข้าเรียนทุกครั้งทีครูสอนเป็นการรับรู้จากการยิ้มแย้มแจ่มใส (25.00%) และรู้สึกได้รับการยอมรับมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการพูดชมเชย (20.00%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวกในอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ทำให้รู้สึกมั่นใจกล้าแสดงออกมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการพยักหน้า (41.25%) ชอบและอยากเรียนกับครูที่พูดเพราะเป็นการรับรู้จากคำพูดที่เป็นทางเสียงครีบก/คะ (27.50%) และ ทำให้บรรยากาศชั้นเรียนดีขึ้นเป็นการรับรู้จากการใช้คำแทนตัวว่าครู (26.25%)

ร้อยละความถี่ของการจัดอันดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในด้านภาษาสัญลักษณ์ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูและเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (หลักสูตรแฝงทางลบ) เป็นดังนี้ ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไม่กล้าตอบเพราะกลัวผิดเป็นการรับรู้จากการใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก (21.25%) รู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามากกว่าเป็นการรับรู้จากการพูดนอกเรื่อง (20.00%) รู้สึกกดดัน เครียดกลัว จะทำให้ครูผิดหวังเป็นการรับรู้จากคำพูดที่เป็นความคาดหวัง (20.00%) รู้สึกไม่ปลอดภัย หวาดระแวงเป็นการรับรู้จากการจับ แตะ สัมผัสกายนักเรียน (20.00%) และรู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเองเป็นการรับรู้จากการดูว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน (18.75%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบในอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไม่กล้าตอบเพราะกลัวผิดเป็นการรับรู้จากการใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก (33.75%) รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเองเป็นการรับรู้จากการดูว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน (22.50%) และทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองเป็นการรับรู้จากการสา่ยหน้า (20.00%) ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่ดี ไม่มีสมาธิในการเรียนเป็นการรับรู้จากแสดงสีหน้าไม่พอใจ (20.00%) ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางลบ ในอันดับที่ 3 คิด

เป็นร้อยละสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไม่เชื่อมั่นในตัวครูเป็นการรับรู้จากพุดผิด คำพูดออกตัว หรือเชิงไม่มั่นใจ (48.75%) ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองเป็นการรับรู้จากการส่ายหน้า (22.50%) และกลัวครูจะโกรธ เกลียศ มีผลต่อคะแนนเป็นการรับรู้จากการดูว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน (21.25%) รู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามากกว่าเป็นการรับรู้จากการพุดนอกเรื่อง (21.25%)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นการวิจัยเพื่อขยายขอบเขตองค์ความรู้ของหลักสูตรแฝงให้แพร่หลาย ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้รับรู้และตระหนักถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรแฝง เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของผู้เรียนต่อไป ซึ่งในบทนี้จะนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
3. เพื่อศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนปรากฏการณ์ที่มีค่าความน่าจะเป็นของการเกิดสูงสุด คือ การแจ้งวัตถุประสงค์ (97.14%)

ด้านการวัดและประเมินผล คือ การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน (100%) ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ คือ การใช้สื่อที่หลากหลาย (97.14%) ด้านแบบแผนการปฏิบัติ คือ การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย (100%) และด้านภาษาสัญลักษณ์ คือ การใช้คำแทนตัวว่าครู (100%)

2. ผลการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามการรับรู้ของครู และนักเรียนจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู คิดเป็นร้อยละสูงสุด คือ การทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน (82.86%) ส่วนการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู คือ นักเรียนรู้ว่าต้องเรียนอะไรบ้างจากการแจ้งวัตถุประสงค์ (85.00%) ด้านการวัดและประเมินผล ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู คือ นักเรียนประเมินกันเองเพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น และการนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาผลการเรียน (85.71%) ส่วนการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู คือ นักเรียนรับรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเองจากนักเรียนประเมินตนเอง (76.25%) ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู คือ การใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อบทเรียนน่าสนใจ และการใช้สื่อออนไลน์เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน (88.57%) ส่วนการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู คือ บทเรียนน่าสนใจจากการใช้สื่อที่หลากหลาย (72.50%) ด้านแบบแผนการปฏิบัติ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู คือ ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้าเพื่อเพื่อความเป็นระเบียบ (97.14%) ส่วนการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู คือ บรรยายความรู้แก่นักเรียนจากการนั่งสอนหน้าชั้นเรียน (70.00%) และด้านภาษาสัญลักษณ์ ความถี่ของการจัดอันดับความคาดหวังของครู คือ คำพูดคิดคำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน (94.29) ส่วนการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู คือ เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียนจากการพูดชมเชย (67.50%)

3. ผลการศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงทางบวกและทางลบ โดยวิเคราะห์จากการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ต่างๆ ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่ไม่ตรงตามความคาดหวังของครูในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความถี่ของการจัดอันดับหลักสูตรแฝงทางบวก คือ การทำงานทุกอย่างควรมีเป้าหมายชัดเจนเป็นการรับรู้จากการแจ้ง

วัตถุประสงค์ (56.25%) ส่วนหลักสูตรแฝงทางลบ คือ ไม่จำเป็นขอให้เข้าใจก็ได้เป็นการรับรู้จากการใช้เทคนิคช่วยจำ (27.50%) ด้านการวัดและประเมินผล หลักสูตรแฝงทางบวก คือ ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้เป็นการรับรู้จากการทดสอบทุกครั้งหลังสอน (35.00) ส่วนหลักสูตรแฝงทางลบ คือ รู้สึกหมกมุ่นใจเพราะผู้คนเก่งไม่ได้เป็นการรับรู้จากการให้รางวัลคนเก่ง (31.25%) ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ หลักสูตรแฝงทางบวก คือ สร้างแรงบันดาลใจเกิดจินตนาการเป็นการรับรู้จากการประดับรูปภาพในห้อง (28.75%) ส่วนหลักสูตรแฝงทางลบ คือ ห้องเรียนรกไม่เป็นระเบียบเป็นการรับรู้จากการติดประโยค/ข้อความภายในห้อง (26.25%) ด้านแบบแผนการปฏิบัติ หลักสูตรแฝงทางบวก คือ รู้ว่าต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการติดตามงานส่งล่าช้าโดยประกาศรายชื่อ (45.00%) ส่วนหลักสูตรแฝงทางลบ คือ ไม่มีสมาธิในการเรียนเป็นการรับรู้จากการเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน (40.00%) และด้านภาษาสัญลักษณ์ หลักสูตรแฝงทางบวก คือ ทำให้รู้สึกมั่นใจกล้าแสดงออกมากขึ้นเป็นการรับรู้จากการพยักหน้า (41.25%) ส่วนหลักสูตรแฝงทางลบ ไม่เชื่อมั่นในตัวครูเป็นการรับรู้จากพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ (48.75%)

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จากวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์แผนการสอน การสังเกตการณ์สอน การสัมภาษณ์ และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจำนวน 35 คน และนักเรียนจำนวน 80 คน เพื่อวิเคราะห์และเชื่อมโยงปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง จากการรับรู้ของนักเรียนที่ถูกถ่ายทอดผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติและด้านภาษาสัญลักษณ์ซึ่งเป็นที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการเกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่า ปรากฏการณ์ที่ครูให้ความสำคัญมากที่สุดในการบวนการเรียนการสอนในแต่ละด้านของการเรียนรู้ คือ การแจ้งวัตถุประสงค์บอกขั้นตอนกิจกรรม บรรยายความรู้ นัดหมายส่งงานพร้อมกัน แจ้งรายชื่อผู้ขาดงานในชั้นเรียน ประกาศรายชื่อและผลคะแนน ใช้สื่อที่หลากหลาย สื่อเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์ และการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ แต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย เข้าสอนตรงเวลา ติดตามงานส่งล่าช้า โดยประกาศรายชื่อ ใช้คำแทนตัวว่าครู ยิ้มแย้มแจ่มใส และใช้คำพูดที่เป็นความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ครูควรปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรักและความเคารพในตัวครู จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักเรียน ดังนั้น ครูจึงต้องเป็นผู้มีความสามารถ มีความรู้ และมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2. ผลการศึกษาความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่าความคาดหวังของครูสูงสุดในแต่ละด้าน คือ การทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน นักเรียนประเมินกันเองเพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น และการนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาผลการเรียน การใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อบทเรียนน่าสนใจ และการใช้สื่อออนไลน์เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้าเพื่อเพื่อความเป็นระเบียบ และคำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ เพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน ในส่วนการรับรู้ของนักเรียนที่ตรงตามความคาดหวังของครูสูงสุดของแต่ละด้านในกระบวนการเรียนการสอนของครู คือ นักเรียนรู้ว่าต้องเรียนอะไรบ้างจากการแจ้งวัตถุประสงค์ นักเรียนรับรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเองจากนักเรียนประเมินตนเอง บทเรียนน่าสนใจจากการใช้สื่อที่หลากหลาย บรรยายความรู้แก่นักเรียนจากการนั่งสอนหน้าชั้นเรียน และเป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียนจากการพูดชมเชย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครู มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน ครูจึงควรตระหนักและใช้การคิดอย่างรอบครอบในการวางแผนการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยพิจารณาผลที่จะเกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบ เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ (2550 : 81-122) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กล่าวว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ครูจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลความแตกต่างของ นักเรียนแต่ละคนและหาวิธีการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่และสามารถพัฒนาให้นักเรียนแต่ละคนบรรลุศักยภาพสูงสุดที่ตนเองมีอยู่ และที่สำคัญคือ พัฒนาเจตคติ คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้ได้ตาม

เป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ รัชชัช ชัยจิรฉายากุล (2545 : 22) ที่กล่าวถึง อิทธิพลของหลักสูตรแฝงกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยว่า โดยทั่วไปโรงเรียนจะประสบความสำเร็จมากในการสอนให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านพุทธพิสัยและทักษะพิสัย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่โรงเรียนจะมีปัญหาในการสอนนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัย ซึ่งเป็นเรื่องของการสอน เจตคติ ค่านิยม และความประพฤติที่พึงประสงค์ เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยการบรรยายหรือการใช้คำพูดสั่งสอน เพราะโดยธรรมชาติและหลักข้อเท็จจริงเด็กจะเรียนรู้สิ่งเหล่านี้จากตัวอย่างและการกระทำของผู้ใหญ่และผู้ที่อยู่ใกล้ชิด

3. ผลการศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่า หลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ด้านบวก คือ การทำงานทุกอย่างควรมีระเบียบแบบแผนปฏิบัติเป็นการรับรู้จากการบอกขั้นตอนกิจกรรม ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้เป็นการรับรู้จากการทดสอบทุกครั้งหลังสอน ห้องเรียนเป็นระเบียบทำให้เรียนอย่างมีความสุขเป็นการรับรู้จากการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลาเป็นการรับรู้จากการขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง และรู้สึกว่าได้รับการยอมรับมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้นเป็นการรับรู้จากคำพูดที่เป็นความคาดหวัง และด้านลบคือ ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควรเป็นการรับรู้จากการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม รู้สึกหมดกำลังใจเพราะสู้คนเก่งไม่ได้เป็นการรับรู้จากการให้รางวัลคนเก่ง เครื่องปรับอากาศ/พัดลม จำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันรับรู้จากการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง ไม่มีสมาธิในการเรียนเป็นการรับรู้จากการเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน และไม่กล้าตอบเพราะกลัวผิดเป็นการรับรู้จากการใช้คำพูดใช้/ไม่ใช่ ถูก/ไม่ถูก

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นมีทั้ง หลักสูตรแฝงด้านบวกและหลักสูตรแฝงด้านลบ หลักสูตรแฝงทางด้านบวก คือ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทการจัดการเรียนการสอน แล้วนักเรียนรับรู้ไม่ตรงกับความคาดหวังของครูผู้สอน แต่การรับรู้นั้นจะส่งผลดีต่อผู้เรียน ซึ่งจะปรากฏเป็นพฤติกรรมและลักษณะนิสัย หรือส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น หลักสูตรแฝงทางด้านลบ คือ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทการจัดการเรียนการสอน แล้วนักเรียนรับรู้ไม่ตรงกับความคาดหวังของครูผู้สอน และการรับรู้นั้นจะส่งผลไม่ดีต่อผู้เรียน ซึ่งจะปรากฏเป็นพฤติกรรมและลักษณะนิสัย หรือส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำลง จากการรับรู้ของนักเรียนในกิจกรรม 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบ

แผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Snyder (1986:27) ที่กล่าวว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้จากการตีความหมายจากสภาพบรรยากาศนั้นด้วยตนเอง ซึ่งครูไม่รู้ตัวหรือไม่ได้เจตนาที่จะสอน สภาพทางอารมณ์และความรู้สึกของนักเรียนส่วนหนึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการตีความหมายจากสภาพบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งเป็นหลักสูตรแฝงที่สำคัญ เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบมากมายทั้งด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางการเรียนมีบรรยากาศที่ผู้เรียนมีความสุข ความพอใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่กับมีผลกระทบมากกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมทางตรงกันข้ามกับความคาดหวังของครู เช่น เป็นเด็กเกเร เรียนไม่เก่ง ไม่ตั้งใจเรียน ขี้เกียจ ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย หรือมีความพยายามแต่ทำได้ไม่ดีมากตามความพอใจของครู จะทำให้นักเรียนเกิดความต้องการ หรือต้องการรางวัลจากครู เป็นแรงผลักดันให้นักเรียน กระทำการบางอย่างเพื่อให้ได้รับความรักความสนใจ และความชื่นชมหรือรางวัลจากครู แล้วตั้งความหวังหรือตั้งความปรารถนาไว้ว่าตนเองต้องได้รับรางวัล ซึ่งบางคนก็อาจจะสมหวัง และมีอีกหลายคนที่ไม่ผิดหวัง เพราะสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นมักไม่ตรงกันเสมอไป อาจทำให้นักเรียนคับข้องใจ และหมดกำลังใจหรือเกิดปัญหาขัดแย้งอื่นๆ ตามมา นอกจากนั้นบริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนก็มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2530 : 13) ที่กล่าวว่า บริบทของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนต้องมีลักษณะทางกายภาพที่อำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างความสนใจใฝ่รู้และศรัทธาต่อการเรียน นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักเรียนและระหว่างครูกับนักเรียน ความรักและศรัทธาที่ครูและนักเรียนมีต่อกัน การเรียนที่รื่นรมย์ ปราศจากความกลัวและวิตกกังวล สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างบริบทของการจัดการเรียนการสอน การเรียนได้ดี และวิธีการสอนที่จะทำให้ครูได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้น โดยหลักความใกล้ชิดคือการที่ครูแสดงความเอาใจใส่ ความสนใจ ให้ความใกล้ชิดกับนักเรียน เป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างบรรยากาศทางด้านจิตวิทยา สอดคล้องกับ จิตรา วสุวานิช (2531 : 135) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียนและรับรู้พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามวิธีการสอนแต่ละอย่างอาจเหมาะสมหรือใช้ได้ผลดีในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาที่ใช้สอน ลักษณะผู้เรียน ความสามารถของผู้สอนและสภาพแวดล้อม ซึ่งครูควรมีนุชย์สัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน เพราะการมีนุชย์สัมพันธ์ที่ดีของครูจะทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเกิดความเป็นกันเองและมี

ความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน ไม่เช่นนั้นนักเรียนจะรู้สึกไม่มีสมาธิในการเรียน รู้สึกกดดันกลัวได้ แสดงความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรมีการวางแผนในการทำงานทุกอย่างให้มีระเบียบแบบแผนปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และในการถามคำถามของครูควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และใช้คำถามที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไปในการตีความ และในกรณีที่นักเรียนตอบคำถามช้าหรือตอบไม่ได้ ไม่ควรดุหรือตำหนินักเรียนที่ตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือตอบคำถามไม่ตรงประเด็น เนื่องจากการตำหนิดังกล่าวจะทำให้เกิดความอับอาย กลัว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในการตอบคำถามตามมา ในกรณีที่ครูควรเปลี่ยนคำถามใหม่ให้ง่ายขึ้น

1.2 ด้านการวัดและประเมินผล คือ ครูควรให้การบ้านนักเรียน เพราะว่าการได้ทำการบ้าน จะทำให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้ที่เรียนมาในแต่ละวัน และการทำการบ้านยังช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการแก้ปัญหาที่ดีด้วย และการให้นักเรียนประเมินผลงานกันเองและเปลี่ยนกันตรวจงาน ครูควรตั้งเกณฑ์การประเมินและการให้คะแนนที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนประเมินและตรวจงานได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ตรวจงานด้วยความซื่อสัตย์ และมีความยุติธรรม

1.3 ด้านสิ่งแวดล้อม คือ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ การใช้สื่อที่หลากหลายในการเรียนการสอนของครูจะทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ นักเรียนมีความสุขในการเรียน ส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และภายในห้องเรียนควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก หรือมีเครื่องปรับอากาศ/พัดลมที่เพียงพอ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับนักเรียน

1.4 ด้านแบบแผนปฏิบัติ ก่อนการสอนทุกครั้งครูต้องขานชื่อนักเรียน เพื่อเป็นการปลุกฝังเรื่องการเมืองระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลาให้กับนักเรียน และวิธีการสอนแบบการนั่งสอนหน้าชั้นเรียนอาจจะทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ครูควรเลือกรูปแบบการสอนให้เหมาะกับเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้การเรียนไม่น่าเบื่อ และเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียนมากขึ้น

1.5 ด้านภาษาสัญลักษณ์ การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงของครู จะต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เพราะน้ำเสียงที่พูดออกมาจะแสดงให้เห็นความสุภาพหรือไม่สุภาพในตัว

ผู้สอนได้เป็นอย่างดี เสียงที่สอนนักเรียนต้องเป็นเสียงที่แจ่มใส นุ่มนวลชวนฟัง ทำให้นักเรียนรู้สึกนิยมชมชอบและนับถือในตัวครู การพูดหยอกล้อ/ล้อเล่นนักเรียน

1.6 ครูสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้

1.7 บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการศึกษา ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรแฝง ว่ามีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้จริง และควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆ ด้าน สม่าเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะมีการวิจัยในลักษณะการเจาะลึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในขอบเขตที่กว้างขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ให้มากขึ้น และเพื่อหาแนวทางในการควบคุม กำกับหลักสูตรแฝงได้อย่างความเหมาะสม

2.2 ควรศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนสอนชั้นเรียนระดับอาชีวศึกษา ในวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และในชั้นเรียนระดับอุดมศึกษา ให้ครอบคลุมตามคณะ สาขาวิชา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. (2535). **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปกรวิทยาเขต.
พระราชวังสนามจันทร์จิตรารุวานิช. (2531). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวทางปฏิบัติ**.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิดารักษ์ พลเมืองและสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). **อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : หน้าที่
และบทบาท**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- โชตรศรี จันทร์สุคนธ์. (2549). **การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียน
ประวัติศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน.
- ณัฐพร เกลิมชาติ. (2551). **ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านร่องบงโดยใช้กระบวนการ
จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ** : เชียงราย.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2541). **รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.ประเด็นระบบการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุลและคณะ. (2545). **หลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูป
การศึกษา (สปศ.).
- ธำรง บัวศรี. (2532). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา**. กรุงเทพฯ : เอราวิณการพิมพ์
_____. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา.
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2532). **ทฤษฎีและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนวัยรุ่นในเอกสารการ
สอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- นิธิดา มัสยามาศ. (2550). **การศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานของนักเรียนชั้น
ชย.11 ระดับผลการเรียนต่างกัน**. อุบลราชธานี : วิทยาลัยการอาชีพตระการพืชผล
- บุญเลิศ สุวรรณวง. (2545). **การศึกษาสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดการ
เรียนการสอนและความต้องการในการปรับปรุงบรรยากาศการเรียนการสอนใน
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร.ชลบุรี** : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

- ประคินันท์ อุปรนัย. (2523). **มนุษย์กับการเรียนรู้ในเอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา.**
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. (2551). **แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. (2540). **การพัฒนาหลักสูตรหลักการและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ :
อลินเพลส.
- พรเพ็ญ สุวรรณเดชา. (2525). **ความสัมพันธ์ระหว่างปกติสัมพันธ์ทางวาทกับผลสัมฤทธิ์ในการ
เรียนวิชาประชากรศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. เขตกรุงเทพมหานคร.**
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณี ชูทัย. (2522). **จิตวิทยาการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ : วรุฒิการพิมพ์.
- ภูษิต บุญทองเถิง. (2549). **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่มีการควบคุม
กำกับหลักสูตรแฝงเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 2. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- มาเรียม นิลพันธ์. (2542). **หลักสูตรและการสอน. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
_____. (2543). **หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- รุ่งทิพย์ พรหมณะ. (2543). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอวังเหนือจังหวัดลำปาง. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- เลิศ อานันทนะ. (2535). **เทคนิควิธีสอนศิลปะเด็ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
_____. (2549). **แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- วรรณิ ชัยเฉลิมพงษ์. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงในมีผลต่อลักษณะทาง
วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). **ศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.**
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ ทิพย์สีสัน. (2548). **เจตคติในการเรียนวิชาพิมพ์ดีดไทย**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยาลัย 2.
- สุจิตรา เถาว์โท. (2550). **ทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอำนาจเจริญ**. อำนาจเจริญ : โรงเรียนพนาศึกษา.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2530). **สาระและกิจกรรมการสอนวิชาหลักสูตรและการสอนระดับ ประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ เต็งสุวรรณ. (2550). **การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่ประจำภาคเรียนที่ 2/2549**.แพร่ : วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่.
- Anderson, Terry. (2001). "The hidden curriculum in distance education: an updated view." **Change**. Vol. 33 No. 6 : 28-35.
- Alan Skelton. (1997). **Studying Hidden Curricula : developing a perspective in the light of postmodern insights**. University of Sheffield, United Kingdom, Curriculum Studies.
- Ballentine, Jeanne H, & Spade, Joan Z. (2001). **School and Society : A Sociological Approach to Education** : The Wadsworth Sociology Reader, Australia : Wadsworth Thomson Learning.
- Barz , Jonathan M. (2001). "Coach Knight and the hidden curriculum." **Lutheran Education**. 136 (4) : 244-6; September
- Daniel Schugurensky. (2002). **History of Education : Selected Moments of the 20th Century : 1914 - Margaret Naumburg promotes art therapy at Walden School**. New York.
- Ginsberg, M. B.& Clift, R. T. (1990). **The hidden curriculum of preservice teacher education**. In W.R. Houston (Ed.), **Handbook of Research on Teacher Education** . New York : Macmillan.

- Glatthorn, Allan A. (1999). "Curriculum alignment revisited," **Journal of CurriculumSupervision** . Vol. 15 No. 1 : 26-34.
- Goodlad, J.I. (1984). **A Place Called School : Prospects for the Future**. New York : McGraw - Hill.
- Hannay, L. M. & Ross, E. W. (1986). "Towards a critical theory of reflective inquiry," **Journal of Teacher Education**. Vol. 37 No. 4 : 9-15.
- Henze, R. & Hauser, M. (1999). **Personalizing Culture Through Anthropological and Educational Perspectives**. Educational Practice Reports, Santa Cruz, CA & Washington, DC. (1999). The Center for Research on Education, Diversity and Excellence, UC Berkeley.
- Jackson, P, W. (1968). **Life in Classrooms**. New York : Holt, Reinhart & Winston.
- Kohlberg, L. (1970). **Education for justice: A modern statement of the Platonic view**. In N. Sizer & T. Sizer (Eds.), *Moral Education : Five Lectures*. Cambridge, MA : Harvard University Press.
- Longstreet, W.S. & Shane, H.G. (1993). **Curriculum for a new millennium**. Boston : Allyn and Bacon.
- Maddux, C. D. Ewing-Taylor, J., & Johnson, D. L. (Eds.). (2002). **Distance education : Issues and concerns**. Binghamton, NY : Haworth Press.
- Margolis, E & Romero, M. (1998). "The Department is Very Male, Very White, Very Old And Very Conservative : The Functions of the Hidden Curriculum in Graduate Sociology Departments," **Harvard Educational**. Vol. 68 No. 1 : 1-23.
- Myles , Brenda Smith. (2001). "Understanding the hidden curriculum: an essential social skill for children and youth with Asperger syndrome," **Intervention in School and Clinic**. Vol. 36 No. 5 : 279-286.
- Oliva, Peter F. (2001). **Developing the Curriculum**. Fifth Edition. The Lehigh Press.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้เพื่อการวิจัย ระยะที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบวิเคราะห์แนวการจัดการเรียนรู้การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง
ในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

คำชี้แจง

แบบวิเคราะห์แนวการจัดการเรียนรู้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลของการ
ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ศิลปะเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แนวการ
จัดการเรียนรู้ครั้งนี้จะนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ถ้อยแถลงอีกครั้งหนึ่งเพื่อนำไปจัดทำเป็น
แบบสอบถามและเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วนเป็นความจริงมีความน่าเชื่อถือ
สำหรับงานวิจัย

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

ชื่อสถานศึกษา.....
ระดับชั้น RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
1. รหัสและชื่อรายวิชา
2. จำนวนหน่วยกิต หรือจำนวนชั่วโมง.....(..... --)
3. หลักสูตร 3.1 ชื่อหลักสูตร : หลักสูตร.....
4. อาจารย์ผู้สอน.....
5. ปีการศึกษา.....

6. สถานที่เรียน (ลักษณะห้องเรียน)

.....

.....

.....

.....

7. สื่อการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

.....

3. สมรรถนะของผู้เรียน

.....

.....

.....

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. สาระสำคัญ			
วิธีการสอน			
การสอนบรรยาย	การสอนฝึกปฏิบัติงาน	การสอนเสริม	การศึกษาด้วยตนเอง
ชม./ภาคการศึกษา	ชม./ภาคการศึกษา	ชม./ภาคการศึกษา	ชม./ภาคการศึกษา
1.....	1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....	2.....
3.....	3.....	3.....	3.....
4.....	4.....	4.....	4.....

5.....	5.....	5.....	5.....

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1. คุณธรรม จริยธรรม   1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา   ....   1.2 วิธีการสอน   ....   1.3 วิธีการประเมินผล   ....
2. ความรู้   2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ   ....

.....   2.2 วิธีการสอน   ....   2.3 วิธีการประเมินผล   ....
3. ทักษะทางปัญญา   3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา   ....   มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY   3.2 วิธีการสอน   ....   3.3 วิธีการประเมินผล   ....

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

4.2 วิธีการสอน

.....

.....

.....

.....

4.3 วิธีการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5. ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

.....

.....

.....

.....

5.2 วิธีการสอน

.....

.....

.....

.....

5.3 วิธีการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

หมวดที่ 6 สื่อ ทรัพยากรการเรียนรู้

1. เอกสารตำราหลัก

.....

.....

.....

2. เอกสารสื่ออุปกรณ์ และสื่อสิ่งแวดลอม

.....

.....

.....

.....

3. แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้

.....

.....

.....

แบบบันทึกผลการสังเกตการสอน

รายการสังเกตการสอน	เกิด	ไม่เกิด	บันทึกเพิ่มเติม
1. พฤติกรรมการสอนครู			
1.1 การใช้คำพูดของครู			
คำทักทายของครู			
คำพูดในลักษณะการชมเชยเสริมแรง			
คำพูดในลักษณะหยอกล้อ ล้อเล่น			
คำพูดในลักษณะการดู ตำหนิ			
คำพูดที่เป็นคำแทนตัวของครู			
คำพูดที่เป็นหางเสียงของครู			
คำพูดที่เป็นคำถาม			
คำพูดตอบคำถาม			
คำพูดเชิงประเมินตัดสินถูกผิด			
คำพูดเชิงอธิบาย/ชี้แนะ			
คำพูดเชิงความคาดหวัง			
คำพูดเชิงไม่มั่นใจ			
คำพูดนอกเรื่อง			
คำพูดฟุ่มเฟือย/ไม่สื่อความหมาย เช่น เออ แบบ นะครับ			
คำศัพท์แสง/แฟชั่น			
การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียง			
พลังเสียงของครู			
1.2 การใช้ภาษาทางกายของครู			
การยิ้ม หัวเราะ			
สีหน้าไม่พอใจ			
การพยักหน้า			
การส่ายหน้า			
การแสดงออกทางสายตา			
การจับ แตะ สัมผัสกาย			
การใช้ภาษามือ เช่น การขยี้นิ้วโป้ง			

รายการสังเกตการสอน	เกิด	ไม่เกิด	บันทึกเพิ่มเติม
1.3 การแต่งกายของครู			
ลักษณะการแต่งกาย			
สีของเสื้อผ้า			
ทรงและสีผม			
เครื่องประดับ			
1.4 การเคลื่อนไหวของครู			
ความถี่ของการเดิน			
พื้นที่ของการเดิน			
ความถี่ของการนั่ง			
ความถี่ของการยืน			
ลักษณะการนั่ง			
ลักษณะการยืน			
1. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน			
คำพูดนักเรียน			
ภาษาทางกายของนักเรียน			
การแต่งกาย/ลักษณะเครื่องแบบนักเรียน			
การเคลื่อนไหวนักเรียน			
2. แบบแผนกิจกรรมในชั้นเรียน			
3.1 ขั้นนำ			
วิธีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียน			
วิธีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียน			
วิธีการทบทวนความรู้ประสบการณ์เดิม			
วิธีการเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน			
วิธีการชี้แจงวัตถุประสงค์			
วิธีการแจ้งลำดับขั้นตอนกิจกรรม			
3.2 ขั้นสอน			
3.2.1 รูปแบบกิจกรรมที่ครูใช้			
วิธีการบรรยาย			
วิธีการให้ทำงานรายบุคคล			

รายการสังเกตการสอน	เกิด	ไม่เกิด	บันทึกเพิ่มเติม
วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม			
วิธีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการสอน			
วิธีการให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง			
วิธีการให้ศึกษาค้นคว้าเป็นรายกลุ่ม			
วิธีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง			
วิธีการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ			
วิธีการเปิดโอกาสให้มีปฏิสัมพันธ์ทั้งระหว่างครู นักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน			
วิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ How to Learn			
วิธีการเชื่อมโยงความรู้สู่การนำไปใช้			
วิธีการให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้			
วิธีการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด			
วิธีการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด			
วิธีการให้สิ่งเสริมแรง			
วิธีการบริหารจัดการชั้นเรียน			
วิธีการเสริมสร้างความสนใจ/ความร่วมมือ			
3.3 ชั้นสรุปผล			
3.3.1 วิธีการสรุปผล			
ครูสรุปให้นักเรียน			
นักเรียนสรุปเอง			
ครูใช้คำถามให้นักเรียนสรุป			
อื่นๆ			
3.3.2 เทคนิคช่วยจำ			
ครูให้เทคนิคช่วยจำ			
นักเรียนบอกเทคนิคช่วยจำ			

รายการสังเกตการสอน	เกิด	ไม่เกิด	บันทึกเพิ่มเติม
การแลกเปลี่ยนเทคนิคช่วยจำ			
อื่นๆ			
3.4 ชั้นวัดผล			
3.4.1 วิธีการที่ใช้			
ทดสอบ			
ประเมินผลงาน			
สอบถาม			
สัมภาษณ์			
สังเกต			
อื่นๆ			
3.4.2 เครื่องมือ			
แบบทดสอบ			
แบบประเมินผลงาน			
แบบสอบถาม			
แบบสัมภาษณ์			
แบบสังเกต			
อื่นๆ			
3.4.3 ลักษณะของวิธีการ			
การใช้คำถามปลายเปิด			
การใช้คำถามปลายปิด			
การกำหนดเกณฑ์ประเมิน			
อื่นๆ			
3.5 การประเมินผล			
3.5.1 วิธีการประเมิน			
นักเรียนประเมินตนเอง			
นักเรียนประเมินกันเอง			
ผู้ปกครองประเมิน			

รายการสังเกตการสอน	เกิด	ไม่เกิด	บันทึกเพิ่มเติม
3.5.2 วิธีการประกาศผล			
ประกาศหน้าชั้น			
การคิดประกาศ			
การบอกลำดับคะแนน			
การให้รางวัล			
วิธีการซ่อมเสริม			
3.5.3 วิธีการตรวจ			
การใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายถูก(/) ผิด (x)			
การขีดฆ่า			
การเขียนให้ข้อเสนอแนะ			
วิธีตามงาน			
วิธีการรับคืนงาน			
วิธีการสะท้อนผลงาน			
3.6 การใช้สื่อ/ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้			
ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์			
ประเภทสื่อเทคโนโลยี			
สื่อบุคคล			
สื่อออนไลน์			
สื่อวัสดุ อุปกรณ์			
สื่อวัสดุธรรมชาติ			
สื่อท้องถิ่น			
อื่นๆ			
4. สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน			
4.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ			
ปริมาณแสงสว่าง			
อุณหภูมิภายในห้อง			
ขนาดพื้นที่ของห้อง			
สีภายในห้อง			
ระบบการจัดเก็บสิ่งของภายในห้อง			

รายการสังเกตการสอน	เกิด	ไม่เกิด	บันทึกเพิ่มเติม
ลักษณะการตกแต่งห้อง			
การจัดบอร์ด/ป้าย			
รูปภาพที่ประดับไว้ในห้อง			
ข้อความต่างๆที่พบในห้อง			
ลักษณะการจัดมุมต่างๆในห้อง			
4.2 สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยา			
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน			
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน			
บรรยากาศความร่วมมือ			
การแสดงออกทางสีหน้าของครู/นักเรียน			
บรรยากาศความขัดแย้ง			
บรรยากาศความกดดัน/วิตกกังวล			

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ครู

การสัมภาษณ์ ครูคนที่.....ครั้งที่.....วันที่.....ช่วงเวลา.....
ใช้เวลา.....นาที่สถานที่สัมภาษณ์.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ครูฉบับนี้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของครู จากปรากฏการณ์ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการ เรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
1	การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
3	การทบทวนความรู้เดิม	1..... 2..... 3.....
4	การทดสอบก่อนเรียน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	1..... 2..... 3.....
6	การบรรยายความรู้	1..... 2..... 3.....
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียน สร้างความรู้ด้วยตนเอง	1..... 2..... 3.....
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรม	1..... 2..... 3.....
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์	1..... 2..... 3.....
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน	1..... 2..... 3.....
11	การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน	1..... 2..... 3.....
12	การปฏิบัติกิจกรรม รายบุคคล	1..... 2..... 3.....
13	การประยุกต์ใช้ความรู้	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
14	การแสดงผลงาน	1..... 2..... 3.....
15	การบรรยายสรุปความรู้ท้ายกิจกรรมทุกครั้ง	1..... 2..... 3.....
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง	1..... 2..... 3.....
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป	1..... 2..... 3.....
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ	1..... 2..... 3.....
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
ด้านการวัดและประเมินผล		
1.	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	1..... 2..... 3.....
2.	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
3.	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน	1..... 2..... 3.....
4.	การให้ทำการบ้าน	1..... 2..... 3.....
5.	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน	1..... 2..... 3.....
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า	1..... 2..... 3.....
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงาน ในชั้นเรียน	1..... 2..... 3.....
8	การเฉลยคำตอบ	1..... 2..... 3.....
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด	1..... 2..... 3.....
10	การขีดฆ่าแก้ไขผลงานของ นักเรียน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด	1..... 2..... 3.....
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน	1..... 2..... 3.....
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน	1..... 2..... 3.....
14	นักเรียนประเมินกันเอง	1..... 2..... 3.....
15	นักเรียนประเมินตนเอง	1..... 2..... 3.....
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน	1..... 2..... 3.....
17	การจัดลำดับคะแนน	1..... 2..... 3.....
18	การประกาศรายชื่อและผลคะแนน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
19	การให้รางวัลคนเก่ง	1..... 2..... 3.....
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา	1..... 2..... 3.....
ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ และ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้		
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ	1..... 2..... 3.....
2	การตกแต่งห้องให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง	1..... 2..... 3.....
4	การจัดบอร์ด/ป้าย	1..... 2..... 3.....
5	การประดับรูปภาพในห้อง	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
6	การติดประโยค/ข้อความ ภาษาในห้อง	1..... 2..... 3.....
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/ พัดลมในห้อง	1..... 2..... 3.....
8	การใช้สื่อที่หลากหลาย	1..... 2..... 3.....
9	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	1..... 2..... 3.....
10	การใช้สื่อออนไลน์	1..... 2..... 3.....
11	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น	1..... 2..... 3.....
ด้านแบบแผนปฏิบัติ		
1	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของคุณ
2	การแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อย	1..... 2..... 3.....
3	การเข้าสอนตรงเวลา	1..... 2..... 3.....
4	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	1..... 2..... 3.....
5	การแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อย	1..... 2..... 3.....
6	การเข้าสอนตรงเวลา	1..... 2..... 3.....
7	การทำงานชื้อก่อนสอนทุกครั้ง	1..... 2..... 3.....
8	การจำชื้อนักเรียนได้	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
9	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน	1..... 2..... 3.....
10	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด	1..... 2..... 3.....
11	การสั่งให้นักเรียนเจียบขณะ ครูสอน	1..... 2..... 3.....
12	ตอบคำถามทีละคน	1..... 2..... 3.....
13	การใช้ความเข้มงวดกดดัน	1..... 2..... 3.....
14	การเดินทางไปมาในห้อง	1..... 2..... 3.....
15	ให้ความสนใจและพูด ทักทายนักเรียนบางคน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
16	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกาย ทรงผม	1..... 2..... 3.....
17	การติดตามงานส่งล่าช้าโดย ประกาศรายชื่อ	1..... 2..... 3.....
18	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จ ก่อนนำเสนอก่อน	1..... 2..... 3.....
19	ให้โอกาส/ผ่อนปรน	1..... 2..... 3.....
20	การถือไม้เรียวขณะสอน	1..... 2..... 3.....
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่าง กิจกรรม	1..... 2..... 3.....
22	การให้ขออนุญาตก่อนออก นอกห้อง	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง	1..... 2..... 3.....
ด้านภาษาสัญลักษณ์		
1	การดู ว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน	1..... 2..... 3.....
2	การใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก	1..... 2..... 3.....
3	การพูดนอกเรื่อง	1..... 2..... 3.....
4	พูดชมเชย	1..... 2..... 3.....
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น	1..... 2..... 3.....
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
7	คำพูดที่มีหางเสียงกรับ/คะ	1..... 2..... 3.....
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง	1..... 2..... 3.....
9	คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือ เชิงไม่มั่นใจ	1..... 2..... 3.....
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง	1..... 2..... 3.....
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส	1..... 2..... 3.....
12	การพยักหน้า	1..... 2..... 3.....
13	การส่ายหน้า	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของครู
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ	1..... 2..... 3.....
15	การจับ และ สัมผัสกาย	1..... 2..... 3.....
16.	การยกนิ้วโป้ง	1..... 2..... 3.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์นักเรียน

การสัมภาษณ์ นักเรียนคนที่.....ครั้งที่.....วันที่.....ช่วงเวลา.....
ใช้เวลา.....นาที่สถานที่สัมภาษณ์.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นักเรียนฉบับนี้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
1	การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
3	การทบทวนความรู้เดิม	1..... 2..... 3.....
4	การทดสอบก่อนเรียน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสังเกตการณ์ความคาดหวังของนักเรียน
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	1..... 2..... 3.....
6	การบรรยายความรู้	1..... 2..... 3.....
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียน สร้างความรู้ด้วยตนเอง	1..... 2..... 3.....
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรม	1..... 2..... 3.....
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์	1..... 2..... 3.....
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน	1..... 2..... 3.....
11	การให้คนเก่งช่วยคนอ่อน	1..... 2..... 3.....
12	การปฏิบัติกิจกรรม รายบุคคล	1..... 2..... 3.....
13	การประยุกต์ใช้ความรู้	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
14	การแสดงผลงาน	1..... 2..... 3.....
15	การบรรยายสรุปความรู้ท้ายกิจกรรมทุกครั้ง	1..... 2..... 3.....
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง	1..... 2..... 3.....
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป	1..... 2..... 3.....
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ	1..... 2..... 3.....
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
ด้านการวัดและประเมินผล		
1.	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	1..... 2..... 3.....
2.	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
3.	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน	1..... 2..... 3.....
4.	การให้ทำการบ้าน	1..... 2..... 3.....
5.	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน	1..... 2..... 3.....
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า	1..... 2..... 3.....
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน	1..... 2..... 3.....
8	การเฉลยคำตอบ	1..... 2..... 3.....
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด	1..... 2..... 3.....
10	การขีดฆ่าแก้ไขผลงานของนักเรียน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด	1..... 2..... 3.....
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน	1..... 2..... 3.....
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน	1..... 2..... 3.....
14	นักเรียนประเมินกันเอง	1..... 2..... 3.....
15	นักเรียนประเมินตนเอง	1..... 2..... 3.....
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน	1..... 2..... 3.....
17	การจัดลำดับคะแนน	1..... 2..... 3.....
18	การประกาศรายชื่อและผลคะแนน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
19	การให้รางวัลคนเก่ง	1..... 2..... 3.....
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา	1..... 2..... 3.....
ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ และ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้		
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ	1..... 2..... 3.....
2	การตกแต่งห้องให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	1..... 2..... 3.....
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง	1..... 2..... 3.....
4	การจัดบอร์ด/ป้าย	1..... 2..... 3.....
5	การประดับรูปภาพในห้อง	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
6	การติดประโยค/ข้อความ ภาษาในห้อง	1..... 2..... 3.....
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/ พัดลมในห้อง	1..... 2..... 3.....
8	การใช้สื่อที่หลากหลาย	1..... 2..... 3.....
9	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	1..... 2..... 3.....
10	การใช้สื่อออนไลน์	1..... 2..... 3.....
11	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น	1..... 2..... 3.....
ด้านแบบแผนปฏิบัติ		
1	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
2	การแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อย	1..... 2..... 3.....
3	การเข้าสอนตรงเวลา	1..... 2..... 3.....
4	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย	1..... 2..... 3.....
5	การแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อย	1..... 2..... 3.....
6	การเข้าสอนตรงเวลา	1..... 2..... 3.....
7	การงานชื้อก่อนสอนทุกครั้ง	1..... 2..... 3.....
8	การจำชื้อนักเรียนได้	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
9	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน	1..... 2..... 3.....
10	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด	1..... 2..... 3.....
11	การสั่งให้นักเรียนเจียบขณะ ครูสอน	1..... 2..... 3.....
12	ตอบคำถามทีละคน	1..... 2..... 3.....
13	การใช้ความเข้มงวดกดดัน	1..... 2..... 3.....
14	การเดินทางไปในห้อง	1..... 2..... 3.....
15	ให้ความสนใจและพูด ทักทายนักเรียนบางคน	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
16	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกาย ทรงผม	1..... 2..... 3.....
17	การติดตามงานส่งล่าช้าโดย ประกาศรายชื่อ	1..... 2..... 3.....
18	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จ ก่อนนำเสนอก่อน	1..... 2..... 3.....
19	ให้โอกาส/ผ่อนปรน	1..... 2..... 3.....
20	การถือไม้เรียวขณะสอน	1..... 2..... 3.....
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่าง กิจกรรม	1..... 2..... 3.....
22	การให้ขออนุญาตก่อนออก นอกห้อง	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมภาษณ์ความคาดหวังของนักเรียน
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง	1..... 2..... 3.....
ด้านภาษาสัญลักษณ์		
1	การดู ว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน	1..... 2..... 3.....
2	การใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ถูก/ไม่ถูก	1..... 2..... 3.....
3	การพูดนอกเรื่อง	1..... 2..... 3.....
4	พูดชมเชย	1..... 2..... 3.....
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น	1..... 2..... 3.....
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสังเกตลักษณะความคาดหวังของนักเรียน
7	คำพูดที่มีหางเสียงกรับ/คะ	1..... 2..... 3.....
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง	1..... 2..... 3.....
9	คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือ เชิงไม่มั่นใจ	1..... 2..... 3.....
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง	1..... 2..... 3.....
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส	1..... 2..... 3.....
12	การพยักหน้า	1..... 2..... 3.....
13	การส่ายหน้า	1..... 2..... 3.....

ที่	ปรากฏการณ์	บันทึกการสัมพัทธ์ความคาดหวังของนักเรียน
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ	1..... 2..... 3.....
15	การจับ และ สัมผัสกาย	1..... 2..... 3.....
16.	การยกนิ้วโป้ง	1..... 2..... 3.....

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้เพื่อการวิจัย ระยะที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(สำหรับครู)

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและแนวทางการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่างๆในบริบทของการจัดการเรียนการสอน
และความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์เหล่านั้น

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมดที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยรวม และไม่มีผลกระทบต่อท่านใดๆทั้งสิ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

(ดวงตา นามวงษา)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ประสบการณ์สอน

0 - 4 ปี 5 - 10 ปี 11 - 15 ปี
 16 - 20 ปี 20 - 24 ปี 25 - 30 ปี
 31 - 35 ปี มากกว่า 35 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ตำแหน่ง/วิทยฐานะ

ครูอัตราจ้าง ครูผู้ช่วย ครูชำนาญการ
 ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

5. ระดับชั้นที่สอน

ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ต่างๆในบริบทของการจัดการเรียนการสอนและลำดับความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์เหล่านั้น

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ในบริบทของการจัดการเรียนการสอน และใส่ตัวเลขลำดับที่ใน □ หน้าข้อความ ความคาดหวังของท่านจากปรากฏการณ์เหล่านั้น โดยใส่ เลข 1 สำหรับความคาดหวังที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด และ เลข 2, 3, สำหรับความคาดหวังที่ท่านเห็นด้วยในลำดับรองลงไป ตามลำดับ

ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
1	การแจ้งวัตถุประสงค์					☐ นักเรียนรู้ว่าต้องเรียนอะไรบ้าง ☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเรียน ☐ นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียน
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรม					☐ นักเรียนรู้ลำดับขั้นตอนกิจกรรม ☐ กิจกรรมมีความต่อเนื่องเชื่อมโยง ☐ เสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน
3	การทบทวนความรู้เดิม					☐ เป็นพื้นฐานของเนื้อหาที่จะสอน ☐ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเนื้อหาที่จะสอนได้ ☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ
4	การทดสอบก่อนเรียน					☐ ประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน ☐ ศึกษาพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ นักเรียนรับรู้ความรู้พื้นฐานตนเอง

ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม					☐ นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน
						☐ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
						☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
6	การบรรยายความรู้					☐ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาตรงประเด็นถูกต้อง
						☐ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบถ้วน
						☐ ประหยัดเวลา สื่อทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง					☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจ
						☐ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้
						☐ นักเรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิด
8	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					☐ นักเรียนเกิดประสบการณ์จากการร่วมคิดร่วมทำ
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความหมาย
						☐ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจบทเรียน
9	การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์					☐ นักเรียนเกิดทักษะทางสังคม
						☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
						☐ นักเรียนได้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน					☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน
						☐ นักเรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น
						☐ ฝึกความมีน้ำใจนักกีฬา
11	การให้คนเก่งช่วยคนอื่น					☐ นักเรียนเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน
						☐ นักเรียนเก่งเกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อน
						☐ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
12	การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล					☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
						☐ นักเรียนมีโอกาสคิดทำด้วยตนเอง
						☐ นักเรียนได้รับรู้ศักยภาพของตนเอง
13	การประยุกต์ใช้ความรู้					☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความหมาย
						☐ นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์
14	การแสดงผลงาน					☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
						☐ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน
						☐ นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร

ท-	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
15	การบรรยายสรุปความรู้ท้ายกิจกรรมทุกครั้ง					☐ นักเรียนมีการรับรู้เนื้อหาได้ถูกต้อง ☐ นักเรียนได้รับเนื้อหาครบถ้วน ☐ นักเรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น
16	การให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง					☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความหมาย ☐ นักเรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ☐ นักเรียนเกิดทักษะการคิดสังเคราะห์
17	การถามนำให้นักเรียนสรุป					☐ กระตุ้นนักเรียนคิดสรุปเนื้อหาที่เรียนด้วยตนเอง ☐ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียน ☐ นักเรียนเกิดทักษะการคิด
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ					☐ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ ☐ นักเรียนได้เทคนิคการจำ ☐ นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้					☐ เป็นหลักฐานการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ นักเรียนรับรู้การเรียนรู้ของตนเอง ☐ ครูได้แนวทางพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
การวัดและประเมินผล						
1	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย					☐ ความเป็นปรนัยตรวจคำตอบง่าย ☐ ประหยัดเวลาในการตรวจ ☐ วัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย					☐ กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดหาคำตอบหลากหลาย ☐ นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนสื่อความ ☐ นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดของตนเอง
3	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน					☐ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ วางแผนการสอนซ่อมเสริม ☐ สะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน
4	การให้ทำการบ้าน					☐ นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม ☐ นักเรียนได้ทบทวนความรู้หลังเรียน ☐ นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้สู่การประยุกต์ใช้ความรู้
5	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน					☐ สะดวกต่อการกำกับติดตามงาน ☐ นักเรียนมีวินัยความรับผิดชอบ ☐ นักเรียนเอาใจใส่ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ท-	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า					☐ ปลุกฝังคุณลักษณะด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ ☐ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตรงเวลา ☐ นักเรียนคนอื่นไม่ทำตามอย่าง
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน					☐ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตามกำหนด ☐ กระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ☐ นักเรียนรับรู้ว่าคุณขาดส่งงานขึ้นใจ
8	การเฉลยคำตอบ					☐ นักเรียนรับรู้คำตอบที่ถูกต้อง ☐ นักเรียนรับรู้ข้อผิดพลาดของตนเอง ☐ นักเรียนรู้คำตอบทันทีทั้งที่
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด					☐ นักเรียนรู้ว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิด ☐ เสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ☐ นักเรียนรู้ว่าจะต้องเรียนรู้สิ่งใดเพิ่มเติม
10	การขีดฆ่าแก้ไขผลงานของนักเรียน					☐ นักเรียนรู้จุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของตนเอง ☐ นักเรียนได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง

ที่-	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด					☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง
						☐ นักเรียนใส่ใจในการทำงานมากขึ้น
						☐ นักเรียนได้แนวทางเพื่อการเรียนรู้
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน					☐ ประหยัดเวลา
						☐ นักเรียนได้เรียนรู้ผลงานซึ่งกันและกัน
						☐ นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน					☐ เพื่อการตรวจสอบและตัดสินใจ
						☐ เพื่อให้การประเมินมีมาตรฐาน
						☐ เพื่อคัดกรองนักเรียน
14	นักเรียนประเมินกันเอง					☐ นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น
						☐ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน
						☐ นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน
15	นักเรียนประเมินตนเอง					☐ นักเรียนรับรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
						☐ นักเรียนตระหนักที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น
						☐ นักเรียนเข้าใจตนเองดีขึ้น
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน					☐ ได้รับความรู้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุตรหลาน
						☐ ทำให้ได้ข้อมูลสำคัญในบางด้านของนักเรียน

ท- ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิด ปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
17	การจัดลำดับคะแนน					☐ นักเรียนทราบลำดับคะแนน ☐ นักเรียนใส่ใจในการพัฒนาตนเอง ☐ นักเรียนมีกำลังใจในการเรียนที่ได้คะแนนสูง
18	การประกาศรายชื่อและผลคะแนน					☐ นักเรียนทราบผลคะแนนของตนเอง ☐ นักเรียนเปรียบเทียบผลคะแนนกับคนอื่น ๆ ☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น
19	การให้รางวัลคนเก่ง					☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง ☐ นักเรียนเห็นแบบอย่างการพัฒนาตนเอง ☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้
20	การนัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา					☐ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาผลการเรียน ☐ เติมเต็มความรู้ให้กับนักเรียน ☐ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้						
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ					☐ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ☐ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ☐ สะดวกต่อการนำไปใช้

ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
2	การตกแต่งห้องสวยงาม					☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน ☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ☐ จูงใจนักเรียนให้อยากเข้าชั้นเรียน
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน ☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้
4	การจัดบอร์ด/ป้าย					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ☐ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม
5	การประดับรูปภาพในห้อง					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ ห้องเรียนมีความสวยงาม ☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้
6	การติดประโยค/ข้อความภาษาในห้อง					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน ☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง					☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้						
1	การใช้สื่อที่หลากหลาย					☐ บทเรียนน่าสนใจ ☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
2	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์					☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ☐ นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี
3	การใช้สื่อออนไลน์					☐ นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน ☐ นักเรียนสนใจการเรียนรู้ ☐ นักเรียนเกิดทักษะการใช้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น					☐ นำสื่อท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ☐ ประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะหาง่าย ☐ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน

ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
แบบแผนปฏิบัติ						
1	การจัดตารางเรียนเข้า/บ่าย					☐ สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาเรียน ☐ สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาตามหลักสูตร ☐ เป็นไปตามระบบการจัดการเรียน
2	การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย					☐ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ☐ เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพของครู ☐ เพื่อปฏิบัติตามแบบสุภาพชนทั่วไป
3	การเข้าสอนตรงเวลา					☐ บริหารเวลาให้คุ้มค่า ☐ การสอนเสร็จทันเวลา ☐ เตรียมพร้อมก่อนการสอน
4	การขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง					☐ กระตุ้นให้มีความรับผิดชอบ ☐ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ☐ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล
5	การจำชื่อนักเรียนได้					☐ ง่ายต่อการเรียกชื่อให้ตอบคำถามหรือแสดงความคิด ☐ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ☐ ครูได้เรียนรู้รู้นักเรียน
6	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน					☐ บรรยายความรู้แก่นักเรียน ☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน ☐ มองเห็นพฤติกรรมนักเรียนภายในห้องได้

ที่-	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
7	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด					☐ นักเรียนได้รับความรู้ที่กว้างขึ้น
						☐ นักเรียนมีความพร้อมในการสอบแข่งขัน
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนอยากศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
8	การสั่งให้นักเรียนเจียบขณะครูสอน					☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน
						☐ ไม่ให้รบกวนสมาธิเพื่อนในชั้นเรียน
						☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน
9	ตอบคำถามทีละคน					☐ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
						☐ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้
						☐ วัดความรู้ความเข้าใจรายบุคคล
10	การใช้ความเข้มงวดกวดขัน					☐ สร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน
						☐ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน
						☐ นักเรียนตั้งใจเรียน
11	การเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน					☐ ได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้น
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน
						☐ รับรู้พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน

ท- ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิด ปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
12	ให้ความสนใจและพูดทักทาย นักเรียนบางคน					☐ สร้างบรรยากาศชั้นเรียนที่ดี ☐ นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย ☐ นักเรียนรู้สึกเป็นกันเองกับครู
13	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกาย ทรง ผม					☐ นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบ ☐ นักเรียนมีระเบียบวินัย ☐ นักเรียนมีบุคลิกภาพ สุภาพที่ดี
14	การติดตามงานส่งล่าช้าโดย ประกาศรายชื่อ					☐ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ติดตามงาน ☐ เพื่อให้ให้นักเรียนส่งงานตามเวลา กำหนด ☐ เพื่อเตือนความจำนักเรียน
15	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อน นำเสนอก่อน					☐ ให้เป็นไปตามลำดับความพร้อม ☐ เสริมแรงคน/กลุ่มที่ทำเสร็จก่อน ☐ เพื่อให้กิจกรรมเสร็จทันเวลา
16	ให้โอกาส/ผ่อนปรน					☐ นักเรียนได้ทบทวนตนเอง ☐ นักเรียนมีโอกาสแก้ตัว ☐ นักเรียนมีกำลังใจที่จะปรับปรุง ตนเอง
17	การถือไม้เรียวขณะสอน					☐ เป็นเครื่องมือในการสอน ☐ เป็นสัญลักษณ์เพื่อควบคุม พฤติกรรมนักเรียน ☐ กระตุ้นให้สนใจการเรียน

ที่-	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
18	การเคาะ/ทูปโต๊ะเสียงดัง					☐ ให้นักเรียนเงียบและตั้งใจฟัง
						☐ ให้นักเรียนสนใจการเรียน
						☐ เตรียมความพร้อมนักเรียน
19	การนั่งบนโต๊ะนักเรียน					☐ เพื่อให้ใกล้ชิดนักเรียน
						☐ เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียน
						☐ ครูไม่ได้ตั้งใจ
20	ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า					☐ เพื่อความเป็นระเบียบ
						☐ นักเรียนที่มาก่อนได้อยู่ใกล้กับครู
						☐ นักเรียนไม่เสียสมาธิขณะคนมาทีหลังเข้าห้องเรียน
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรม					☐ เพื่อทำให้นักเรียนไม่เมื่อยล้า
						☐ เพื่อการรับรู้และเรียนรู้ที่ดีขึ้น
						☐ ครูและนักเรียนได้พักทำธุระส่วนตัว
22	การให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้อง					☐ นักเรียนมีสัมมาคารวะ
						☐ เป็นการให้เกียรติครูและเพื่อนๆ
						☐ ฝึกมารยาทที่ดีให้กับนักเรียน
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง					☐ ผู้ปกครองทราบข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี
						☐ ผู้ปกครองช่วยควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ท	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
ภาษาสัญลักษณ์						
1	การคว่ำก่าวตักเตือนในชั้นเรียน					☐ ปรับพฤติกรรมนักเรียน ☐ นักเรียนรับรู้ความผิดพลาดของตนเอง ☐ ให้เพื่อนๆรับรู้และไม่ทำตามอย่างที่ผิดพลาด
2	การใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ ถูก/ไม่ถูก					☐ เพื่อให้ นักเรียนรู้คำตอบที่ถูกต้อง ☐ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบ ☐ เพื่อให้ นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น
3	การพูดนอกเรื่อง					☐ ลดความเครียดให้นักเรียน ☐ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน ☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน
4	พูดชมเชย					☐ เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียน ☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น					☐ ความเป็นกันเอง ผ่อนคลาย ☐ นักเรียนไม่ตึงเครียดขณะเรียน ☐ เพื่อให้ นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู					☐ ทำให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับครู ☐ เป็นคำแทนตัวที่ครูใช้อยู่ตามปกติ ☐ นักเรียนเกิดศรัทธาต่อคำว่าครู

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
7	คำพูดที่เป็นหางเสียงกรับ/คะ					☐ ทำให้คำพูดมีความสุภาพ นุ่มนวลน่าฟัง ☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีใน ชั้นเรียน ☐ เป็นแบบอย่างของสุภาพชน
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง					☐ กระตุ้นนักเรียนให้มีความ พยายามมากขึ้น ☐ นักเรียนมั่นใจในตนเอง ☐ สร้างความท้าทายให้กับ นักเรียน
9	คำพูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิง ไม่มั่นใจ					☐ กระตุ้นการคิดของนักเรียน ☐ เพื่อคุุปฏิบัติกริยาโต้ตอบของ นักเรียน ☐ ประเมินความสนใจของ นักเรียน
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง					☐ กระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจ เรียน ☐ เรียกความสนใจของ นักเรียน ☐ ให้นักเรียน ได้ยินอย่างทั่วถึง
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส					☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน ☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมี ความสุข ☐ สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้น เรียน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
12	การพยักหน้า					☐ สื่อให้นักเรียนรู้ว่า ถูกต้อง ใช่ ☐ นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ ☐ เป็นการเสริมแรงแก่นักเรียน
ที่	ปรากฏการณ์	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	ความคาดหวังของครู
13	การส่ายหน้า					☐ สื่อให้นักเรียนรู้ว่า ไม่ถูกต้อง /ไม่ใช่/ไม่ พอใจ ☐ สะท้อนผลให้นักเรียนรับรู้อย่างทันทั่วทั้งที่ ☐ นักเรียนพยายามหาคำตอบใหม่หรือปรับ พฤติกรรม
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ					☐ สะท้อนผลการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียน ☐ นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ ☐ นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
15	การจับ และ สัมผัสกาย					☐ แสดงความรักต่อนักเรียน ☐ ให้กำลังใจนักเรียน ☐ กระตุ้นความสนใจของนักเรียน
16	การยกนิ้วโป้ง					☐ เป็นการให้กำลังใจกับนักเรียน ☐ เป็นการสะท้อนผลงาน/การกระทำที่ถูกต้อง ☐ เป็นการเสริมแรงแก่นักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				ความคาดหวังของครู
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	

@@@@@@@ ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม @@@@@@@@

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(สำหรับนักเรียน)

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและแนวทางการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่างๆในบริบทของการจัดการเรียนการสอน และและการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์เหล่านั้น

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมดที่นักเรียนตอบจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยรวม และไม่มีผลกระทบต่อด้านลบใดๆต่อตัวนักเรียนทั้งสิ้น

ผู้วิจัยขอขอบใจนักเรียนอย่างยิ่งที่สละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

(ดวงตา นามวงษา)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับชั้นเรียน

ประถมศึกษาปีที่ 1-3

ประถมศึกษาปีที่ 4-6

มัธยมศึกษาปีที่ 1-3

มัธยมศึกษาปีที่ 4-6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนและลำดับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์เหล่านั้น

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ในบริบทของการจัดการเรียนการสอน และใส่ตัวเลขลำดับที่ □ หน้าข้อความที่เกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนจากปรากฏการณ์เหล่านั้น โดยใส่ เลข 1 สำหรับความคาดหวังที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด และ เลข 2, 3, สำหรับความคาดหวังที่ท่านเห็นด้วยในลำดับรองลงไปตามลำดับ

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
1	การแจ้งวัตถุประสงค์					☐ นักเรียนรู้ว่าต้องเรียนอะไรบ้าง
						☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเรียน
						☐ นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียน
						☐ การทำงานทุกอย่างควรมีเป้าหมายชัดเจน
						☐ กังวลกลัวจะไม่ผ่านวัตถุประสงค์นั้นๆ
2	การบอกขั้นตอนกิจกรรม					☐ นักเรียนรู้ลำดับขั้นตอนกิจกรรม
						☐ กิจกรรมมีความต่อเนื่องเชื่อมโยง
						☐ เสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน
						☐ เสียเวลาเพราะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอยู่แล้ว
						☐ การทำงานทุกอย่างควรมีระเบียบแบบแผนปฏิบัติ
3	การทบทวนความรู้เดิม					☐ เป็นพื้นฐานของเนื้อหาที่จะสอน
						☐ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเนื้อหาที่จะสอนได้
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ
						☐ ทำให้เสียเวลาเพราะเรียนมาแล้ว
						☐ เครียดกลัวถูกถาม

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
4	การทดสอบก่อนเรียน					☐ ประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียน
						☐ ศึกษาพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน
						☐ นักเรียนรับรู้ความรู้พื้นฐานตนเอง
						☐ ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้า
						☐ วิตกกังวล กลัวการสอบ
5	การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม					☐ นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน
						☐ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
						☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
						☐ ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควร
						☐ มีเพื่อนช่วยกันจึงสามารถทำงานอย่างอื่นได้
6	การบรรยายความรู้					☐ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาตรงประเด็นถูกต้อง
						☐ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบถ้วน
						☐ ประหยัดเวลา สื่อทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
						☐ เป็นสิ่งที่ดีเพราะไม่ต้องเสียเวลาค้นคว้าด้วยตนเอง
						☐ น่าเบื่อเพราะต้องทนนั่งฟังจนจบชั่วโมงสอน
7	การเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง					☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจ
						☐ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้
						☐ นักเรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิด
						☐ ผู้ศึกษาครีดยถ้าไม่มีแนวทางที่ชัดเจน
						☐ การสอนเป็นหน้าของครูไม่ใช่ภาระของนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
8	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					☐ นักเรียนเกิดประสบการณ์จากการร่วมคิดร่วมทำ
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย
						☐ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจบทเรียน
						☐ ผู้ศึกษามีปมด้อยหากช่วยเพื่อนไม่ได้ทำที่ควร
						☐ ทำให้กิจกรรมสนุกสนานน่าสนใจไม่่วง
9	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์					☐ นักเรียนเกิดทักษะทางสังคม
						☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
						☐ นักเรียนได้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
						☐ เครียดกลัวเพื่อนและครูไม่ยอมรับ
						☐ ต้องค้นคว้าหาความรู้มากขึ้น
10	การใช้กิจกรรมเกมแข่งขัน					☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน
						☐ นักเรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น
						☐ ฝึกความมีน้ำใจนักกีฬา
						☐ กอดตันเพราะข้อมมีผู้แพ้ผู้ชนะ
						☐ ผู้ถูกเยาะเย้ย
11	การให้คนเรียนเก่งช่วยคนเรียนอ่อน					☐ นักเรียนเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน
						☐ นักเรียนเก่งเกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อน
						☐ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
						☐ คนเรียนอ่อนรู้สึกอายและมีปมด้อย
						☐ เพิ่มภาระให้คนเรียนเก่ง

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
12	การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล					☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
						☐ นักเรียนมีโอกาสคิดทำด้วยตนเอง
						☐ นักเรียนได้รับรู้ศักยภาพของตนเอง
						☐ ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้า
						☐ เครียดเพราะต้องคิดทำด้วยตนเอง
13	การประยุกต์ใช้ความรู้					☐ นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย
						☐ นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์
						☐ มีกำลังใจที่จะเรียนเพราะนำไปใช้ได้จริง
						☐ เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง
14	การแสดงผลงาน					☐ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
						☐ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน
						☐ นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร
						☐ เกิดความภูมิใจที่สร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จ
						☐ เครียดกลัวผลงานจะสู้คนอื่นไม่ได้
15	บรรยายสรุปความรู้ทำกิจกรรมทุกครั้ง					☐ นักเรียนมีการรับรู้เนื้อหาได้ถูกต้อง
						☐ นักเรียนได้รับเนื้อหาครบถ้วน
						☐ นักเรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น
						☐ เป็นการเรียนที่สบายเพราะมีการสรุปความรู้ให้
						☐ ครูมีความรู้ น่าเชื่อถือ

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
16	นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง					☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย
						☐ นักเรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง
						☐ นักเรียนเกิดทักษะการคิดสังเคราะห์
						☐ ไม่มั่นใจในความรู้ที่ได้ว่าถูกต้องและครบถ้วน
						☐ กลัวจะสรุปได้ไม่เหมือนคนอื่น
17	ถามนำให้นักเรียนสรุป					☐ กระตุ้นนักเรียนคิดสรุปเนื้อหาที่เรียนด้วยตนเอง
						☐ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียน
						☐ นักเรียนเกิดทักษะการคิด
						☐ ต้องตั้งใจเรียนมากขึ้น
						☐ เกิดความกดดันกลัวตอบผิด
18	การใช้เทคนิคช่วยจำ					☐ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้
						☐ นักเรียนได้เทคนิคการจำ
						☐ นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น
						☐ ได้แต่เทคนิคการจำแต่ไม่เข้าใจ
						☐ ไม่จำเป็นขอให้เข้าใจก็จำได้
19	การสะท้อนผลการเรียนรู้					☐ เป็นหลักฐานการเรียนรู้ของนักเรียน
						☐ นักเรียนรับรู้การเรียนรู้ของตนเอง
						☐ ครูได้แนวทางพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป
						☐ การสะท้อนความจริงอาจทำให้ครูไม่พอใจ
						☐ ทำให้มีโอกาสดูคิดด้วยตนเอง

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
การวัดและประเมินผล						
1	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย					☐ มีความเป็นปรนัยตรวจคำตอบง่าย ☐ ประหยัดเวลาในการตรวจ ☐ วัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด ☐ สามารถเดาได้เพราะมีคำตอบให้เลือก ☐ เครียดเพราะข้อสอบอาจไม่ตรงกับที่รู้
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย					☐ กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดหาคำตอบหลากหลาย ☐ นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนสื่อความ ☐ นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดของตนเอง ☐ เบื่อการเขียนตอบ เพราะไม่ถนัดการเขียน ☐ กังวลว่าคำตอบจะไม่ตรงกับความคิดของครู
3	ทดสอบทุกครั้งหลังสอน					☐ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ วางแผนการสอนซ่อมเสริม ☐ สะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ ต้องเข้าเรียนและตั้งใจเรียนถึงจะทำข้อสอบได้ ☐ รู้สึกเครียดวิตกกังวลเพราะไม่มีเวลาทบทวนความรู้
4	การให้ทำการบ้าน					☐ นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม ☐ นักเรียนได้ทบทวนความรู้หลังเรียน ☐ นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้สู่การประยุกต์ใช้ความรู้ ☐ เครียดไม่อยากเข้าเรียนถ้าการบ้านไม่เสร็จ ☐ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
5	การนัดหมายส่งงานพร้อมกัน					☐ สะดวกต่อการกำกับติดตามงาน
						☐ นักเรียนมีวินัยความรับผิดชอบ
						☐ นักเรียนเอาใจใส่ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
						☐ เครียดกลัวงานเสร็จไม่ทันเพื่อน
						☐ อาจคัดลอกงาน,ทำพอให้ได้ส่งทันตามที่นัดหมาย
6	ไม่รับงานที่ส่งล่าช้า					☐ ปลุกฝังคุณลักษณะด้านความมีวินัย รับผิดชอบ
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตรงเวลา
						☐ นักเรียนคนอื่น ไม่ทำตามอย่าง
						☐ ไม่ยุติธรรมเพราะแต่ละคนมีความพร้อมต่างกัน
						☐ เครียด อับอาย เพราะเหมือนเป็นการประจาน
7	การแจ้งรายชื่อผู้ขาดส่งงานในชั้นเรียน					☐ กระตุ้นให้นักเรียนส่งงานตามกำหนด
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
						☐ นักเรียนรับรู้ว่าคุณขาดส่งงานขึ้นใจ
						☐ เป็นการประจานให้อับอาย
						☐ เครียด กดดัน ไม่อยากเข้าชั้นเรียน
8	การเฉลยคำตอบ					☐ นักเรียนรับรู้คำตอบที่ถูกต้อง
						☐ นักเรียนรับรู้ข้อผิดพลาดของตนเอง
						☐ นักเรียนรู้คำตอบทันที
						☐ สามารถรอการเฉลยคำตอบจึงไม่จำเป็นต้องคิด
						☐ ท้อแท้ อับอาย เมื่อตอบคำถามผิด

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
9	การใช้เครื่องหมายถูกผิด					☐ นักเรียนรู้ว่าคำตอบนั้นถูกหรือผิด
						☐ เสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน
						☐ นักเรียนรู้ว่าจะต้องเรียนรู้สิ่งใดเพิ่มเติม
						☐ เครื่องหมายผิดเป็นสัญลักษณ์ของความล้มเหลว
						☐ ท้อแท้หมดกำลังใจเมื่อได้เครื่องหมายผิดเยอะๆ
10	การขีดฆ่าแก้ไขผลงานของนักเรียน					☐ นักเรียนรู้จุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของตนเอง
						☐ นักเรียนได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง
						☐ สบายเพราะครูเฉลยคำตอบให้
						☐ รู้สึกแย่เพราะทำให้ผลงานสกปรกดูไม่ดี
11	การเขียนให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด					☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง
						☐ นักเรียนใส่ใจในการทำงานมากขึ้น
						☐ นักเรียนได้แนวทางเพื่อการเรียนรู้
						☐ เป็นการทุ่มเทเพื่อลูกนักเรียน
						☐ รู้สึกสบายเพราะไม่ต้องค้นหาคำตอบเอง
12	การเปลี่ยนกันตรวจงาน					☐ ประหยัดเวลา
						☐ นักเรียนได้เรียนรู้ผลงานซึ่งกันและกัน
						☐ นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น
						☐ ไม่ยุติธรรมเพราะอาจมีการกลั่นแกล้งกัน
						☐ อับอายเพื่อนเมื่อตนเองได้คะแนนน้อย

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
13	การกำหนดเกณฑ์ประเมิน					☐ เพื่อการตรวจสอบและตัดสินใจ
						☐ เพื่อให้การประเมินมีมาตรฐาน
						☐ เพื่อคัดกรองนักเรียน
						☐ ไม่ยุติธรรมเพราะแต่ละคนมีความพร้อมแตกต่าง
						☐ เป็นสิ่งท้าทายต้องขยันเรียนมากขึ้นเพื่อให้ผ่าน
14	นักเรียนประเมินกันเอง					☐ นักเรียนได้ประเมินตนเองและผู้อื่น
						☐ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน
						☐ นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน
						☐ ไม่ยุติธรรมเพราะอาจถ่มถุยกันไม่ได้
						☐ วิตกกังวลกลัวเกิดความขัดแย้ง
15	นักเรียนประเมินตนเอง					☐ นักเรียนรับรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
						☐ นักเรียนตระหนักที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น
						☐ นักเรียนเข้าใจตนเองดีขึ้น
						☐ บางคนอาจประเมินเข้าข้างตนเอง
						☐ ผลการประเมินไม่น่าเชื่อถือ
16	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน					☐ ได้รับรู้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุตรหลาน
						☐ ทำให้ได้ข้อมูลสำคัญในบางด้านของนักเรียน
						☐ กดดัน ไม่อยากให้ผู้ปกครองรับรู้ในบางเรื่อง
						☐ สร้างภาระให้กับผู้ปกครองโดยไม่จำเป็น
						☐ ผู้ปกครองอาจประเมินเข้าข้างบุตรหลานตน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
17	การจัดลำดับ คะแนน					☐ นักเรียนทราบลำดับคะแนน
						☐ นักเรียนใส่ใจในการพัฒนาตนเอง
						☐ นักเรียนมีกำลังใจในการเรียนในกรณีได้ คะแนนสูง
						☐ เป็นการประจานผู้ได้คะแนนต่ำให้อับอาย
						☐ ผู้ได้ลำดับท้าย ท้อแท้ไม่อยากเรียนใน รายวิชานั้น
18	การประกาศ รายชื่อและผล คะแนน					☐ นักเรียนทราบผลคะแนนของตนเอง
						☐ นักเรียนเปรียบเทียบผลคะแนนกับคนอื่น ๆ
						☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น
						☐ เกรียด กอดัน ที่คนอื่นต้องรับรู้ผลคะแนน ของตน
						☐ เป็นการประจานผู้ได้คะแนนต่ำให้อับอาย
19	การให้รางวัลคน เก่ง					☒ นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง
						☐ นักเรียนเห็นแบบอย่างการพัฒนาตนเอง
						☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้
						☐ รู้สึกหมกมุ่นใจเพราะผู้คนเก่งไม่ได้
						☐ รู้สึกกังวลกลัวตกอันดับ
20	การนัดสอนซ่อม เสริมนอกเวลา					☐ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาผลการเรียน
						☐ เติมเต็มความรู้ให้กับนักเรียน
						☐ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
						☐ ครูเสียสละเวลาเพื่อนักเรียน
						☐ รู้สึกว่าตนเองเป็นตัวปัญหา
						☐ รู้สึยที่ต้องถูกสอนซ่อม

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้						
1	การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ					☐ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ☐ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ☐ สะดวกต่อการนำไปใช้ ☐ ห้องเรียนเป็นระเบียบทำให้เรียนอย่างมีความสุข ☐ ทุกคนควรช่วยกันรักษาความเป็นระเบียบของห้อง
2	การตกแต่งห้องสวยงาม					☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน ☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ☐ จูงใจนักเรียนให้อยากเข้าชั้นเรียน ☐ ทุกคนต้องรักษาความสะอาดสวยงามของห้องเรียน ☐ เกิดแรงบันดาลใจในการจัดห้องที่บ้าน
3	การจัดมุมต่างๆในห้อง					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน ☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ☐ ทำให้ต่างคนต่างอยู่ ☐ รู้สึกอึดอัด
4	การจัดบอร์ด/ป้าย					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ☐ นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ☐ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ☐ รู้สึกเป็นภาระ ☐ รู้สึกรกสายตา

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
5	การประดับรูปภาพในห้อง					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
						☐ ห้องเรียนมีความสวยงาม
						☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้
						☐ รู้สึกรอกายตา
						☐ สร้างแรงบันดาลใจเกิดจินตนาการ
6	การติดประโยค/ข้อความภายในห้อง					☐ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
						☐ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน
						☐ ให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้
						☐ ห้องเรียนรกไม่เป็นระเบียบ
						☐ รู้สึกว่าไม่จำเป็น
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้อง					☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
						☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
						☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน
						☐ เครื่องปรับอากาศ/พัดลมสำคัญมีความสำคัญยิ่ง
						☐ ภาคภูมิใจในสถาบัน
สื่อ ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้						
1	การใช้สื่อที่หลากหลาย					☐ บทเรียนน่าสนใจ
						☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย
						☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
						☐ ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจสอนต้องตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด
						☐ ชอบวิชาที่ครูสอน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
2	การสอนใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์					☐ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
						☐ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
						☐ นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี
						☐ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความสำคัญจำเป็น
						☐ อยากเรียนรู้ เก่ง และเท่าทันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
3	การใช้สื่อออนไลน์					☐ นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน
						☐ นักเรียนสนใจการเรียน
						☐ นักเรียนเกิดทักษะการใช้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
						☐ ครูเก่งทันสมัยน่าเชื่อถือ
						☐ รู้สึกว่าตัวเองมีความทันสมัย
4	การใช้สื่อวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น					☐ นำสื่อท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
						☐ ประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะหาง่าย
						☐ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน
						☐ สำนึกรักท้องถิ่นมากขึ้น
						☐ สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความค่าหากรู้จักนำมาปรับประยุกต์ใช้
แบบแผนปฏิบัติ						
1	การจัดตารางเรียนเช้า/บ่าย					☐ สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาเรียน
						☐ สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาตามหลักสูตร
						☐ เป็นไปตามระบบการจัดตารางเรียน
						☐ วิชาสำคัญมากเรียนตอนเช้า
						☐ วิชาสำคัญน้อยเรียนตอนบ่าย

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
2	การแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย					☐ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี
						☐ เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพของครู
						☐ เพื่อปฏิบัติตามแบบสุภาพชนทั่วไป
						☐ ครุ่น่าเคารพ
						☐ ครุ่น่าเชื่อถือ
3	การเข้าสอนตรงเวลา					☐ บริหารเวลาให้คุ้มค่า
						☐ การสอนเสร็จทันเวลา
						☐ เตรียมพร้อมก่อนการสอน
						☐ ชอบครูเพราะตั้งใจสอน
						☐ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลา
4	การขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง					☐ กระตุ้นให้มีความรับผิดชอบ
						☐ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน
						☐ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล
						☐ นักเรียนรู้สึกดีที่ครูเรียกชื่อตัวเอง
						☐ ต้องเข้าเรียนให้ตรงเวลา
5	การจำชื่อนักเรียนได้					☐ ง่ายต่อการเรียกชื่อให้ตอบคำถามหรือแสดงความคิด
						☐ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน
						☐ ครูได้เรียนรู้จักนักเรียน
						☐ รู้สึกดี อบอุ่น อยากเรียนกับคุณครู
						☐ ชอบครูเพราะเป็นการให้ความสำคัญกับนักเรียน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
6	การนั่งสอนหน้าชั้นเรียน					☐ บรรยายความรู้แก่นักเรียน
						☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน
						☐ มองเห็นพฤติกรรมนักเรียนภายในห้องได้
						☐ รู้สึกชอบ จะได้แอบทำงานอื่น ได้บ้าง
						☐ ไม่น่าสนใจเพราะไม่แตกต่างจากการอ่านหนังสือเอง
7	สอนเกินเนื้อหาที่กำหนด					☐ นักเรียนได้รับความรู้ที่กว้างขึ้น
						☐ นักเรียนมีความพร้อมในการสอบแข่งขัน
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนอยากศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
						☐ รู้สึกเหนื่อยเพราะเรียนเนื้อหามากเกินไป
						☐ ทำให้รู้สึกว่าเป็นวิชาที่เรียนยาก
8	การสั่งให้นักเรียนเจียบขณะครูสอน					☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน
						☐ ไม่ให้รบกวนสมาธิเพื่อนในชั้นเรียน
						☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน
						☐ ง่วง น่าเบื่อเพราะไม่ได้มีส่วนร่วม
						☐ ครูเผด็จการชอบออกคำสั่ง
9	ตอบคำถามทีละคน					☐ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
						☐ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้
						☐ วัดความรู้ความเข้าใจรายบุคคล
						☐ รู้สึกกดดันเพราะกลัวตอบผิด
						☐ เครียดไม่อยากเข้าเรียน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
10	การใช้ความเข้มงวดกวดขัน					☐ สร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน
						☐ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน
						☐ นักเรียนตั้งใจเรียน
						☐ อยากหนีไปไกลๆหรืออยู่ห่างๆครู
						☐ กอดคั้น เกรียด ไม่อยากเข้าเรียนกับครู
11	การเดินไปมาในห้องตลอดเวลาขณะสอน					☐ ได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้น
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน
						☐ รับรู้พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน
						☐ ไม่มีสมาธิในการเรียน
						☐ รู้สึกกดดันกลัวได้แสดงความคิดเห็น
12	ให้ความสนใจและพูดทักทายนักเรียนบางคน					☐ สร้างบรรยากาศชั้นเรียนที่ดี
						☐ นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย
						☐ นักเรียนรู้สึกเป็นกันเองกับครู
						☒ ครูให้ความสำคัญนักเรียนไม่เท่ากัน
						☐ ครูเลือกปฏิบัติ
13	การเข้มงวดเรื่องการแต่งกาย ทรงผม					☐ นักเรียนแต่งกายดูระเบียบ
						☐ นักเรียนมีระเบียบวินัย
						☐ นักเรียนมีบุคลิกภาพ สุภาพที่ดี
						☐ รู้สึกกดดัน ไม่อยากเข้าเรียน
						☐ รู้สึกถูกรบกวนจากอิสรภาพทางความคิด

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
14	การติดตามงานส่งล่าช้า โดยประกาศรายชื่อ					☐ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจติดตามงาน
						☐ เพื่อให้ให้นักเรียนส่งงานตามเวลากำหนด
						☐ เพื่อเตือนความจำนักเรียน
						☐ รู้ว่าต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น
						☐ รู้สึกว่ากำลังถูกประจานต่อหน้าเพื่อนๆ
15	ให้คน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จ ก่อนนำเสนอก่อน					☐ ให้เป็นไปตามลำดับความพร้อม
						☐ เสริมแรงคน/กลุ่มที่ทำงานเสร็จก่อน
						☐ เพื่อให้กิจกรรมเสร็จทันเวลา
						☐ ไม่อยากทำงานเสร็จเร็ว
						☐ เหมือนเป็นการถูกทำโทษ
16	ให้โอกาส/ผ่อนปรน					☐ นักเรียนได้ทบทวนตนเอง
						☐ นักเรียนมีโอกาสแก้ตัว
						☐ นักเรียนมีกำลังใจที่จะปรับปรุงตนเอง
						☒ ครูไม่เข้มงวด
						☐ ไม่ยุติธรรมสำหรับคนทำดี
17	การถือไม้เรียวขณะสอน					☐ เป็นเครื่องมือในการสอน
						☐ เป็นสัญลักษณ์เพื่อควบคุมพฤติกรรมนักเรียน
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน
						☐ ไม่มีสมาธิในการเรียน
						☐ รู้สึกเครียดทำให้บรรยากาศห้องเรียนไม่ดี

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
18	การเคาะ/ทูปโต๊ะเสียงดัง					☐ ให้นักเรียนเงียบและตั้งใจฟัง
						☐ ให้นักเรียนสนใจการเรียน
						☐ เตรียมความพร้อมนักเรียน
						☐ ไม่มีสมาธิในการเรียน
						☐ รู้สึกอึดอัด หวาดระแวง
19	การนั่งบนโต๊ะนักเรียน					☐ เพื่อให้ใกล้ชิดนักเรียน
						☐ เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียน
						☐ ครูไม่ได้ตั้งใจ
						☐ รู้สึกอึดอัดไม่เหมาะสม
						☐ ครูเป็นผู้ใหญ่มีสิทธิ์ทำได้
20	ให้คนมาก่อนนั่งอยู่ด้านหน้า					☐ เพื่อความเป็นระเบียบ
						☐ นักเรียนที่มาก่อนได้อยู่ใกล้ชิดกับครู
						☐ นักเรียนไม่เสียสมาธิขณะคนมาที่หลังเข้าห้องเรียน
						☐ อยากเข้าชั้นเรียนซ้ำจะได้นั่งด้านหลัง
						☐ รู้สึกขาดอิสรภาพเหมือนโดนบังคับ
21	การมีช่วงเวลาพักระหว่างกิจกรรม					☐ เพื่อทำให้นักเรียนไม่เมื่อยล้า
						☐ เพื่อการรับรู้และเรียนรู้ที่ดีขึ้น
						☐ ครูและนักเรียนได้พักทำธุระส่วนตัว
						☐ อึดอัดเพราะต้องอดทนจนกว่าจะถึงเวลาพัก
						☐ เป็นการสร้างกรอบให้ทุกคนต้องปฏิบัติเหมือนกัน

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
22	การให้ขออนุญาตก่อนออกนอกห้อง					☐ นักเรียนมีสัมมาคารวะ
						☐ เป็นการให้เกียรติครูและเพื่อนๆ
						☐ ฝึกมารยาทที่ดีให้กับนักเรียน
						☐ รู้สึกอึดอัดขาดอิสระภาพ
						☐ รู้สึกอายเพื่อนจึงต้องอดทนจนกว่าครูจะปล่อย
23	การรายงานผลพฤติกรรมต่อผู้ปกครอง					☐ ผู้ปกครองทราบข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน
						☐ กระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี
						☐ ผู้ปกครองช่วยควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
						☐ รู้สึกดีจะทำให้ผู้ปกครองความภูมิใจในตัวเรา
						☐ รู้สึกเครียด วิตกกังวล ไม่อยากให้ผู้ปกครองรับรู้
ภาษาสัญลักษณ์						
1	การคิดว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเรียน					☐ ปรับพฤติกรรมนักเรียน
						☐ นักเรียนรับรู้ความผิดพลาดของตนเอง
						☐ ให้เพื่อนๆรับรู้และไม่ทำตามอย่างที่ผิดพลาด
						☐ รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเอง
						☐ กลัวครูจะโกรธ เกลียด มีผลต่อคะแนน
2	การใช้คำพูดใช่/ไม่ใช่ ถูก/ไม่ถูก					☐ เพื่อให้ นักเรียนรู้คำตอบที่ถูกต้อง
						☐ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบ
						☐ เพื่อให้ นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น
						☐ ไม่กล้าตอบเพราะกลัวผิด
						☐ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
3	การพูดนอกเรื่อง					☐ ลดความเครียดให้นักเรียน
						☐ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน
						☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน
						☐ รู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามากกว่า
						☐ การเรียนรู้สะดุดไม่ต่อเนื่อง
4	พูดชมเชย					☐ เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียน
						☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน
						☐ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน
						☐ รู้สึกได้รับการยอมรับมีความมั่นใจตนเองมากขึ้น
						☐ ครูใจดี อ่อนน้อม น่าเคารพ
5	พูดหยอกล้อ/ล้อเล่น					☐ ความเป็นกันเอง ผ่อนคลาย
						☐ นักเรียนไม่ตึงเครียดขณะเรียน
						☐ เพื่อให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข
						☐ รู้สึกอับอาย เกิดปมด้อย
						☐ ทำให้นักเรียนไม่เคารพครู
6	การใช้คำแทนตัวว่าครู					☐ ทำให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับครู
						☐ เป็นคำแทนตัวที่ครูใช้อยู่ตามปกติ
						☐ นักเรียนเกิดความศรัทธาต่อคำว่าครู
						☐ ทำให้บรรยากาศชั้นเรียนดีขึ้น
						☐ รู้สึกเคารพและศรัทธาในตัวครู

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
7	คำพูดที่เป็นทางเสียดสี/ก่ะ					☐ ทำให้คำพูดมีความสุภาพนุ่มนวลน่าฟัง
						☐ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน
						☐ เป็นแบบอย่างของสุภาพชน
						☐ ชอบและอยากเรียนกับครูที่พูดเพราะ
						☐ ควรใช้คำพูดสุภาพตามอย่างครู
8	คำพูดที่เป็นความคาดหวัง					☐ กระตุ้นนักเรียนให้มีความพยายามมากขึ้น
						☐ นักเรียนมั่นใจในตนเอง
						☐ สร้างความท้าทายให้กับนักเรียน
						☐ รู้สึกกดดัน เครียดกลัว จะทำให้ครูผิดหวัง
						☐ รู้สึกได้รับการยอมรับมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้น
9	พูดผิด คำพูดออกตัวหรือเชิงไม่มั่นใจ					☐ กระตุ้นการคิดของนักเรียน
						☐ เพื่อดูปฏิบัติการโต้ตอบของนักเรียน
						☐ ประเมินความสนใจของนักเรียน
						☐ ไม่เชื่อมั่นในตัวครู
						☐ ไม่อยากถามครูเพราะไม่มั่นใจในคำตอบ
10	การใช้น้ำเสียง/ระดับเสียงดัง					☐ กระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน
						☐ เรียกความสนใจของนักเรียน
						☐ ให้นักเรียนได้อินอย่างทั่วถึง
						☐ ทำให้เสียสมาธิในการเรียน
						☐ ไม่ชอบเพราะเป็นกิริยาที่ไม่สุภาพ

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
11	ยิ้มแย้มแจ่มใส					☐ นักเรียนมีสมาธิในการเรียน
						☐ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
						☐ สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน
						☐ ชอบวิชาอยากเข้าเรียนทุกครั้งที่คุณสอน
						☐ อยากตั้งใจเรียน ไม่ให้ครูผิดหวัง
12	การพยักหน้า					☐ สื่อให้นักเรียนรู้ว่า ถูกต้อง ใช
						☐ นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ
						☐ เป็นการเสริมแรงแก่นักเรียน
						☐ ทำให้รู้สึกมั่นใจกล้าแสดงออกมากขึ้น
						☐ ทำให้เสียบุคลิกภาพ
13	การส่ายหน้า					☐ สื่อให้นักเรียนรู้ว่า ไม่ถูกต้อง / ไม่ใช่/ไม่พอใจ
						☐ สะท้อนผลให้นักเรียนรับรู้อย่างทันท่วงที
						☐ นักเรียนพยายามหาคำตอบใหม่หรือปรับพฤติกรรม
						☐ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
						☐ รู้สึกท้อแท้ไม่อยากตอบคำถาม
14	แสดงสีหน้าไม่พอใจ					☐ สะท้อนผลการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน
						☐ นักเรียนรับรู้สิ่งที่ครูต้องการ
						☐ นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
						☐ ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่ดี ไม่มีสมาธิในการเรียน
						☐ รู้สึกเครียด อับอาย เกิดปมด้อยที่ครูไม่ยอมรับ

ที่	ปรากฏการณ์	ความถี่ของการเกิดปรากฏการณ์				การรับรู้ของนักเรียน
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นานครั้ง	ไม่แน่ใจ	
15	การจับ และ สัมผัสกายนักเรียน					☐ แสดงความรักต่อนักเรียน
						☐ ให้กำลังใจนักเรียน
						☐ กระตุ้นความสนใจของนักเรียน
						☐ รู้สึกไม่ปลอดภัย หวาดระแวง
						☐ รู้สึกอับอายเป็นกันเอง
16	การขกนิ้วโป้ง					☐ เป็นการให้กำลังใจกับนักเรียน
						☐ เป็นการสะท้อนผลงาน/การกระทำที่ ถูกใจ
						☐ เป็นการเสริมแรงแก่นักเรียน
						☐ มั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออกมาก ขึ้น
						☐ มีความสุขและภาคภูมิใจ

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกิตติยา

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของกรมจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาเอกสารสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์กับผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการ ในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยฯ ทวี้งเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับควมอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดโปรดความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศบ ๐๕๕๐.๐๒/๖๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนหลักเมือง

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาข้อมูลสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อย่างผู้เรียน โดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอเป็นอย่างยิ่งหวังว่าจะได้รับควมอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดโปรดความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวัต ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๑๔-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครูศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแห่งใหม่บริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งได้
สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแห่งต้นจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอเป็นอย่างดียิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าปะทายโนนมูล

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาเอกสารสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอเรียนอย่างอภัยว่าจะได้รับขอความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรด ขอความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘-๕ ถึง ๑๘๒

โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลสุรเทพพิทยากร

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของกรมจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาเอกสารสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียน โดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอเป็นอย่างดียิ่งว่าจะได้รับควมอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดโปรดความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวัต ทองบุญ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒

โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศษ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแห่งใหม่บริบทของกรมจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาเอกสารสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับทิศทางของ
หลักสูตรแห่งต้น จะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยฯ ทวี้งเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับควมอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวัต ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมชาณุวิทยา

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีวัตถุประสงค์
ขึ้นลงสนทนาคำนิพนธ์งาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยฯ ทวีปเป็นอย่างไรจึงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดโปรดความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวัต ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนศฤงคารวี

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
จัดการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแห่งใหม่บริบทของกรมจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มุ่งให้ได้
สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอาชีพของ
หลักสูตรแห่งต้นจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยอา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดโปรดความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองบุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของกรจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาข้อมูลสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอเรียนขอแจ้งว่าคงจะได้รับควมอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวัท ทองบุญ)
คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครูศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนแก้ววิทยานุกูล

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษาน
ปรากฏการณ์หลักสูตรแฝง ในบริบทของกรมจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มิได้
สามารถหาข้อมูลสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
หลักสูตรแฝง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียน โดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีอัตรา
ขึ้นลดสอนค่าเดินทาง คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามอัตรา ระยะเวลาดำเนินการ ในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยฯ ทวีปเป็นอย่างไรจึงจะ ได้รับคว อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรด โปรด อนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครูศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒

โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๐๖๘๐

คณะครูศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางใต้

เนื่องด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
 ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ "การศึกษานโยบาย
 การจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้จำเป็นต้อง
 สืบเสาะหาข้อมูลสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ได้แนวทางการควบคุมกำกับอิทธิพลของ
 หลักสูตรต่าง อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้อันดีของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา
 ดังกล่าว เข้าศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ห้อง โดยมีลำดับ
 ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การศึกษาวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการ
 สอน การสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตามลำดับ ระยะเวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ กุมภาพันธ์
 ๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
 ล่วงหน้านับ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรด ขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒

โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๘๘๗

คณะครูศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกัญญา

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นมวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศการสอน คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญพิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อันดีของนักเรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครูศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการนิเทศการสอน
คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘๔-๕ คีย์ ๑๘๒
โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๘๗๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนหัตถ์เมือง

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นนวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญเลิศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อันดีของนักเรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)
คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการนิเทศการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ คีย์ ๑๘๒
โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/๖๘๘๗

คณะครูศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นนวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศการสอน คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญเลิศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อันดีของนักเรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)

คณบดีคณะครูศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการนิเทศการสอน

คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ คีย์ ๑๘๒

โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๘๘๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าปะทายโนนคูณ

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษาวรรณกรรมเด็กปฐมวัยในบริบทของงานจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญเลิศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)

คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการนิเทศการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ คีย์ ๑๘๒
โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๘๘๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอลงนามขอความเห็นรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองแดง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญพิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อันดีของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)

คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศษ ๐๕๕๐.๐๒/๖๘๘๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญเลิศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อันดีของนักเรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการนิเทศการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๕๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๕๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ คีย์ ๑๘๒

โทรสาร ๐๕๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๘๗๗

คณะศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมชาตุมพิทย

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
“การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ” โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองแดง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญเลิศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ คีย์ ๑๘๒

โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๘๑๓

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองนารี

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญเลิศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๘-๕ คีย์ ๑๘๒

โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๘๑๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ

เรื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาธสุข บุญพิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองรูป)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการนิเทศการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๑๒๒๑๘๘-๕ คีย์ ๑๘๒

โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๘๗๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบขออนุญาต ะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนแก้ววิชัยอนุบาล

เรื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญพิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้มีมุ่งให้ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอขออนุญาต ะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ ได้รับขออนุญาต ะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุญาต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองนุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๒๒๑๘๘-๕ ต่อ ๑๘๒

โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/๖๐๘๗๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางไฮ

เนื่องด้วย นางสาวดวงดา นามวงษา นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคปกติ สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ
"การศึกษารูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ" โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาสุข บุญพิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง
การวิจัยในครั้งนี้งานที่ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน และนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน
ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป โดยมี
ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท ทองบุญ)
คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓, ๐๔๓-๗๒๒๑๑๘-๕ ต่อ ๑๘๒
โทรสาร ๐๔๓-๗๑๒๖๒๒

ที่ ศษ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๑๐๐๑

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ สุนทร ไวจน์

ด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา รหัสประจำตัว ๕๖๘๐๑๑๘๘๐๑๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค์)

รองคณบดี วิทยาเขตการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rnu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๑๐๐๒

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.บุญองค์ เกศเทศ

ด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา รหัสประจำตัว ๕๖๘๐๑๑๘๘๐๑๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาออกเวลาเรียน ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแม่ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค์)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rnu.ac.th

บันทึกข้อความ

ตัวนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ศส ทศน/๒๕๕๘ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.นิรุฒ อินงาต

ด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา รหัสประจำตัว ๕๖๘๐๑๑๘๘๐๑๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานวัตกรรมแห่งหลักสูตรแม่ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ" เพื่อใ้การวิจัยดำเนินการไปด้ว้ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใ้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ริ้ความร่วมมือจากท่าน
 ด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรุฒ วรรค์)
 รองคณบดี วิชาการและการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
 ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๐๘๒
ที่ ศศ ทศน/๒๕๕๘ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ เอกทัศน์

ด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา รหัสประจำตัว ๕๖๘๐๑๐๑๘๐๑๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในวงการราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค์)
รองคณบดี วิทยาเขตภาคเหนือคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

ตัวนงราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ศศ ทศน/๒๕๕๘ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ รศ. ดร.อรุณี ชูกระเดื่อง

ด้วยนางสาวดวงดา นามวงษา รหัสประจำตัว ๕๖๘๐๑๑๘๘๐๑๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในวงการราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ” เพื่อไปทำการวิจัยดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค์)
 รองคณบดี วิทยาเขตการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
 ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวดวงตา นามวงษา
วัน เดือน ปี เกิด	15 พฤศจิกายน 2532
สถานที่เกิด	109 หมู่ 14 ตำบลหนองไผ่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 40130
ที่อยู่ปัจจุบัน	109 หมู่ 14 ตำบลหนองไผ่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 40130
เบอร์โทรศัพท์	098 – 2435100
E – mail	Duangta@mail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาชีววิทยา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2559	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY